

**Długotrwanie bezrobotni
na wielkopolskim rynku pracy**

2005 rok

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
Długotrwale bezrobotni w województwie wielkopolskim w latach 2000-2004	7
Wiek długotrwale bezrobotnych	8
Wykształcenie długotrwale bezrobotnych	10
Staż pracy długotrwale bezrobotnych	12
Długotrwale bezrobotni zamieszkujący obszary wiejskie województwa wielkopolskiego w latach 2000-2004	16
Wiek długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie Wielkopolski	17
Wykształcenie długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich	20
Staż pracy długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich	22
Ostatnie miejsca pracy i rodzaj wykonywanej działalności przez osoby długotrwale bezrobotne w Wielkopolsce, w latach 2000-2004	26
Zawody w których pracowali długotrwale bezrobotni.....	32
Programy realizowane na rzecz aktywizacji długotrwale bezrobotnych	35
w Wielkopolsce	35
<i>Programy wojewódzkie realizowane w latach 2000 – 2004 na rzecz osób długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce .....</i>	<i>35</i>
<i>Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich - Działanie 1.3 .....</i>	<i>38</i>
<i>Programy powiatowe realizowane w latach 2000 – 2004 na rzecz osób długotrwale bezrobotnych w województwie wielkopolskim .....</i>	<i>38</i>
Podsumowanie	58
Raport z badania ankietowego	60
Uwagi metodyczne	60
Wyniki badania	61
1. Płeć i wiek	61
2. Struktura bezrobotnych pod względem wykształcenia oraz czasu pozostawania bez pracy	62
3. Struktura bezrobocia według miejsca zamieszkania	66
4. Liczebność gospodarstw domowych respondentów	67
5. Źródła utrzymania długotrwale bezrobotnych	68
6. Długotrwale bezrobotni mogący skorzystać z pomocy społecznej.....	69
7. Niepełnosprawni wśród długotrwale bezrobotnych.....	70
8. Przyczyny ustania ostatniego zatrudnienia	72

9.	Liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy	74
10.	Kwalifikacje zawodowe długotrwale bezrobotnych	75
11.	Długotrwale bezrobotni według stażu pracy	78
12.	Najczęściej wykorzystywane metody poszukiwania pracy przez długotrwale bezrobotnych	80
13.	Formy pomocy i aktywizacji zawodowej udzielane przez urzędy pracy	82
14.	Zaangażowanie długotrwale bezrobotnych w poszukiwanie pracy	85
15.	Opinie długotrwale bezrobotnych o możliwościach na rynku pracy	86
16.	Umiejętności poruszania się na rynku pracy	88
17.	Oferty urzędów pracy	89
18.	Aktywność długotrwale bezrobotnych	91
19.	Wymagania długotrwale bezrobotnych wobec pracodawców	92
20.	Przyczyny pozostawania bez pracy w ocenie długotrwale bezrobotnych	94
21.	Stan emocjonalny długotrwale bezrobotnych	96
	Podsumowanie	97
	Wykaz literatury	99
	Załączniki	100
	ANEKS Ankieta dotycząca sytuacji osób długotrwale bezrobotnych	127

Wstęp

Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem niezwykle negatywnym. Wyklucza ludzi z aktywności zawodowej oraz społecznej, powoduje utratę motywacji do działania a także powoduje, iż osoby pozostające przez długi czas bez możliwości pracy zarobkowej zaczynają cechować „wyuczona bezradność”. Jest to niezwykle niebezpieczne zjawisko, powodujące utratę zdolności oceny sytuacji i brak umiejętności podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz poprawy swojej sytuacji.

Osobą bezrobotną długotrwałe jest, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, osoba bezrobotna pozostająca w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat.

Osoby długotrwałe bezrobotne, które pozostają bez pracy od kilku lat, znalazły się w bardzo niekorzystnej sytuacji, w ciągu ostatnich lat na rynku pracy zaszło bowiem wiele zmian, za którymi osoby te nie potrafiły nadążyć. Obecnie rynek pracy, ze względu na swe specyficzne właściwości, stwarza szczególnie trudną sytuację dla swoich uczestników. Wymaga zupełnie nowych zachowań, umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, przygotowania się i przekwalifikowania, radzenia sobie z bezrobociem, utrzymania miejsca pracy.

Długotrwałe bezrobocie to wynik m.in. przemian, jakie dokonały się w okresie transformacji, ale także braku odpowiedniego przygotowania pracowników do ewentualnej zmiany miejsca zatrudnienia. W sytuacji znalezienia się bez pracy osoby te nie potrafiły pogodzić się z myślą, iż posiadają niewystarczające umiejętności, kwalifikacje, że są nieatrakcyjne dla potencjalnych pracodawców. Powodowało to niechęć do podejmowania pracy poniżej kwalifikacji, za mniejsze wynagrodzenie. Tym samym wydłużał się czas pozostawania w rejestrach powiatowych urzędów pracy. Posiadane umiejętności ulegały dezaktualizacji.

Długookresowe przebywanie bez pracy to także wynik braku chęci podejmowania jakiegokolwiek zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest rozwinięta na szeroką skalę „szara strefa”, w której osoby długotrwałe bezrobotne stanowią większość „pracujących”. Odpowiedzialność za taką sytuację ponoszą także pracodawcy, którzy nie tworzą nowych legalnych miejsc pracy – m.in. ze względu na wysokie koszty

utrzymania pracownika. Opłacanie pracownika najemnego bez konieczności płacenia za niego składek na ubezpieczenie społeczne jest dużo korzystniejsze z punktu widzenia pracodawcy. Osoby bezrobotne podejmując taki rodzaj „zatrudnienia” mają zabezpieczone podstawowe świadczenia ze strony urzędu pracy, w którym są zarejestrowane, oraz w którym zgłaszają zdolność i gotowość do podjęcia zaoferowanego im zatrudnienia. W rzeczywistości takiej gotowości nie wykazują i nie mają nawet zamiaru korzystać z oferowanego im przez publiczne służby zatrudnienia miejsca pracy.

Z informacji uzyskanych od powiatowych urzędów pracy wynika, że długotrwale bezrobotnych często cechuje niechęć do podjęcia jakiejkolwiek formy zatrudnienia. Podczas kierowania bezrobotnych do aktywizacji w ramach realizacji programów wojewódzkich, urzędy miały trudności z wytypowaniem osób do podjęcia pracy w ramach robót publicznych. Trudności te dotyczyły głównie znalezienia osób z grupy długotrwale bezrobotnych gotowych do podjęcia zatrudnienia. W wielu przypadkach okazywało się, iż osoby zarejestrowane jako bezrobotne podejmowały nielegalne zatrudnienie lub przebywały poza granicami kraju. Nielegalne praktyki zostały ukrócone, poprzez wyrejestrowanie tych osób z ewidencji. Sygnały dotyczące problemów wpłynęły m.in. z powiatowych urzędów pracy w Nowym Tomysłu, Ostrzeszowie oraz Wolsztynie.

Kolejne problemy z aktywizacją osób długotrwale bezrobotnych pojawiające się podczas realizacji programów polegały m.in. na usiłowaniu uniknięcia pracy poprzez korzystanie ze zwolnień lekarskich, co powodowało konieczność rekrutacji kolejnych uczestników. Można stwierdzić, że osoby długotrwale bezrobotne często nie są zainteresowane podejmowaniem zatrudnienia. Z uwagi na ten fakt, należy położyć większy nacisk na kontrolowanie ich gotowości do pracy, a jej brak powinien, zgodnie z ustawą, powodować natychmiastowe wyrejestrowanie z ewidencji oraz pozbawienie wszelkich świadczeń socjalnych, które przysługują osobom bezrobotnym.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w latach 2003-2005 utworzona została, dzięki grantom Ministerstwa Gospodarki i Pracy, na terenie Wielkopolski sieć gminnych centrów informacji, w których osoby długotrwale bezrobotne, zwłaszcza z terenów wiejskich mogą liczyć na fachową pomoc w pozyskiwaniu ofert pracy, w odpowiednim przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz na doradztwo zawodowe i szkolenia podnoszące ich kwalifikacje, niezbędne na wymagającym rynku pracy, a tym samym wyrównywać swoje szanse na rynku pracy.

Długotrwanie bezrobotni w województwie wielkopolskim w latach 2000-2004

Z danych statystycznych dotyczących osób bezrobotnych w województwie wielkopolskim wynika, iż w 2000 roku zarejestrowanych było w powiatowych urzędach pracy 193326 osób, z czego 80569 osób, tj. 41,7% stanowiły osoby długotrwanie bezrobotne, a wśród nich 69,3% stanowiły kobiety. W badanym okresie, w 2000 roku odnotowano najwyższy udział długotrwanie bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

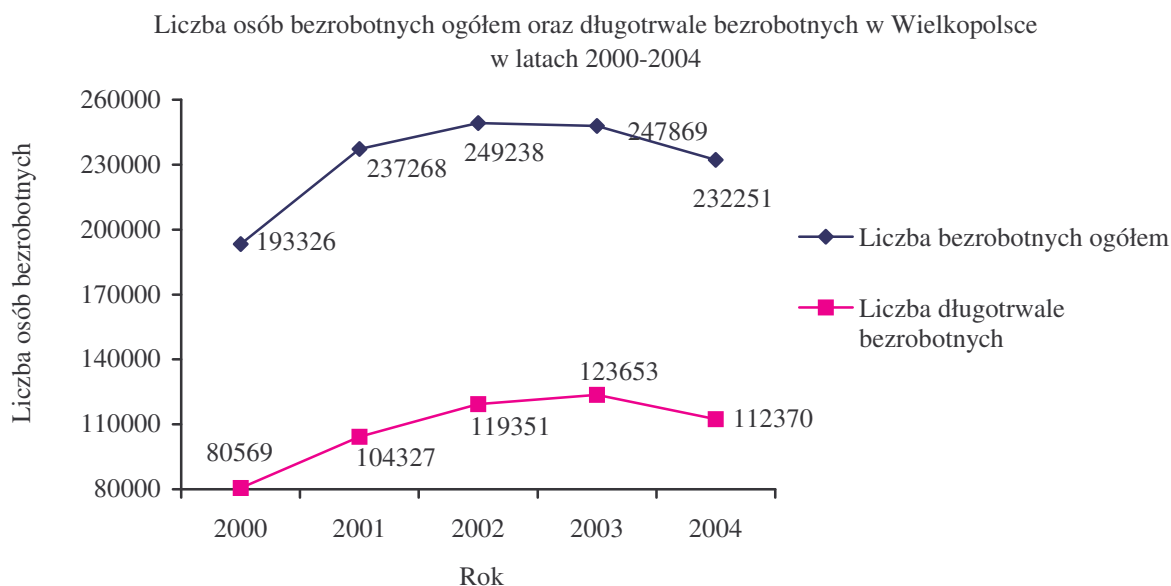
W latach 2001 - 2002, widoczny jest stały i dość duży wzrost liczby osób bezrobotnych ogółem i związany z tym wzrost liczby długotrwanie bezrobotnych. Największy wzrost bezrobocia ogółem o 43942 osoby, tj. 22,7% w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w 2001 roku. Znacząco wzrosła również liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. W 2001 roku odnotowano 104327 osób z ww. kategorii bezrobotnych, tj. 44% ogółu bezrobotnych, w tym 67747 kobiet, tj. 64,9% z ogólnej liczby długotrwanie bezrobotnych. W porównaniu do 2000 roku nastąpił wzrost liczby osób długotrwanie bezrobotnych o 23758, czyli o 29,5%.

W 2002 roku widoczne jest spowolnienie wzrostu bezrobocia w stosunku do 2001 roku. Liczba bezrobotnych ogółem wzrosła o 11970 i wyniosła 249238 osób, procentowo wzrost wyniósł 5 punktów procentowych. Odnotowano też wzrost liczby długotrwanie bezrobotnych do poziomu 119351 osób, tj. 47,9% ogółu bezrobotnych i związany z tym wzrost długotrwanie bezrobotnych kobiet do 71084.

Zatrzymanie wzrostu liczby osób bezrobotnych w Wielkopolsce nastąpiło dopiero na koniec 2003 roku. Wówczas bezrobocie kształtowało się na poziomie 247869 osób, z czego 123653, tj. 49,9% stanowiły osoby długotrwanie bezrobotne. Spośród długotrwanie bezrobotnych 74817, tj. 60,5% stanowiły kobiety. Porównując ww. wartości do analogicznego okresu 2002 roku, widoczny jest spadek liczby osób bezrobotnych o 1369, tj. 0,5% oraz wzrost liczby osób długotrwanie bezrobotnych o 4302, czyli o 3,6%. W okresie tym następowało stopniowe polepszenie sytuacji osób bezrobotnych, a wyraźniejsze efekty zaczęły być widoczne pod koniec 2004 roku.

W końcu 2004 roku nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych ogółem oraz długotrwanie bezrobotnych do poziomu niższego niż w 2001 roku. Liczba bezrobotnych ogółem wyniosła wówczas 232251 osób, w tym liczba długotrwanie bezrobotnych 112370

osób, tj. 48,4%, z czego kobiety stanowiły 62,2% (69872 osoby). W porównaniu do 2003 roku odnotowano znaczny spadek zarówno ilości osób bezrobotnych, o 15618 osób, tj. o 6,3%, jak i długotrwale bezrobotnych o 11283 osoby, czyli o 9,1%.

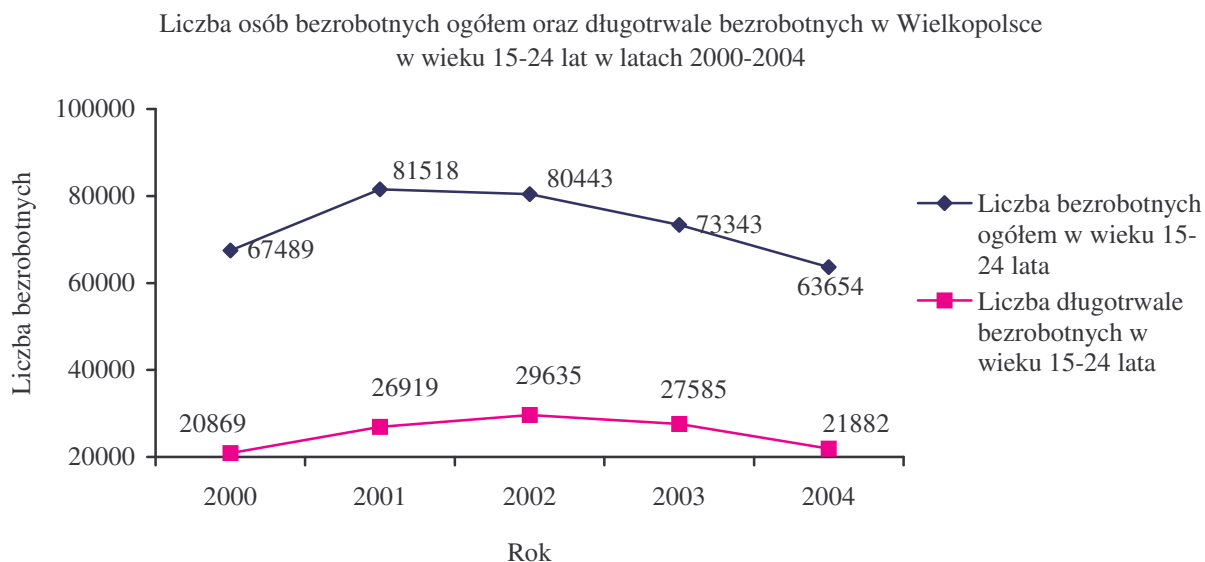

Analiza grupy osób długotrwale bezrobotnych w okresie 5 lat, tj. w latach 2000-2004 dostarczyła informacji, iż osoby długotrwale bezrobotne stanowiły średnio w badanym okresie 46,4% ogółu bezrobotnych w Wielkopolsce, a spośród długotrwale bezrobotnych większość stanowiły kobiety (średnio w badanym okresie 63,3% osób długotrwale bezrobotnych).

Wiek długotrwale bezrobotnych

W badanym okresie najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych było w wieku pomiędzy 15 a 24 rokiem życia. Najgorzej przedstawiała się sytuacja osób z tej grupy wiekowej w 2001 roku (zarejestrowanych było 81518 osób), gdzie po znacznym pogorszeniu koniunktury gospodarczej nastąpił gwałtowny wzrost bezrobocia i związany z tym brak zainteresowania pracodawców zatrudnianiem ludzi młodych, którzy dopiero opuszczali szkoły i w przeważającej większości nie posiadali doświadczenia zawodowego. Prowadziło to do sytuacji, w której wśród młodych ludzi coraz większy odsetek zaczęli stanowić długotrwale bezrobotni, w tym większość, tj. 63,8% stanowiły kobiety. Sytuacja ludzi młodych w wieku od 15 do 24 lat, ulegała z biegiem czasu stosunkowej poprawie i w 2004 roku liczba zarejestrowanych osób w tej kategorii wiekowej zmalała do 63654 osób, tj. o 21,9%, poniżej poziomu z 2000 roku. Natomiast sytuacja osób długotrwale bezrobotnych

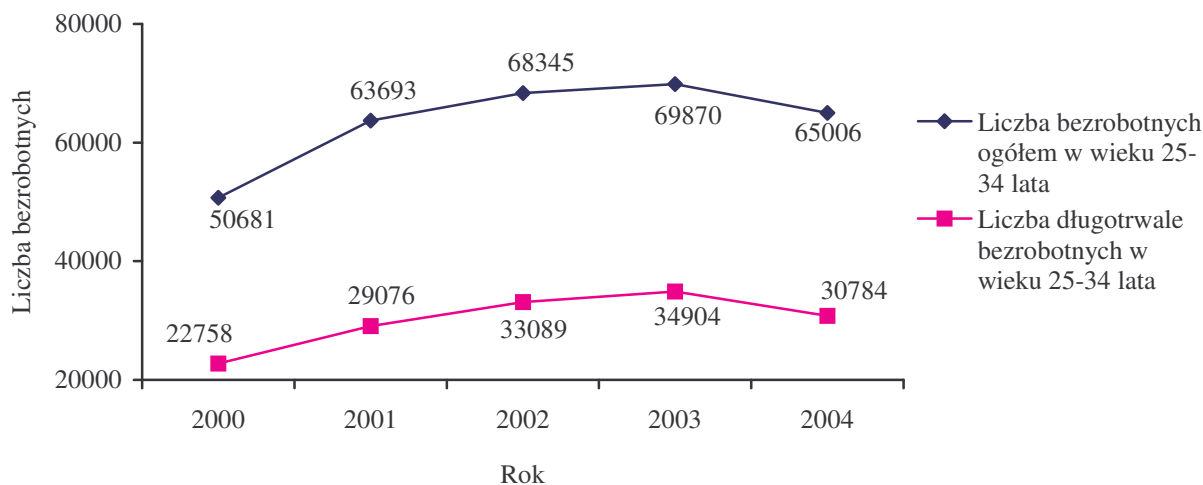
zaczęła się stabilizować na poziomie zbliżonym do stanu z końca 2000 roku. Odwrócenie tej niekorzystnej tendencji było możliwe głównie dzięki szerokiej ofercie pomocy i środkom Funduszu Pracy skierowanym do pracodawców, które miały na celu zwiększenie zatrudnienia ludzi młodych oraz umożliwienie zdobycia przez młodzież swojego pierwszego doświadczenia zawodowego.

W badanym okresie stopniowemu pogorszeniu ulegała natomiast sytuacja osób bezrobotnych pomiędzy 25 a 34 rokiem życia. W 2004 roku byli oni już dominującą kategorią wiekową wśród osób bezrobotnych w województwie wielkopolskim i to zarówno w grupie osób bezrobotnych ogółem jak i wśród osób długotrwale bezrobotnych, stanowiąc odpowiednio 28% i 27,4%. Na 65006 osób ogółem zarejestrowanych w tej grupie wiekowej, aż 30784 osoby, tj. 47,4% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, a 21357 osób, tj. 69,4% stanowiły kobiety.

Liczba osób bezrobotnych w Wielkopolsce w wieku 15-24 lat oraz 25-34 lat w latach 2000-2004

W latach 2000-2004 w kategoriach wiekowych 55-59 oraz 60-64 zarejestrowanych było najmniej osób bezrobotnych ogółem, jak i długotrwale bezrobotnych. W kategorii wiekowej 55-59 lat widać stały wzrost ogólnej liczby rejestrujących się bezrobotnych, z 1647 osób ogółem, zarejestrowanych w końcu 2000 roku do 6638 osób w końcu 2004 roku. Również wśród osób długotrwale bezrobotnych w wieku 55-59 lat widać stały wzrost, z 977 osób w końcu 2000 roku do 4158 osób w końcu 2004 roku. W badanym okresie spośród długotrwale bezrobotnych w wieku 55-59 lat, kobiety stanowiły średnio 39%.

Z kategorii wiekowej 60-64 lata w badanym okresie zarejestrowanych było najmniej osób spośród ogólnej liczby bezrobotnych. W końcu 2004 roku grupa ta stanowiła zaledwie 0,3% ogólnej liczby bezrobotnych. Jednak na przestrzeni lat widoczny jest stały wzrost liczby bezrobotnych w tym wieku, a przede wszystkim osób długotrwale bezrobotnych, których liczba z 201 osób w 2000 roku wzrosła do 459 osób w 2004 roku. W tej kategorii wiekowej powiatowe urzędy pracy nie rejestrują kobiet, gdyż z racji osiągniętego wieku emerytalnego nie mogą one już posiadać statusu osoby bezrobotnej.

Wykształcenie długotrwale bezrobotnych

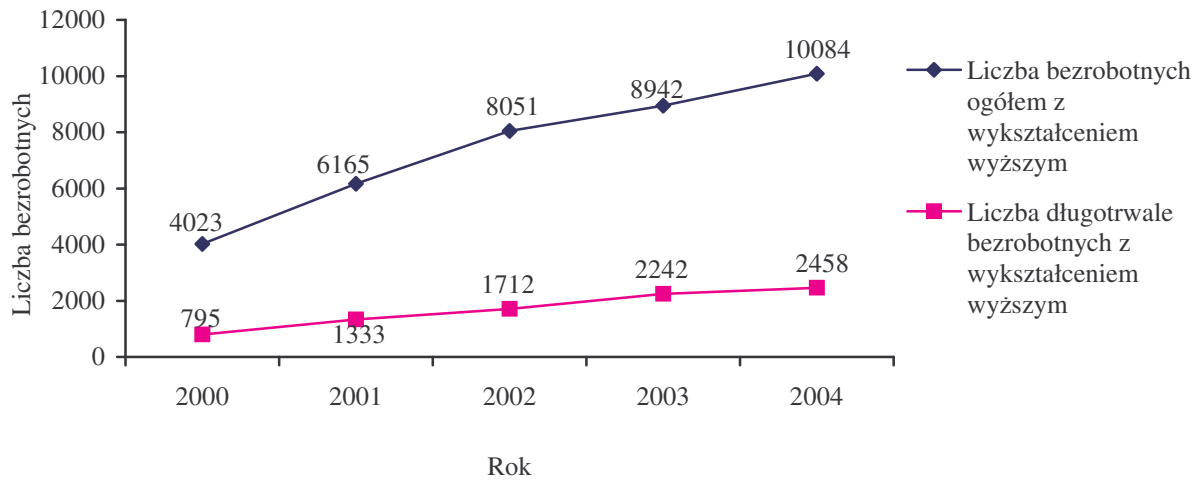
Spośród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Wielkopolsce w latach 2000-2004, najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, a najmniej wykształcenie wyższe.

W całym badanym okresie największa liczba osób bezrobotnych ogółem z wykształceniem zasadniczym zawodowym zarejestrowana była w 2002 roku. Na 99818 osób bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 48078 osób, tj. 48,2% stanowili

długotrwale bezrobotni. W porównaniu do 2000 roku, gdzie liczba tych osób była najniższa i wynosiła 76740 ogółem, w tym 29864 długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 38,9% ogółu bezrobotnych, w 2002 roku nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 30,1%. Natomiast najwięcej osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym odnotowano w 2003 roku, co stanowiło 49,6% ogółu bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (48398 osób) i w porównaniu do 2000 roku, gdzie osób długotrwale bezrobotnych z tym wykształceniem było najmniej, nastąpił wzrost o 62,1%. W 2004 roku odnotowano spadek do poziomu 85322 bezrobotnych ogółem, z czego 42249, tj. 49,5% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. W analizowanym okresie spośród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy większość, bo średnio 57,3% stanowiły kobiety.

Analiza danych dotyczących wykształcenia osób bezrobotnych w omawianym okresie uwidoczniła pogarszającą się z roku na rok sytuację osób z wykształceniem wyższym. W analizowanym okresie widać stale zwiększającą się liczbę osób bezrobotnych, a w tym liczbę osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z wykształceniem wyższym. Pomimo, iż osoby z tym wykształceniem są nadal najmniej liczną kategorią w statystykach powiatowych urzędów pracy, ich liczba stale się powiększa. Stały wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym spowodowany jest wzrostem liczby osób kończących studia z jednej strony, z drugiej natomiast nasyceniem rynku pracy osobami z tym wykształceniem. Wzrost liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym charakteryzował się dużą dynamiką, na przestrzeni 5 lat bezrobocie w tej kategorii osób wzrosło o 150,7%, z 4023 osób bezrobotnych w 2000 roku do 10084 osób w 2004 roku. Dużą dynamiką w tej kategorii osób charakteryzował się też przyrost osób długotrwale bezrobotnych. W porównaniu do 795 osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem wyższym w 2000 roku, w 2004 roku odnotowano już 2458 osób długotrwale bezrobotnych z takim wykształceniem. Był to wzrost o 209,2%. W całym badanym okresie kobiety stanowiły większość osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem wyższym. W grudniu 2004 roku stanowiły one 66,6% ogółu osób długotrwale bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych ogółem oraz długotrwale bezrobotnych z wykształceniem wyższym w Wielkopolsce w latach 2000-2004

Staż pracy długotrwale bezrobotnych

Analizując bezrobocie na terenie województwa wielkopolskiego biorąc pod uwagę staż pracy zarejestrowanych osób w okresie 5 lat widać, iż największą grupę w badanym okresie stanowili bezrobotni bez stażu pracy. Od 2000 roku, gdzie zarejestrowane były 42953 osoby, do 2002 roku, gdzie zarejestrowanych było 51885 osób, odnotowano 20,8% wzrost liczby osób bezrobotnych ogółem bez stażu pracy. Natomiast od 2002 roku do 2004 roku nastąpił spadek w tej kategorii osób bezrobotnych do 46126 osób, czyli o 11,1%. W całym badanym okresie nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w tej kategorii o 7,4%.

Od początku badanego okresu do 2002 roku nastąpił także znaczny, bo 34,2% wzrost osób bezrobotnych ogółem ze stażem pracy 1-5 lat. Bezrobocie wśród tej grupy osób osiągnęło w końcu 2002 roku liczbę 51608 osób i kształtowało się na poziomie zbliżonym do bezrobocia wśród osób bez stażu pracy. W końcu 2004 roku liczba bezrobotnych ze stażem pracy 1-5 lat była wyższa od liczby bezrobotnych bez stażu pracy o 2405 osób i wyniosła 48531. Największą grupę wśród osób długotrwale bezrobotnych stanowili bezrobotni ze stażem pracy w przedziałach 1-5 lat, 10-20 lat oraz bez stażu pracy. Na przestrzeni 5 lat liczba długotrwale bezrobotnych w tych przedziałach stażu pracy kształtowała się na zbliżonym poziomie. W końcu 2000 roku liczba długotrwale bezrobotnych w każdej z powyższych kategorii wyniosła średnio 15937 osób i w latach późniejszych stale rosła aż do końca 2003 roku, gdzie wyniosła średnio 23997 osób (wzrost 50,6%). Natomiast w okresie od końca 2003 roku do końca 2004 roku nastąpił spadek średniej liczby osób długotrwale bezrobotnych w

ww. kategorii o 2311 osób, tj. 9,6%. Spośród omawianych kategorii osób długotrwale bezrobotnych w badanym okresie, większość stanowiły kobiety.

W końcu 2000 roku zarejestrowane były 1333 osoby z 30-letnim lub dłuższym stażem pracy, a wśród nich 37,1%, czyli 380 stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Liczba zarejestrowanych osób z 30-letnim lub większym stażem pracy wzrosła w końcu 2004 roku do 3700 osób, czyli o 177,6%. Natomiast liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła z 380 osób w 2000 roku do 1272 osób w końcu 2004 roku, tj. o 234,7%. Stosunkowo małą liczbę spośród osób długotrwale bezrobotnych z 30-letnim lub dłuższym stażem pracy stanowiły kobiety. W badanym okresie odsetek długotrwale bezrobotnych kobiet wahał się w granicach pomiędzy 4,8% w 2002 roku a 11,9% w 2004 roku.

Liczba bezrobotnych ogółem, w tym długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2000 - 2004

Wyszczególnienie	2000			2001			2002			2003			2004		
	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety
według wieku															
15-24	67 489	20 869	14 803	81 518	26 919	17 179	80 443	29 635	17 167	73 343	27 585	16 457	63 654	21 882	13 688
25 - 34	50 681	22 758	17 383	63 693	29 076	20 994	68 345	33 089	21 700	69 870	34 904	23 193	65 006	30 784	21 357
35 - 44	44 487	21 413	14 704	51 648	26 368	17 353	52 862	28 983	17 783	52 066	29 626	18 611	47 452	26 254	16 942
45 - 54	28 694	14 351	8 528	37 358	20 077	11 561	43 442	25 036	13 606	47 090	27 986	15 371	48 843	28 833	16 266
55 - 59	1 647	977	405	2 639	1 612	660	3 690	2 274	828	4 954	3 170	1 185	6 638	4 158	1 619
60 - 64 lata	328	201	0	412	275	0	456	334	0	546	382	0	658	459	0
Razem	193 326	80 569	55 823	237 268	104 327	67 747	249 238	119 351	71 084	247 869	123 653	74 817	232 251	112 370	69 872
według wykształcenia															
wyższe	4 023	795	558	6 165	1 333	904	8 051	1 712	1 103	8 942	2 242	1 455	10 084	2 458	1 637
policealne i średnie zawodowe	40 629	15 392	12 611	50 246	19 719	15 472	51 956	21 095	15 499	51 166	22 650	16 860	50 214	20 335	15 486
średnie ogólnokształcące	10 584	4 170	3 705	12 586	5 221	4 554	13 121	5 270	4 427	13 638	5 826	4 878	14 152	5 533	4 579
zasadnicze zawodowe	76 740	29 864	18 988	95 563	40 244	23 500	99 818	48 078	25 545	97 487	48 398	26 290	85 322	42 249	24 166
gimnazjalne i poniżej	61 350	30 348	19 961	72 708	37 810	23 317	76 292	43 196	24 510	76 636	44 537	25 334	72 479	41 795	24 004
Razem	193 326	80 569	55 823	237 268	104 327	67 747	249 238	119 351	71 084	247 869	123 653	74 817	232 251	112 370	69 872
według stażu pracy															
do 1 roku	31 788	14 551	10 723	37 187	17 992	12 293	38 411	19 781	12 466	35 573	19 949	12 698	33 081	17 169	11 032
1 - 5	38 461	15 956	10 861	48 047	20 605	13 045	51 608	24 231	14 105	50 864	24 860	14 804	48 531	21 980	13 695
5 - 10	26 250	11 304	7 916	33 641	14 347	9 477	35 642	16 593	9 824	36 832	17 397	10 569	34 413	15 941	10 204
10 - 20	33 863	15 926	10 745	41 240	20 096	13 130	42 531	22 951	13 831	42 922	23 742	14 729	39 862	21 638	13 849
20 - 30	18 678	6 524	2 998	24 114	9 972	4 527	26 367	12 490	5 181	27 407	13 218	5 602	26 538	12 930	5 709
30 lat i więcej	1 333	380	35	1 736	607	33	2 794	812	39	3 278	1 098	94	3 700	1 272	152
bez stażu	42 953	15 928	12 545	51 303	20 708	15 242	51 885	22 493	15 638	50 993	23 389	16 321	46 126	21 440	15 231
Razem	193 326	80 569	55 823	237 268	104 327	67 747	249 238	119 351	71 084	247 869	123 653	74 817	232 251	112 370	69 872

Procentowy udział bezrobotnych długotrwale w stosunku do ogółu bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2000 - 2004

Wyszczególnienie	2000			2001			2002			2003			2004		
	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych
według wieku															
15-24	67 489	30,9	70,9	81 518	33,0	63,8	80 443	36,8	57,9	73 343	37,6	59,7	63 654	34,4	62,6
25 - 34	50 681	44,9	76,4	63 693	45,7	72,2	68 345	48,4	65,6	69 870	50,0	66,4	65 006	47,4	69,4
35 - 44	44 487	48,1	68,7	51 648	51,1	65,8	52 862	54,8	61,4	52 066	56,9	62,8	47 452	55,3	64,5
45 - 54	28 694	50,0	59,4	37 358	53,7	57,6	43 442	57,6	54,3	47 090	59,4	54,9	48 843	59,0	56,4
55 - 59	1 647	59,3	41,5	2 639	61,1	40,9	3 690	61,6	36,4	4 954	64,0	37,4	6 638	62,6	38,9
60 - 64 lata	328	61,3	0,0	412	66,7	0,0	456	73,2	0,0	546	70,0	0,0	658	69,8	0,0
Razem	193 326	41,7	69,3	237 268	44,0	64,9	249 238	47,9	59,6	247 869	49,9	60,5	232 251	48,4	62,2
według wykształcenia															
wyższe	4 023	19,8	70,2	6 165	21,6	67,8	8 051	21,3	64,4	8 942	25,1	64,9	10 084	24,4	66,6
policealne i średnie zawodowe	40 629	37,9	81,9	50 246	39,2	78,5	51 956	40,6	73,5	51 166	44,3	74,4	50 214	40,5	76,2
średnie ogólnokształcące	10 584	39,4	88,8	12 586	41,5	87,2	13 121	40,2	84,0	13 638	42,7	83,7	14 152	39,1	82,8
zasadnicze zawodowe	76 740	38,9	63,6	95 563	42,1	58,4	99 818	48,2	53,1	97 487	49,6	54,3	85 322	49,5	57,2
gimnazjalne i poniżej	61 350	49,5	65,8	72 708	52,0	61,7	76 292	56,6	56,7	76 636	58,1	56,9	72 479	57,7	57,4
Razem	193 326	41,7	69,3	237 268	44,0	64,9	249 238	47,9	59,6	247 869	49,9	60,5	232 251	48,4	62,2
według stażu pracy															
do 1 roku	31 788	45,8	73,7	37 187	48,4	68,3	38 411	51,5	63,0	35 573	56,1	63,7	33 081	51,9	64,3
1 - 5	38 461	41,5	68,1	48 047	42,9	63,3	51 608	47,0	58,2	50 864	48,9	59,5	48 531	45,3	62,3
5 - 10	26 250	43,1	70,0	33 641	42,6	66,1	35 642	46,6	59,2	36 832	47,2	60,8	34 413	46,3	64,0
10 - 20	33 863	47,0	67,5	41 240	48,7	65,3	42 531	54,0	60,3	42 922	55,3	62,0	39 862	54,3	64,0
20 - 30	18 678	34,9	46,0	24 114	41,4	45,4	26 367	47,4	41,5	27 407	48,2	42,4	26 538	48,7	44,2
30 lat i więcej	1 333	28,5	9,2	1 736	35,0	5,4	2 794	29,1	4,8	3 278	33,5	8,6	3 700	34,4	11,9
bez stażu	42 953	37,1	78,8	51 303	40,4	73,6	51 885	43,4	69,5	50 993	45,9	69,8	46 126	46,5	71,0
Razem	193 326	41,7	69,3	237 268	44,0	64,9	249 238	47,9	59,6	247 869	49,9	60,5	232 251	48,4	62,2

Długotrwanie bezrobotni zamieszkujący obszary wiejskie województwa wielkopolskiego w latach 2000-2004

Bezrobotni mieszkańcy wsi w latach 2000-2004 stanowili średnio 46,1% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie wielkopolskim, a osoby z terenów wiejskich pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły średnio w badanym okresie 48,6% długotrwanie bezrobotnych mieszkańców Wielkopolski.

Analizując dane dotyczące osób bezrobotnych z terenów wiejskich w Wielkopolsce w latach 2000 – 2004 , można zauważyć, iż najlepiej sytuacja osób bezrobotnych na wsi przedstawiała się w 2000 roku, a najgorzej w latach 2002-2003. Od 2003 roku liczba bezrobotnych mieszkańców wsi ulegała zmniejszeniu, natomiast liczba osób długotrwanie bezrobotnych z terenów wiejskich zmalała dopiero w 2004 roku.

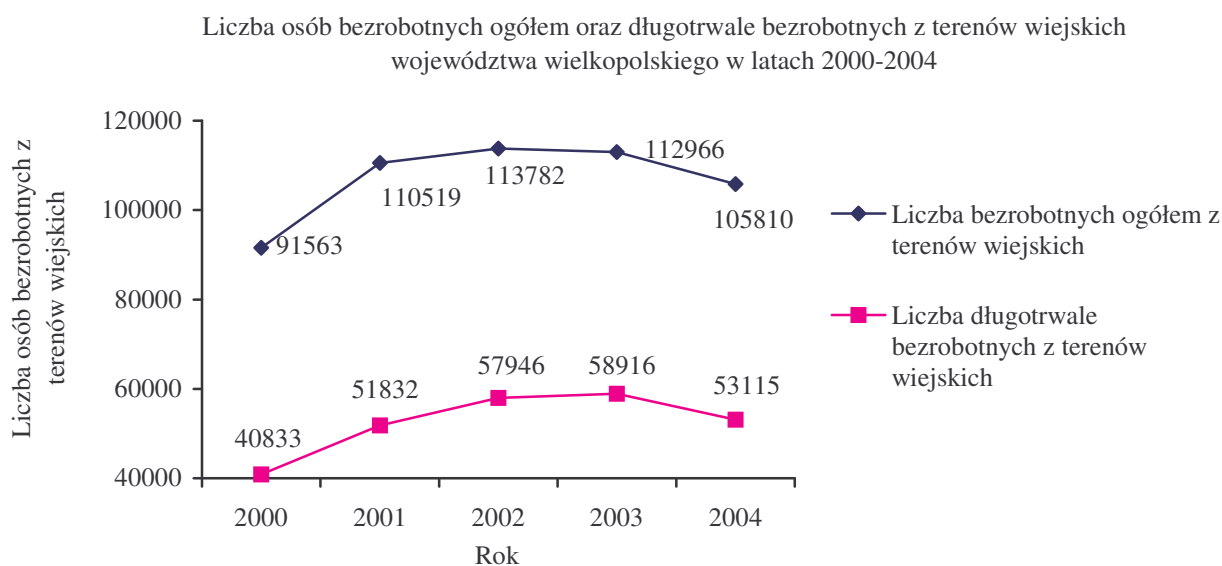
W województwie wielkopolskim w końcu 2000 roku zarejestrowane były w powiatowych urzędach pracy 91563 osoby zamieszkujące tereny wiejskie, z czego 40833 osoby, tj. 44,6% stanowiły osoby długotrwanie bezrobotne, a wśród nich 69,1% stanowiły kobiety. Był to najwyższy udział długotrwanie bezrobotnych kobiet z terenów wiejskich w ogólnej liczbie mieszkańców wsi pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W latach 2000-2002 widoczny jest wzrost liczby osób bezrobotnych z terenów wiejskich, w tym osób długotrwanie bezrobotnych, których liczba wzrastała aż do końca 2003 roku, gdzie było ich najwięcej (58916 osób). W latach 2000-2002 liczba bezrobotnych z terenów wiejskich ogółem wzrosła o 22219 osób, tj. o 24,3%. Wzrosła też liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Liczba osób długotrwanie bezrobotnych na wsi wzrastała do końca 2003 roku, kiedy to w ewidencji odnotowano 58916 osób z tej kategorii bezrobotnych, tj. 52,2% ogółu bezrobotnych z terenów wiejskich, w tym 35435 kobiet, tj. 60,1% z ogólnej liczby długotrwanie bezrobotnych. Tak więc, w porównaniu do 2000 roku nastąpił wzrost liczby długotrwanie bezrobotnych z terenów wiejskich o 18083 osoby, tj. o 44,3%.

Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych z terenów wiejskich w Wielkopolsce następowało od końca 2003 roku. W końcu 2003 roku odnotowano na terenie Wielkopolski 112966 osób bezrobotnych ogółem z terenów wiejskich i w porównaniu do analogicznego okresu 2002 roku widoczny jest nieznaczny spadek ich liczby o 816 osób, tj. o 0,7%.

Na koniec 2004 roku liczba osób bezrobotnych ogółem z terenów wiejskich jak i długotrwanie bezrobotnych z terenów wiejskich zmniejszyła się. Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi ogółem wyniosła 105810, długotrwanie bezrobotni stanowili 50,2%, tj. 53115 osób, w tym bezrobotne kobiety stanowiły 33059, tj. 62,2% wszystkich osób

długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich. W porównaniu do 2003 roku nastąpił spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych z terenów wiejskich o 7156, tj. o 6,3% oraz długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich o 5801 osób, czyli o 9,8%.

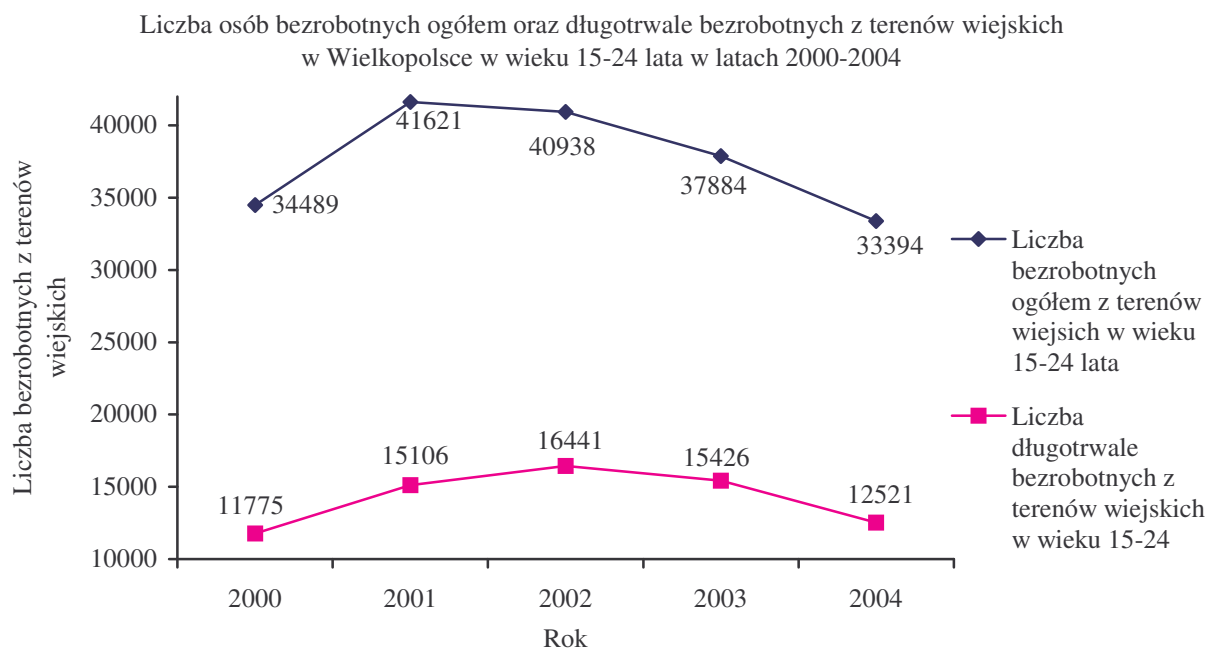
Osoby z terenów wiejskich pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w badanym okresie stanowiły średnio 49% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi w Wielkopolsce, a spośród długotrwale bezrobotnych mieszkańców wsi większość stanowiły kobiety (średnio w badanym okresie 62,9% osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie).

Wiek długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie Wielkopolski

W badanym okresie najtrudniej przedstawiała się sytuacja bezrobotnych z terenów wiejskich pomiędzy 15 a 24 rokiem życia. Podobnie jak w przypadku ogółu bezrobotnych, najgorzej przedstawiała się sytuacja mieszkańców wsi z tej grupy wiekowej w 2001 roku (zarejestrowanych było 41621 osób), gdzie po znacznym pogorszeniu sytuacji gospodarczej w kraju nastąpił gwałtowny wzrost bezrobocia, zwłaszcza wśród ludzi młodych. Na koniec 2001 roku bezrobocie wśród mieszkańców wsi w przedziale wiekowym od 15 do 24 lat wzrosło o 20,7%, a liczba długotrwale bezrobotnych o 28,3%. Wśród młodych ludzi z terenów wiejskich coraz większy odsetek stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, wśród których większość stanowiły kobiety. Sytuacja mieszkańców wsi w wieku 15-24 lat uległa widocznej poprawie dopiero w 2003 roku. Liczba zarejestrowanych osób z terenów wiejskich w tej kategorii wiekowej zmalała z 34489 w 2000 roku do 33394 w 2004 roku (spadek o 3,2%). W tym samym okresie liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich w wieku od 15 do 24 lat w 2004 roku zwiększyła się do 12521 osób, tj. o 6,3%. W całym

badanym okresie w kategorii wiekowej pomiędzy 15 a 24 rokiem życia, długotrwale bezrobotni mieszkańcy wsi stanowili średnio 37,8% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi.

W analizowanym okresie coraz większemu pogorszeniu ulegała sytuacja mieszkańców wsi pomiędzy 25 a 34 rokiem życia. Od początku okresu objętego badaniami aż do końca 2004 roku ludność wiejska w ww. przedziale wiekowym odznaczała się największą liczbą osób długotrwale bezrobotnych. W latach 2000-2002 liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich w przedziałach wiekowych 15-24 lata oraz 25-34 lata pozostawała na zbliżonym poziomie z nieznaczną przewagą długotrwale bezrobotnych w wieku od 25-34 lat. Natomiast od końca 2003 roku dysproporcje wśród długotrwale bezrobotnej ludności wiejskiej w omawianych przedziałach wiekowych zaczęły się zwiększać. Liczba długotrwale bezrobotnych pomiędzy 25 a 34 rokiem życia ulegała zwiększeniu w stosunku do liczby długotrwale bezrobotnych w przedziale wiekowym pomiędzy 15 a 24 rokiem życia. Z 12301 osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich w grupie wiekowej pomiędzy 25 a 34 rokiem życia na koniec 2000 roku, do końca 2003 roku nastąpił wzrost o 5010 osób, tj. 40,7%. Liczba osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich w omawianym przedziale wiekowym zmniejszyła się dopiero na koniec 2004 roku, gdzie w porównaniu do końca 2003 roku nastąpił spadek o 11,1% do poziomu 15387 osób. Również w tej kategorii wiekowej większość spośród osób długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety, średnio 69,6% w całym badanym okresie.

Liczba osób bezrobotnych ogółem oraz długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce w wieku 25-34 lata w latach 2000-2004

W latach 2000-2004 w kategoriach wiekowych 60-64 lata oraz 55-59 lat, zarejestrowanych było najmniej osób bezrobotnych ogółem jak i długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich. Wśród ludności wiejskiej w wieku 55-59 lat zaobserwować można stały i dynamiczny przyrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych aż do końca 2004 roku. Liczba zarejestrowanych osób ogółem w wieku 55-59 lat wzrosła z 683 w 2000 roku do 2424 osób w 2004 roku. Tak więc, w ciągu ostatnich 5 lat wzrost liczby bezrobotnych w tej grupie wiekowej wyniósł 254,9%. Ta sama tendencja występuje wśród osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich w wieku 55-59 lat, którzy w badanym okresie stanowili średnio 63,6% ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi w swojej kategorii wiekowej. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w ww. grupie, wzrosła z 415 osób w 2000 roku do 1577 osób w 2004 roku, czyli o 1162 osoby, tj. o 280%. W badanym okresie spośród długotrwale bezrobotnych mieszkańców wsi w wieku 55-59 lat, kobiety stanowiły mniejszą grupę od mężczyzn, średnio 36,3% ogółu bezrobotnych w swojej grupie wiekowej.

W latach 2000-2004 w kategorii wiekowej pomiędzy 60 a 64 rokiem życia zarejestrowanych było najmniej osób spośród ogólnej liczby bezrobotnych mieszkańców wsi. Podobnie jak w przypadku ogólnej liczby bezrobotnych mieszkańców województwa wielkopolskiego w wieku 60-64 lata, również w przypadku bezrobotnych mieszkańców wsi w całym badanym okresie grupa ta stanowiła niewielki odsetek bezrobotnych. Jednak na przestrzeni lat również w tej kategorii wiekowej widoczny jest stały wzrost liczby bezrobotnych. Liczba bezrobotnych mieszkańców wsi w wieku 60-64 lata wzrosła ze 117 osób w 2000 roku do 249 osób w 2004 roku, czyli o 112,8%. Podobnie przedstawiała się sytuacja osób długotrwale bezrobotnych z tej kategorii wiekowej, gdzie na przestrzeni 5 lat

odnotowano wzrost o 108,5%. W tej kategorii wiekowej powiatowe urzędy pracy nie rejestrują kobiet, gdyż z racji osiągniętego wieku emerytalnego nie mogą one już posiadać statusu osoby bezrobotnej.

Wykształcenie długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich

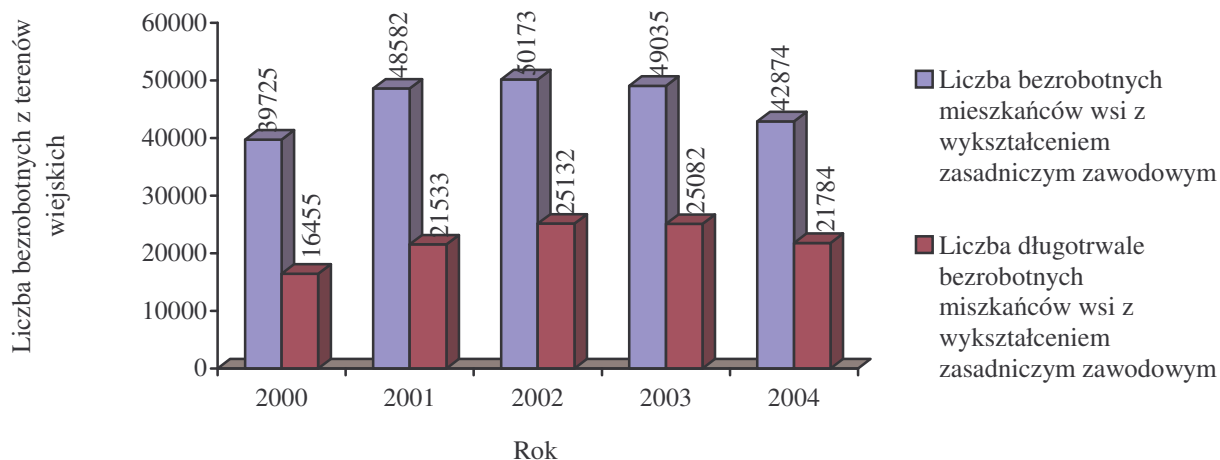
Wśród bezrobotnych mieszkańców terenów wiejskich zarejestrowanych w Wielkopolsce w latach 2000-2004 najczęściej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe, a najmniej wyższe.

Najwięcej osób bezrobotnych ogółem z terenów wiejskich z wykształceniem zasadniczym zawodowym zarejestrowanych było w końcu 2002 roku. Na 50173 osoby bezrobotne z wykształceniem zasadniczym zawodowym, 25132 osoby, tj. 50,1% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. W porównaniu do końca 2000 roku, gdzie liczba bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym była najniższa i wynosiła 39725 ogółem, w tym 16455 długotrwale bezrobotnych, którzy stanowili 41,4% ogółu bezrobotnych, w 2002 roku, nastąpił wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi z takim wykształceniem o 10448 osób, tj. o 26,3%. Biorąc pod uwagę liczbę osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich z wykształceniem zasadniczym zawodowym, najwięcej takich osób odnotowano na koniec 2002 oraz 2003 roku.

W całym badanym okresie liczba osób bezrobotnych z terenów wiejskich z wykształceniem zasadniczym zawodowym wzrosła od końca 2000 roku o 7,9%, do poziomu 42874 osób w końcu 2004 roku. W tym samym okresie wzrosła również liczba osób długotrwale bezrobotnych z ww. kategorii osób bezrobotnych, z 16455 osób, do 21748 osób, tj. o 32,2%.

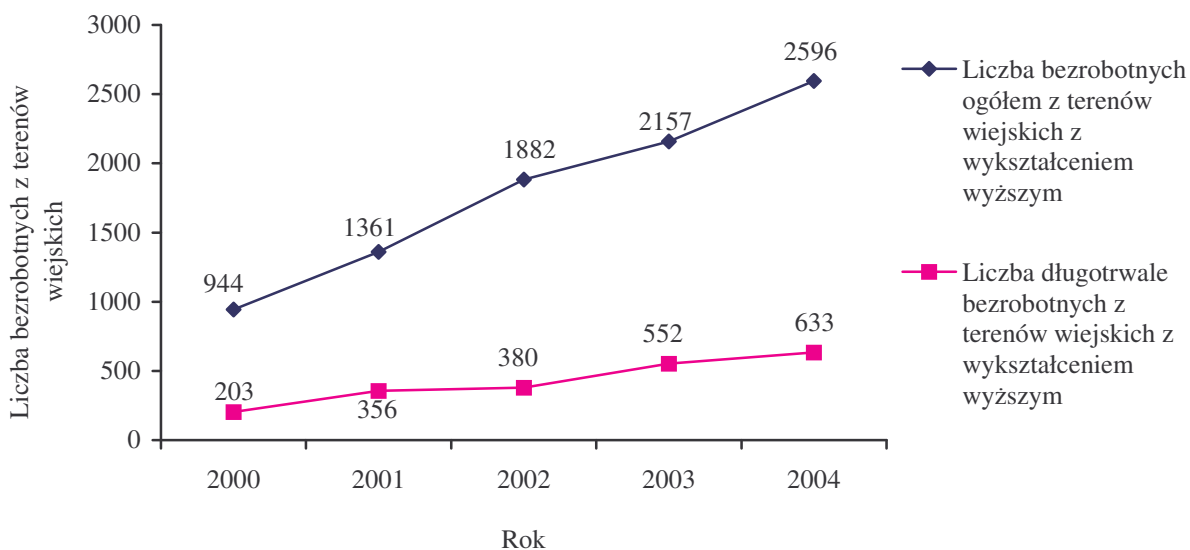
W analizowanych latach spośród osób z terenów wiejskich z wykształceniem zasadniczym zawodowym, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, większość, bo średnio 58,2% stanowiły kobiety.

Liczba osób bezrobotnych ogółem, w tym długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich Wielkopolski z wykształceniem zasadniczym zawodowym w latach 2000-2004

Badając wykształcenie osób bezrobotnych z terenów wiejskich, widoczna jest stale pogarszająca się sytuacja osób z wykształceniem wyższym. Pomimo, iż od 2000 roku do 2004 roku osoby z takim wykształceniem stanowiły najniższy odsetek bezrobotnych mieszkańców wsi, to ich liczba zwiększa się w szybkim tempie, podobnie jak osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z tym wykształceniem. W latach 2000-2004 bezrobocie wśród osób z terenów wiejskich z wykształceniem wyższym wzrosło o 175%, z 944 osób do 2596. Dużą dynamiką w tej kategorii osób charakteryzował się też przyrost osób długotrwale bezrobotnych, nastąpił wzrost z 203 osób do 633 osób, tj. o 211,8%. Na terenach wiejskich, kobiety stanowiły większość osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem wyższym, średnio w badanym okresie 71,9% ogółu osób długotrwale bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych ogółem oraz długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich z wykształceniem wyższym w Wielkopolsce w latach 2000-2004

Staż pracy długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich

W latach 2000-2004 na terenie Wielkopolski najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich, posiadało staż pracy 1-5 lat lub nie posiadało żadnego stażu pracy. W okresie tym, zarówno liczba osób bezrobotnych ogółem, jaki i długotrwale bezrobotnych w dwóch ww. kategoriach pozostała na zbliżonych do siebie poziomach.

Największy wzrost bezrobocia ogółem nastąpił wśród ludności wiejskiej posiadającej staż pracy w przedziale od 1-5 lat, w latach 2000-2002. W okresie tym liczba bezrobotnych ze stażem pracy 1-5 lat wzrosła o 34,2%, z 18814 osób do 25240 osób, po czym do końca 2004 roku następował stały spadek. Liczba osób długotrwale bezrobotnych ze stażem pracy od 1-5 lat, stale wzrastała do końca 2003 roku. W grupie tej liczba osób długotrwale bezrobotnych wzrosła o 55,3%, z 8343 osób w końcu 2000 roku do 12958 osób w końcu 2003 roku, po czym nastąpił spadek o 11,3%. W badanym okresie liczba osób bezrobotnych z terenów wiejskich ze stażem pracy w przedziale od 1-5 lat wzrosła o 28,9%, a osób długotrwale bezrobotnych o 37,8%. Podobnie jak w innych grupach, również i w tej większości spośród długotrwale bezrobotnych w całym badanym okresie stanowiły kobiety.

Podobnie przedstawiała się sytuacja osób bezrobotnych z terenów wiejskich bez stażu pracy. W tej kategorii osób największy wzrost liczby bezrobotnych dokonał się pomiędzy rokiem 2000, gdzie zarejestrowane były 22522 osoby, a 2001 rokiem, gdzie zarejestrowanych było 26307 osób, tj. o 16,8% więcej. Natomiast w latach 2002-2004 roku następował stały spadek liczby osób bezrobotnych bez stażu pracy do 23037 osób, czyli o 12,4%. Pomimo tych spadków, bezrobocie wśród osób bez stażu pracy nadal pozostało na poziomie wyższym niż w końcu 2000 roku, a w całym badanym okresie nastąpił nieznaczny wzrost bezrobotnych w tej kategorii o 2,3%.

Analizując sytuację osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich nie posiadających stażu pracy, widoczny jest stosunkowo duży i stały przyrost ich liczby aż do końca 2003 roku. W ciągu 4 lat liczba ta zwiększyła się o 37,2% do poziomu 12761 osób z 9299 osób w 2000 roku, natomiast w latach 2003-2004 spadła do 11701. W całym analizowanym okresie liczba osób długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce bez stażu pracy wzrosła o 25,8%, tj. do poziomu 11701 osób. Większość spośród długotrwale bezrobotnych bez stażu pracy w badanym okresie stanowiły kobiety.

Na terenach wiejskich, podobnie jak miało to miejsce w całym województwie, najlepiej w badanym okresie przedstawiała się sytuacja osób bezrobotnych posiadających 30-letni lub większy staż pracy. Pomimo tego, iż w tej kategorii osób odnotowywany jest stały i

dość dynamiczny wzrost osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych w całym badanym okresie, kategoria ta przez cały czas pozostawała najmniej liczna.

W końcu 2000 roku zarejestrowanych było 491 osób z 30-letnim lub większym stażem pracy, a wśród nich 32,4%, czyli 159 osób, stanowili długotrwale bezrobotni. Liczba zarejestrowanych osób z terenów wiejskich z takim stażem pracy wzrosła do końca 2004 roku do 1262 osób ogółem, czyli o 157%. Natomiast liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła ze 159 osób w końcu 2000 roku do 425 osób w 2004, tj. o 167,3%. Wśród ludności z terenów wiejskich stosunkowo małą liczbę spośród osób długotrwale bezrobotnych z 30-letnim lub większym stażem pracy stanowiły kobiety. W badanym okresie odsetek długotrwale bezrobotnych kobiet na terenach wiejskich wahał się w granicach pomiędzy 3,5% w końcu 2002 roku a 8,8% w końcu 2000 roku. Wydaje się, iż ta stosunkowo niska liczba bezrobotnych ze stażem pracy powyżej 30 lat na początku badanego okresu spowodowana była w znacznej mierze obowiązywaniem przepisów o zasiłkach i świadczeniach przedemerytalnych, przyznających powyższe świadczenia osobom w wieku przedemerytalnym.

Liczba bezrobotnych ogółem, w tym długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie w latach 2000 - 2004

Wyszczególnienie	2000			2001			2002			2003			2004		
	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety
według wieku															
15-24	34 489	11 775	8 415	41 621	15 106	9 701	40 938	16 441	9 533	37 884	15 426	9 182	33 394	12 521	7 798
25 - 34	24 723	12 301	9 248	30 004	15 190	10 879	31 362	16 794	10 847	31 935	17 311	11 509	29 900	15 387	10 773
35 - 44	19 799	10 066	6 780	22 801	12 244	7 795	23 053	13 346	7 919	22 775	13 434	8 284	20 785	11 854	7 589
45 - 54	11 752	6 194	3 602	14 925	8 541	4 738	16 883	10 375	5 374	18 318	11 389	6 013	19 058	11 605	6 307
55 - 59	683	415	154	1 022	650	241	1 392	873	288	1 858	1 218	447	2 424	1 577	592
60 - 64 lata	117	82	0	146	101	0	154	117	0	196	138	0	249	171	0
Razem	91 563	40 833	28 199	110 519	51 832	33 354	113 782	57 946	33 961	112 966	58 916	35 435	105 810	53 115	33 059
według wykształcenia															
wyższe	944	203	145	1 361	356	253	1 882	380	274	2 157	552	393	2 596	633	467
policealne i średnie zawodowe	16 071	6 545	5 537	19 914	8 278	6 768	20 290	8 396	6 402	20 048	9 097	7 068	20 309	8 131	6 457
średnie ogólnokształcące	3 155	1 404	1 295	3 813	1 681	1 523	3 730	1 586	1 400	4 009	1 719	1 500	4 358	1 631	1 404
zasadnicze zawodowe	39 725	16 455	10 630	48 582	21 533	12 737	50 173	25 132	13 474	49 035	25 082	13 811	42 874	21 748	12 725
gimnazjalne i poniżej	31 668	16 226	10 592	36 849	19 984	12 073	37 707	22 452	12 411	37 717	22 466	12 663	35 673	20 972	12 006
Razem	91 563	40 833	28 199	110 519	51 832	33 354	113 782	57 946	33 961	112 966	58 916	35 435	105 810	53 115	33 059
według stażu pracy															
do 1 roku	15 448	7 770	5 756	16 951	9 264	6 437	16 782	9 615	6 171	15 431	9 222	6 082	14 487	7 870	5 294
1 - 5	18 814	8 343	5 684	23 663	10 670	6 708	25 240	12 586	7 230	25 106	12 958	7 683	24 259	11 494	7 135
5 - 10	12 375	5 584	3 836	15 817	6 977	4 523	16 497	7 935	4 524	17 029	8 213	4 883	15 868	7 460	4 727
10 - 20	14 928	7 133	4 589	18 175	9 032	5 546	18 499	10 259	5 733	18 639	10 435	6 133	17 090	9 369	5 711
20 - 30	6 985	2 545	890	8 995	3 797	1 319	9 761	4 740	1 491	10 241	4 954	1 600	9 807	4 796	1 633
30 lat i więcej	491	159	14	611	227	11	907	283	10	1 114	373	19	1 262	425	34
bez stażu	22 522	9 299	7 430	26 307	11 865	8 810	26 096	12 528	8 802	25 406	12 761	9 035	23 037	11 701	8 525
Razem	91 563	40 833	28 199	110 519	51 832	33 354	113 782	57 946	33 961	112 966	58 916	35 435	105 810	53 115	33 059

Procentowy udział długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie w ogólnej liczbie bezrobotnych z terenów wiejskich w latach 2000 - 2004

Wyszczególnienie	2000			2001			2002			2003			2004		
	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych	bezrobotni ogółem	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	% udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle długotrwale bezrobotnych
według wieku															
15-24	34 489	34,1	71,5	41 621	36,3	64,2	40 938	40,2	58,0	37 884	40,7	59,5	33 394	37,5	62,3
25 - 34	24 723	49,8	75,2	30 004	50,6	71,6	31 362	53,5	64,6	31 935	54,2	66,5	29 900	51,5	70,0
35 - 44	19 799	50,8	67,4	22 801	53,7	63,7	23 053	57,9	59,3	22 775	59,0	61,7	20 785	57,0	64,0
45 - 54	11 752	52,7	58,2	14 925	57,2	55,5	16 883	61,5	51,8	18 318	62,2	52,8	19 058	60,9	54,3
55 - 59	683	60,8	37,1	1 022	63,6	37,1	1 392	62,7	33,0	1 858	65,6	36,7	2 424	65,1	37,5
60 - 64 lata	117	70,1	0,0	146	69,2	0,0	154	76,0	0,0	196	70,4	0,0	249	68,7	0,0
Razem	91 563	44,6	69,1	110 519	46,9	64,4	113 782	50,9	58,6	112 966	52,2	60,1	105 810	50,2	62,2
według wykształcenia															
wyższe	944	21,5	71,4	1 361	26,2	71,1	1 882	20,2	72,1	2 157	25,6	71,2	2 596	24,4	73,8
policealne i średnie zawodowe	16 071	40,7	84,6	19 914	41,6	81,8	20 290	41,4	76,3	20 048	45,4	77,7	20 309	40,0	79,4
średnie ogólnokształcące	3 155	44,5	92,2	3 813	44,1	90,6	3 730	42,5	88,3	4 009	42,9	87,3	4 358	37,4	86,1
zasadnicze zawodowe	39 725	41,4	64,6	48 582	44,3	59,2	50 173	50,1	53,6	49 035	51,2	55,1	42 874	50,7	58,5
gimnazjalne i poniżej	31 668	51,2	65,3	36 849	54,2	60,4	37 707	59,5	55,3	37 717	59,6	56,4	35 673	58,8	57,2
Razem	91 563	44,6	69,1	110 519	46,9	64,4	113 782	50,9	58,6	112 966	52,2	60,1	105 810	50,2	62,2
według stażu pracy															
do 1 roku	15 448	50,3	74,1	16 951	54,7	69,5	16 782	57,3	64,2	15 431	59,8	66,0	14 487	54,3	67,3
1 - 5	18 814	44,3	68,1	23 663	45,1	62,9	25 240	49,9	57,4	25 106	51,6	59,3	24 259	47,4	62,1
5 - 10	12 375	45,1	68,7	15 817	44,1	64,8	16 497	48,1	57,0	17 029	48,2	59,5	15 868	47,0	63,4
10 - 20	14 928	47,8	64,3	18 175	49,7	61,4	18 499	55,5	55,9	18 639	56,0	58,8	17 090	54,8	61,0
20 - 30	6 985	36,4	35,0	8 995	42,2	34,7	9 761	48,6	31,5	10 241	48,4	32,3	9 807	48,9	34,0
30 lat i więcej	491	32,4	8,8	611	37,2	4,8	907	31,2	3,5	1 114	33,5	5,1	1 262	33,7	8,0
bez stażu	22 522	41,3	79,9	26 307	45,1	74,3	26 096	48,0	70,3	25 406	50,2	70,8	23 037	50,8	72,9
Razem	91 563	44,6	69,1	110 519	46,9	64,4	113 782	50,9	58,6	112 966	52,2	60,1	105 810	50,2	62,2

Ostatnie miejsca pracy i rodzaj wykonywanej działalności przez osoby długotrwale bezrobotne w Wielkopolsce, w latach 2000-2004

Analizując sytuację osób długotrwale bezrobotnych w województwie wielkopolskim na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, największe grupy bezrobotnych w końcu 2004 roku stanowiły osoby, które wcześniej pracowały w następujących sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe; 52002 osoby bezrobotne, w tym 25842 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 49,7%;
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego; 41176 osób bezrobotnych, w tym 19526 długotrwale bezrobotnych, tj. 47,4%;
- budownictwo; 17346 osób bezrobotnych, w tym 7854 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 45,3%;
- pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna; 16933 osoby bezrobotne, w tym 8003 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 47,3%;
- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; 11455 osób bezrobotnych, w tym 6334 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 55,3%.

Natomiast najmniej liczne grupy w końcu 2004 roku tworzyły osoby pracujące przed zarejestrowaniem w następujących sekcjach:

- organizacje i zespoły eksterytorialne; 10 osób bezrobotnych, w tym 6 długotrwale bezrobotnych, tj. 60%;
- rybactwo; 61 osób bezrobotnych, w tym 34 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 55,7%;
- górnictwo; 289 osób bezrobotnych, w tym 176 długotrwale bezrobotnych, tj. 60,9%;
- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; 370 osób bezrobotnych, w tym 294 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 79,5%;
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę; 770 osób bezrobotnych, w tym 421 długotrwale bezrobotnych, tj. 54,7%.

Występujące w latach 2000-2004 tendencje wśród osób długotrwale bezrobotnych na wielkopolskim rynku pracy zostały scharakteryzowane na podstawie dwóch pierwszych sekcji, w których występuje największa liczba osób bezrobotnych oraz na podstawie dwóch sekcji, w których występuje najmniejsza liczba osób bezrobotnych.

W sekcji przetwórstwa przemysłowego łatwo zauważalna jest duża dynamika bezrobocia w latach 2000-2001. Liczba osób bezrobotnych ogółem w tej sekcji wzrosła o 20,2% z 50361 osób w 2000 roku do 60536 osób w 2001 roku. W latach kolejnych, aż do

końca badanego okresu, tj. do końca 2004 roku, liczba osób bezrobotnych ogółem w tej sekcji gospodarki malała. Natomiast w całym badanym okresie następował wzrost liczby osób bezrobotnych ogółem, zatrudnionych poprzednio w przetwórstwie przemysłowym, o 3,3%.

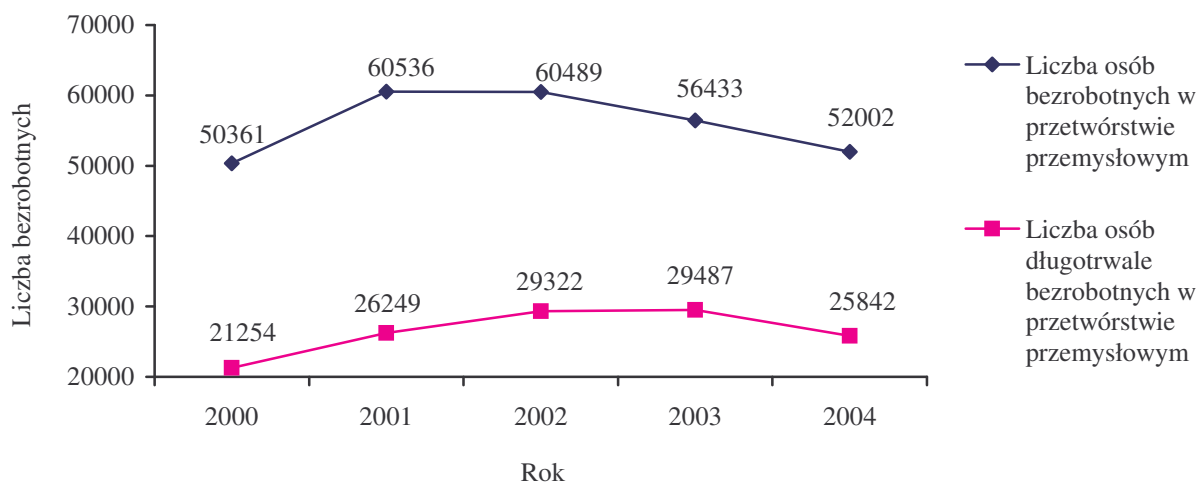
Sytuacja osób długotrwale bezrobotnych zatrudnionych w ww. dziale gospodarki narodowej w województwie wielkopolskim wyglądała nieco inaczej. Liczba osób długotrwale bezrobotnych rosła nieprzerwanie do końca 2003 roku, w ciągu czterech lat wzrosła o 38,7%, z 21254 osób do 29487 osób, po czym nastąpił dość znaczny spadek o 12,4%. W całym badanym okresie następował wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych uprzednio zatrudnionych w przetwórstwie przemysłowym o 21,6%.

Podobne trendy we wzrostach i spadkach bezrobocia występowały wśród osób pracujących przed zarejestrowaniem się jako osoby bezrobotne w handlu hurtowym i detalicznym. W tej grupie w badanym okresie największy wzrost liczby osób bezrobotnych wystąpił na przełomie lat 2001-2002. Liczba osób bezrobotnych ogółem wzrastała do końca 2003 roku, a osób długotrwale bezrobotnych do końca 2002 roku, po czym następowały spadki. W ciągu czterech lat liczba osób bezrobotnych w handlu hurtowym i detalicznym wzrosła z 33549 osób w 2000 roku do 45394 w końcu 2003 roku, tj. o 35,3%. Natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy pracujących przed zarejestrowaniem w handlu hurtowym i detalicznym wzrosła w Wielkopolsce w ciągu trzech lat z 14744 osób w 2000 roku do 23320 osób w 2002 roku, tj. o 58,2%.

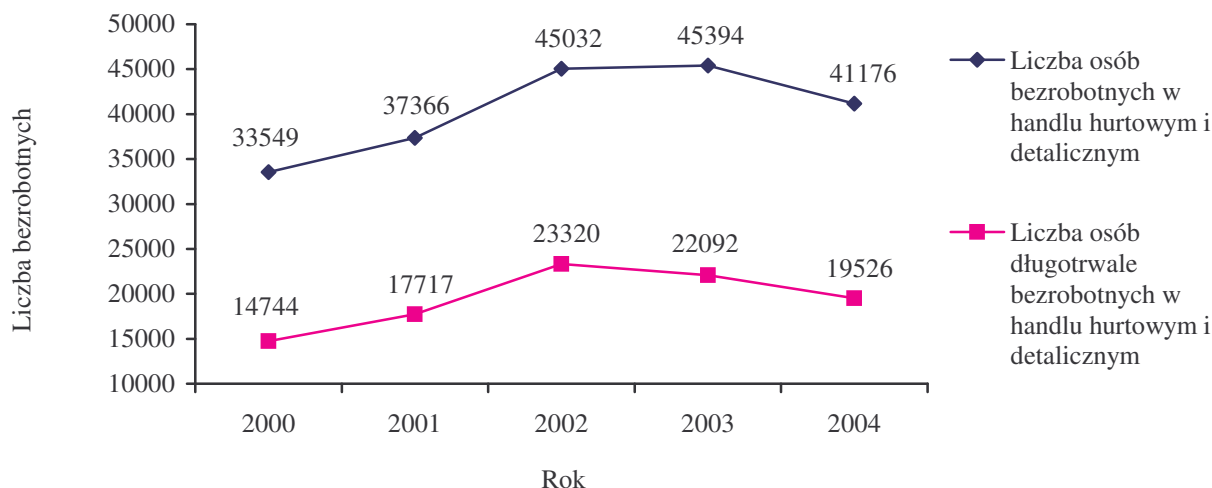
W całym badanym okresie liczba osób bezrobotnych pracujących poprzednio w handlu hurtowym i detalicznym wzrosła o 22,7%, a długotrwale bezrobotnych o 32,4%.

W opisanych powyżej działach gospodarki widoczny jest mniejszy przyrost osób bezrobotnych ogółem niż osób długotrwale bezrobotnych. Widoczna jest pogarszająca się sytuacja osób długotrwale bezrobotnych, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych znacznie wzrósł.

Liczba osób bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych w przetwórstwie przemysłowym w Wielkopolsce w latach 2000-2004

Liczba osób bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych w handlu hurtowym i detalicznym w Wielkopolsce w latach 2000-2004

W końcu 2004 roku najmniej osób zarejestrowanych było w sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne. W tej sekcji liczba osób bezrobotnych ogółem zmalała w badanym okresie o 28,6%, z 14 w 2000 roku do 10 osób w 2004 roku, natomiast liczba osób długotrwale bezrobotnych wzrosła, zwiększając swój udział w liczbie bezrobotnych ogółem.

Nieco inaczej przedstawiała się sytuacja osób bezrobotnych pracujących przed zarejestrowaniem się w statystykach urzędów pracy, w sekcji rybactwo. W tym przypadku, liczba osób bezrobotnych ogółem wzrosła o 24,5%, z 49 w 2000 roku do 61 osób w 2004 roku. Natomiast liczba osób długotrwale bezrobotnych w badanym okresie, podobnie jak w innych przypadkach, zwiększyła swój udział w liczbie osób bezrobotnych ogółem z 49% w 2000 roku do 55,7% w 2004 roku. Liczba tych osób wzrosła z 24 do 34, tj. o 41,7%.

Liczba osób bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych z organizacji i zespołów eksterytorialnych Wielkopolsce w latach 2000-2004

Liczba osób bezrobotnych oraz długotrwale bezrobotnych w rybactwie w Wielkopolsce w latach 2000-2004

Największy udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych ogółem z danej sekcji rejestruje w Wielkopolsce dział gospodarki narodowej o nazwie gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników. W dziale tym, na 370 osób zarejestrowanych w końcu 2004 roku, 294 osoby, czyli 79,5% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.

Najmniejszy natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych ogółem z danej sekcji wykazuje dział gospodarki pośrednictwo finansowe. W dziale tym, na 1360 osób zarejestrowanych w końcu 2004 roku, 595 osób, czyli 43,8% stanowili długotrwale bezrobotni. Stąd wniosek, iż płynność zawodowa ludności z ww. sekcji jest dość wysoka w porównaniu do innych działów gospodarki.

Liczba bezrobotnych ogółem, w tym długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2000 - 2004 według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – stan na koniec roku

Sektory wg Polskiej Klasyfikacji Działalności	2000			2001			2002			2003			2004		
	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	% udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	11 411	5 736	50,3	12 402	6 835	55,1	12 903	7 363	57,1	12 661	7 095	56,0	11 455	6 334	55,3
rybactwo	49	24	49,0	67	34	50,7	65	36	55,4	66	35	53,0	61	34	55,7
górnictwo	371	187	50,4	450	233	51,8	429	231	53,8	341	219	64,2	289	176	60,9
przetwórstwo przemysłowe	50 361	21 254	42,2	60 536	26 249	43,4	60 489	29 322	48,5	56 433	29 487	52,3	52 002	25 842	49,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	609	317	52,1	894	437	48,9	846	457	54,0	873	445	51,0	770	421	54,7
budownictwo	14 638	5 083	34,7	19 585	7 055	36,0	21 063	9 499	45,1	20 003	9 490	47,4	17 346	7 854	45,3
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	33 549	14 744	43,9	37 366	17 717	47,4	45 032	23 320	51,8	45 394	22 092	48,7	41 176	19 526	47,4
hotele i restauracje	3 342	1 635	48,9	4 237	2 202	52,0	4 315	2 352	54,5	4 446	2 415	54,3	4 216	2 133	50,6
transport, gospodarka magazynowa i łączność	4 185	1 861	44,5	5 990	2 602	43,4	5 772	3 032	52,5	5 359	2 951	55,1	5 053	2 733	54,1
pośrednictwo finansowe	1 021	396	38,8	1 295	594	45,9	1 299	592	45,6	1 318	630	47,8	1 360	595	43,8

obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	2 944	1 178	40,0	4 018	1 767	44,0	4 383	2 034	46,4	4 666	2 227	47,7	4 234	2 062	48,7
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	7 483	3 645	48,7	8 405	4 287	51,0	10 637	4 624	43,5	11 084	5 414	48,8	11 454	5 155	45,0
edukacja	2 309	1 138	49,3	2 572	1 420	55,2	2 571	1 455	56,6	2 776	1 485	53,5	2 763	1 374	49,7
ochrona zdrowia i pomoc społeczna	4 442	2 113	47,6	5 322	3 000	56,4	5 519	3 113	56,4	5 984	3 355	56,1	5 909	3 201	54,2
działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	9 056	3 284	36,3	15 614	6 138	39,3	18 389	7 821	42,5	21 250	10 738	50,5	16 933	8 003	47,3
gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	503	389	77,3	521	389	74,7	451	364	80,7	429	351	81,8	370	294	79,5
organizacje i zespoły eksterytorialne	14	5	35,7	12	4	33,3	13	5	38,5	10	7	70,0	10	6	60,0
Razem Sekcje PKD	146 287	62 989	43,1	179 286	80 963	45,2	194 176	95 620	49,2	193 093	98 436	51,0	175 401	85 743	48,9
działalność niezidentyfikowana	4 086	1 652	40,4	6 679	2 656	39,8	3 177	1 238	39,0	3 783	1 828	48,3	10 724	5 187	48,4
dotychczas nie pracujący	42 953	15 928	37,1	51 303	20 708	40,4	51 885	22 493	43,4	50 993	23 389	45,9	46 126	21 440	46,5
Razem województwo	193 326	80 569	41,7	237 268	104 327	44,0	249 238	119 351	47,9	247 869	123 653	49,9	232 251	112 370	48,4

Zawody w których pracowali długotrwale bezrobotni

Według stanu na dzień 31 grudnia 2004 roku, wśród zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa wielkopolskiego osób bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej było sprzedawców oraz kucharzy. Różnica w ilości zarejestrowanych osób z ww. zawodów była dość znaczna. W całej Wielkopolsce zarejestrowanych było 22776 osób, w tym 10983 osoby długotrwale bezrobotne, tj. 48,2%, wykonujące poprzednio zawód sprzedawcy. Na drugim miejscu pod względem liczby zarejestrowanych osób znaleźli się kucharze, których liczba w porównaniu do sprzedawców jest dużo mniejsza. Na koniec 2004 roku w powiatowych urzędach pracy na terenie Wielkopolski zarejestrowanych było 6369 kucharzy, z czego 2720 osób, tj. 42,7% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.

W obu ww. zawodach, począwszy od 2000 roku, gdzie liczba bezrobotnych była najmniejsza, zaobserwować można, że do końca 2003 roku stale wzrastała liczba osób bezrobotnych, a wśród nich długotrwale bezrobotnych. Nieznaczne spadki liczby bezrobotnych w ww. zawodach nastąpiły dopiero w latach 2003-2004. Spośród osób długotrwale bezrobotnych wykonujących poprzednio zawód sprzedawcy lub kucharza, zdecydowaną większość stanowiły kobiety. W końcu 2004 roku, na 10983 długotrwale bezrobotnych sprzedawców, aż 94,1% stanowiły kobiety. Podobnie przedstawiała się sytuacja w zawodzie kucharza, gdzie na 2720 osób długotrwale bezrobotnych, 89,3% stanowiły kobiety.

Spośród wymienionych w poniższej tabeli zawodów najlepiej przedstawiała się sytuacja poprzednio pracujących w zawodzie piekarza. Po wzrostach liczby rejestrujących się osób w tym zawodzie w latach 2000-2003, w 2004 roku nastąpiła dość znaczna poprawa sytuacji w stosunku do stanu z końca 2003 roku. Liczba osób bezrobotnych w zawodzie piekarza spadła o 12%, do poziomu 2061 osób ogółem, odnotowano także spadek liczby długotrwale bezrobotnych w tym zawodzie o 13,5% do poziomu 776 osób. Ponadto bezrobocie wśród piekarzy charakteryzowało się stosunkowo niskim udziałem osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych piekarzy ogółem. W całym badanym okresie średni udział osób długotrwale bezrobotnych wyniósł 35,4%.

W końcu 2004 roku najniższy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w swoim zawodzie wykazywali technicy mechanicy. Spośród 3036 osób, 776 osób, tj. 23,5% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.

Natomiast najwyższy wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych w swoim zawodzie odnotowano wśród sprzątaczek. Na 3206 osób

zarejestrowanych w tym zawodzie w grudniu 2004 roku, aż 2010 osób, tj. 62,7% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.

**Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce w latach 2000 - 2004 poprzednio pracujących według zawodów
(zawody o największej liczbie bezrobotnych) – stan na koniec roku**

zawody	2000			2001			2002			2003			2004		
	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety	bezrobotni ogółem	długotrwale bezrobotni	w tym kobiety
sprzedawca	19 674	7 935	7 475	22 687	10 137	9 509	23 737	10 868	10 197	24 217	11 588	10 848	22 776	10 983	10 334
kucharz	5 292	1 843	1 738	6 313	2 394	2 210	6 717	2 800	2 483	6 955	2 911	2 582	6 369	2 720	2 430
ślusarz	4 975	1 558	242	6 309	2 146	285	7 078	2 870	273	6 746	2 874	291	5 868	2 386	287
krawiec	5 248	1 827	1 802	6 547	2 293	2 271	6 775	2 863	2 836	7 002	3 032	2 996	5 823	2 577	2 544
asystent ekonomiczny (zawód szkolny: technik ekonomista)	221	84	83	266	91	89	258	87	83	5 318	1 804	1 688	5 700	1 719	1 595
murarz	3 414	947	4	4 987	1 526	5	5 760	2 321	4	5 807	2 464	3	5 141	2 127	0
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	4 697	2 277	1 704	5 184	2 672	1 899	5 066	2 911	1 905	4 650	2 786	1 883	4 267	2 465	1 700
pracownik biurowy (zawód szkolny: technik prac biurowych)	5 004	1 715	1 587	5 420	1 967	1 810	5 305	1 832	1 680	4 614	2 035	1 888	4 109	1 676	1 550
mechanik samochodów osobowych	3 889	799	8	5 134	1 226	10	5 404	1 745	11	5 188	1 689	10	4 092	1 325	7
szwaczka	4 142	2 009	2 000	4 736	2 396	2 387	4 769	2 670	2 660	4 626	2 645	2 635	4 070	2 200	2 195
technik rolnik	2 714	925	791	3 232	1 081	910	3 391	1 080	880	3 502	1 210	970	3 368	1 085	879
sprzątaczk	3 261	1 776	1 764	3 521	2 167	2 153	3 485	2 209	2 194	3 384	2 160	2 140	3 206	2 010	1 993
robotnik budowlany	2 749	999	40	3 710	1 379	33	4 021	1 888	32	3 586	1 770	34	3 202	1 529	33
technik mechanik	2 007	403	104	2 739	598	126	3 099	759	138	3 119	800	151	3 036	712	166
stolarz meblowy	2 694	605	192	3 928	1 041	228	4 212	1 544	261	3 394	1 521	271	2 499	1 086	232
robotnik gospodarczy	1 145	371	176	1 568	655	293	1 854	846	343	2 120	898	380	2 328	932	389
cukiernik	1 659	571	481	2 147	812	674	2 268	950	736	2 548	1 046	818	2 192	998	808
fryzjer	1 675	707	701	2 035	819	809	2 117	947	928	2 346	972	954	2 109	990	966
piekarz	1 453	449	227	1 894	640	266	2 267	823	281	2 341	897	278	2 061	776	258
Razem	75 913	27 800	21 119	92 357	36 040	25 967	97 583	42 013	27 925	101 463	45 102	30 820	92 216	40 296	28 366

Programy realizowane na rzecz aktywizacji długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce

Programy wojewódzkie realizowane w latach 2000 – 2004 na rzecz osób długotrwale bezrobotnych w Wielkopolsce

Mając na względzie trudną sytuację osób długotrwale bezrobotnych z terenu województwa wielkopolskiego, Zarząd Województwa Wielkopolskiego przy udziale Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu zainicjował w omawianym okresie dwa programy wojewódzkie. Uwzględniały one nie tylko strukturę bezrobocia w województwie, ze szczególnym uwzględnieniem udziału osób długotrwale bezrobotnych, ale także potrzeby infrastruktury wojewódzkiej. Do programów pozyskani zostali partnerzy, którzy przygotowali zakres robót, jaki należało wykonać w ramach realizowanych programów.

„Rowy”

Załoženiami programu, który z inicjatywy Samorządu Województwa Wielkopolskiego realizowany jest cyklicznie od 2003 roku, jest poprawa stanu melioracyjnego województwa wielkopolskiego poprzez wykonywanie prac związanych z melioracją podstawową, czyli konserwacją wałów przeciwpowodziowych i konserwacją kanałów oraz aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich i o wysokim zagrożeniu bezrobociem. Pierwsza edycja programu „Rowy” realizowana była w 2003 roku na terenie subregionu konińskiego w czterech powiatach: kolskim, konińskim, słupeckim oraz tureckim. W 2004 roku podczas drugiej edycji programu udział brały wszystkie powiaty Wielkopolski.

Realizacja Programu w latach 2003 – 2004 pozwoliła zaktywizować łącznie 1016 osób długotrwale bezrobotnych, z czego 113 otrzymało zatrudnienie po zakończeniu programu.

W 2005 roku podjęto decyzję o kontynuacji programu na terenie całego województwa. Program założył aktywizację 1197 osób, dla których pracodawcy utworzą stanowiska pracy w okresie od 4 maja do 31 października 2005 roku.

Dzięki realizacji programu w latach 2003-2004, **ponad tysiąc osób długotrwale bezrobotnych** z terenów wiejskich województwa wielkopolskiego **uzyskało możliwość powrotu na rynek pracy**. Program ten przyczynił się do aktywizacji zawodowej osób z grupy ryzyka zawodowego oraz zapobiegł zjawisku wykluczenia społecznego poprzez skrócenie okresu pozostawania bez pracy i pogłębianiu biernych postaw wobec pracy. Beneficjenci programu zdobyli środki na utrzymanie w okresie trwania programu, co

poprawiło ich sytuację społeczno-ekonomiczną, a część uczestników uzyskała zatrudnienie po zakończeniu programu.

„Lepsza droga”

Kolejnym programem zainicjowanym przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego jest program aktywizacji zawodowej „Lepsza droga”, który realizowany jest również od 2003 roku.

Celem programu z jednej strony jest podejmowanie działań na rzecz osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie Wielkopolski, z drugiej zaś poprawa wojewódzkiej infrastruktury drogowej, poprzez wykonywanie prac związanych z konserwacją nawierzchni, sprzątaniem i porządkowaniem poboczy, co jest sprawą niezwykle istotną, mającą kluczowe znaczenie dla transportu drogowego w Wielkopolsce.

W ramach programu w latach 2003-2004 zaktywizowanych zostało 213 osób, dla których pracodawcy utworzyli stanowiska pracy w ramach robót publicznych. W roku 2005 przewidziana jest w ramach realizacji programu aktywizacja zawodowa 145 osób, w okresie od 1 lipca do 28 października 2005 roku.

Podobnie jak Program „Rowy” ww. program przyczynił się do aktywizacji zawodowej osób z grupy ryzyka zawodowego zapobiegając zjawisku wykluczenia społecznego i pogłębianiu biernych postaw wobec pracy. Dzięki jego realizacji uczestnicy zdobyli środki na utrzymanie, co przyczyniło się do poprawy ich sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich - Działanie 1.3

W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu jest Instytucją Wdrażającą dla Działania 1.3 schemat a) oraz schemat b). Na podstawie projektów posiłkowych złożonych przez powiatowe urzędy pracy z terenu Wielkopolski, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu przygotował w ramach Działania 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia schemat a) projekt „Powrót na rynek pracy”, który realizowany był przez powiatowe urzędy pracy od czerwca 2004 r. do końca maja 2005 r.

Na to działanie Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznaczył kwotę 15278500 złotych. W ramach projektu pomocą objęto 6714 osoby, w tym 4866 osób długotrwale bezrobotnych.

Aktywizacja w ramach Działania 1.3 schemat b) Wsparcie otoczenia społecznego osób bezrobotnych odbywała się za pośrednictwem organizacji i instytucji szkoleniowych zajmujących się osobami bezrobotnymi. Środki przeznaczone na to działanie w wysokości 1305853 złotych pochodziły z Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Liczba osób objętych wsparciem w ramach Działania 1.3 schemat b) wyniosła ogółem 194 osoby, w tym 122 długotrwale bezrobotne.

Programy powiatowe realizowane w latach 2000 – 2004 na rzecz osób długotrwale bezrobotnych w województwie wielkopolskim

Z informacji otrzymanych z powiatowych urzędów pracy z terenu Wielkopolski o realizacji lokalnych programów na rzecz aktywizacji osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w latach 2000-2004 wynika, że średnio w badanym okresie dzięki tym działaniom zaktywizowanych zostało w ciągu jednego roku 836 osób, a 357 uzyskiwało dalsze zatrudnienie.

W analizowanym okresie 78 powiatowych programów skierowanych na aktywizację osób długotrwale bezrobotnych realizowanych było przez 21 powiatowych urzędów pracy. W ramach programów zaktywizowano 4180 osób, z których 4067 ukończyło programy, a 1785, czyli 43,9%, uzyskało dalsze zatrudnienie po zakończeniu realizacji programów.

Na realizację ww. działań przeznaczono łącznie 14694227 zł, z czego 64,1%, czyli 9413364 zł stanowiły środki Funduszu Pracy, a resztę, czyli 5280863 stanowiły środki własne partnerów biorących udział w realizacji programów.

Programy powiatowe realizowane na rzecz aktywizacji zawodowej osób długotrwale bezrobotnych w latach 2000 - 2004

Lp.	Powiat	Nazwa programu	Krótki opis działań podejmowanych w ramach programu	Partnerzy	Liczba aktywizowanych osób	Forma aktywizacji	Kwota wydatkowana na program		Czas trwania programu	Osoby, które ukończyły program	Zatrudnieni po programie	Efektywność programu (%)
							Środki Funduszu Pracy (zł)	Środki partnerów programu (zł)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	czarnkowsko-trzcianecki	"Pomoc rodzinie" rok 2003	Osoby długotrwale bezrobotne, o niskim poziomie wykształcenia wykonywały prace m.in. przy oczyszczaniu i odkurzaniu dróg miejskich, naprawie i renowacji dróg oraz chodników.	samorządy gmin, związki spółek wodnych,	57	program specjalny	168 409	30 000	4 m-ce 2003 rok	52	17	32,7
		"Przeciw Bierności" rok 2004	Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 m-cy, w celu przerwania okresu bezrobocia, stworzenia możliwości zatrudnienia na czas określony, zapewnienia źródła dochodów i bezpośredniego kontaktu z pracodawcą.	samorządy gmin, spółki wodne, Fundacja "Gębiczyn", Ośrodki Pomocy Społecznej	103	roboty publiczne	171 485	32 000	2 m-ce 2004 rok	95	28	29,5
		"Ponownie Praca" Rozpoczęcie rok 2004, zakończenie rok 2005	Aktywizacja zawodowa pracowników firmy AQUA Delice z Drawskiego Młyna zwolnionych w wyniku likwidacji zakładu w grudniu 2002 r.	zakłady pracy z terenu Wielenia, Drawska i Krzyża.	24	program specjalny	149 820	28 000	12 m-cy od 2004 do 2005	24	5	20,8
2.	gnieźnieński	Zielone Wakacje	Organizacja półkolonii dla dzieci z terenów wiejskich	Urząd Gminy Niechanowo	8	roboty publiczne	3 094	0	28.07.2003-14.08.2003	8	0	0
		Start w dorosłe życie	Zdobycie doświadczenie na stanowisku pracy – referent	Sąd Rejonowy Gniezno	7	Staż	4 000	0	06.11.2003-05.02.2004	7	0	0
		Kobieta aktywna	Aktywizacja zawodowa bezrobotnych kobiet o niskich kwalifikacjach zawodowych.	Powiat Gnieźnieński Urząd Miejski Gniezno	29	roboty publiczne	30 447	43 100	15.06.2003-14.12.2003 15.06.2003-14.09.03 15.09.2003-14.12.2003	29	13	44,8
		Szansa na pracę	Aktywizacja zawodowa bezrobotnych mężczyzn o niskich kwalifikacjach zawodowych.	Powiat Gnieźnieński MPGKiM Gniezno	25	roboty publiczne	66 474	114 193	01,07,03-31,12,03	25	5	20,0

		Nasza Młodzież	Pomoc rolnikom w pozyskaniu środków z funduszy Unii Europejskiej	Burmistrzowie i Wójtowie gmin miejsko-wiejskich i gmin wiejskich z terenu Powiatu Gnieźnieńskiego	11	Staż	40 862	0	01.06.04-30.11.2004	11	4	36,4
		Zielone Wakacje	Organizacja półkolonii dla dzieci z terenów wiejskich	Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan	92	Staż	186 412	0	16.06.2004-30.09.2004	92	7	7,6
		Zielone Wakacje	Organizacja półkolonii dla dzieci z terenów wiejskich	Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan	65	szkolenia	6 762	0	05.06.2004-30.06.2004	65	0	0
		ARIMR	Pomoc rolnikom w pozyskaniu środków z funduszy Unii Europejskiej	ARIMR	19	prace interwencyjne	41 607	0	05.04.2004-31.07.2004	19	0	0
		Przez doświadczenie do zatrudnienia na europejskim rynku pracy PHARE 2002	Nabycie przez osoby bezrobotne doświadczenia pozwalającego na znalezienie zatrudnienia na europejskim rynku pracy	Powiat Gnieźnieński PARP	47	Staż	0	145 527	11.10.2004-30.07.2005	46	19	41,3
3.	jarociński	Program zatrudnieniowy dla krawcowych-szwaczek	Pomoc kobietom w podjęciu zatrudnienia oraz przywrócenie motywacji do pracy poprzez aktywizację zawodową uczestników programu. Adresatami były kobiety posiadające zawód krawcowa-szwaczka. Program realizowany był z jednym pracodawcą, który utworzył miejsca pracy dla kobiet długotrwale bezrobotnych w zamian za refundację części kosztów poniesionych na wyposażenie 4 nowych stanowisk pracy.	1 pracodawca	8	refundacja kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy	48 000	58 760	06.10.2003-31.12.2004	8	8	100,0

		50 latek idzie do pracy	Celem programu było utworzenie dodatkowych miejsc pracy poprzez częściowe zrefundowanie przez Urząd Pracy kosztów poniesionych przez pracodawcę na wyposażenie stanowisk pracy dla osób w grupie wiekowej 50 lat i powyżej, pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy.	18 pracodawców	29	refundacja kosztów wyposażenia nowych stanowisk pracy	337 000	67 400	16.10.2003-31.12.2003	18	18	100,0
4.	kaliski	Bezpieczna droga	Stworzenie miejsc pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, którzy zapewniali bezpieczeństwo dzieciom w drodze do szkoły i ze szkoły do domu.	Szkoły Podstawowe z terenu powiatu kaliskiego	16	roboty publiczne	73 420	20 600	4 m-ce 2004 rok	16	3	18,8
5.	kępiński	"Nie jesteś sama"	Programy adresowane były do bezrobotnych kobiet pozostających w rejestrze urzędu powyżej 12 miesięcy. Celami pośrednimi programu było zmotywowanie do intensywnego poszukiwania pracy oraz pomoc w redukcji lęku przed ponownym zatrudnieniem. Program ten realizowany był przy współdziałaniu licencjonowanego terapeuty z Poradni Pomocy Psychologicznej w Kępnie oraz poszczególnych gmin. W realizację programu włączono również lokalnych przedsiębiorców, którzy sfinansowali poczęstunek dla uczestników warsztatów. Cel warsztatów, jakim było poprawienie sytuacji kobiet dotkniętych tzw. syndromem bezradności został osiągnięty, czego efektem było uzyskanie zatrudnienia przez 65 % uczestniczek .	Urząd Gminy Baranów	18	warsztaty readaptacyjne	0	2 000	11.05.2001-12.06.2001	18	12	66,7
		"Wyzwolić siebie"		Urząd Gminy Bralin	42	warsztaty readaptacyjne	0	6 000	05.01.2001-29.06.2001 (1 edycja) 10.02.2003-26.02.2003 (2 edycja)	42	26	61,9
		"Pokonać lęk"		Urząd Gminy Łęka Opatowska	19	warsztaty readaptacyjne	0	3 000	15.04.2002-09.05.2002	19	14	73,7
		"Uwierzyć w siebie"		Urząd Gminy Perzów	21	warsztaty readaptacyjne	0	3 000	17.12.2001-18.01.2002	21	13	61,9
		"Szansa na powrót do pracy"		Urząd Gminy Rychtal	20	warsztaty readaptacyjne	0	4 000	12.11.2003-28.11.2003	20	14	70,0
		"Poznać siebie"		Urząd Gminy Trzcinica	43	warsztaty readaptacyjne	0	7 000	11.03.2002-12.04.2002 (1 edycja) 09.07.2003-30.07.2003 (2 edycja)	43	27	62,8
		"Powrót kobiet na rynek pracy"		Urząd Miasta i Gminy w Kępnie	25	warsztaty readaptacyjne	0	4 000	11.03.2002-22.03.2002	25	16	64,0

		<p>Warsztaty readaptacyjne, mające na celu przywrócenie motywacji osób niepełnosprawnych pozostających w rejestrze bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do podjęcia pracy zawodowej przez zmotywowanie do intensywnego poszukiwania pracy. Projekt zmierzał do wyrównania szans tej populacji bezrobotnych na rynku pracy. Partnerem projektu był Urząd Miasta i Gminy Kępno. W realizację programu włączono również lokalnych przedsiębiorców.</p>	<p>Urząd Miasta i Gminy w Kępnie</p>	33	warsztaty readaptacyjne	0	6 000	<p>06.01.2003-24.01.2003 (1 edycja) 24.05.2004-11.06.2004 (2 edycja)</p>	33	23	69,7
		<p>Celem programu była poprawa czystości środowiska i bezpieczeństwa na drogach powiatowych i gminnych oraz aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oczekujących na pracę powyżej 12 miesięcy.</p>	<p>Samorządy gmin (Baranów, Bralin, Perzów, Rychtal. Trzcinica, Łęka Opatowska, Miasto i Gmina Kępno) oraz Powiatowy Zarząd Dróg w Kępnie</p>	45	roboty publiczne	192 324	50 762	<p>01.04.2003-30.09.2003 (1 edycja) 20.04.2004-19.10.2004 (2 edycja)</p>	45	19	42,2

		"Szkolenia gwarancją zatrudnienia"	Projekt współfinansowany ze środków EFS w obszarze działania 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia. Adresatami projektu były osoby bezrobotne długotrwałe pozostające bez pracy od 12 do 24 miesięcy ze szczególnym uwzględnieniem osób powyżej 25 roku życia, bez kwalifikacji zawodowych i motywacji, z preferencją mieszkańców terenów wiejskich. Projekt miał na celu nabycie umiejętności wspierających proces poszukiwania i uzyskania zatrudnienia. W ramach programu 35 osób uzyskało dodatkowe kwalifikacje w ramach szkoleń zawodowych na stanowiskach: szwaczki, pracownika robót wykończeniowych oraz prowadzenia księgowości; 10 bezrobotnych skierowano do odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy, natomiast 5 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej.	-	82	szkolenia, przygotowanie zawodowe, środki na podjęcie działalności gospodarczej	115 431	0	01.05.2004-31.05.2005	82	39	47,6
6.	kolski	Eliminowanie negatywnych skutków bezrobocia na terenie powiatu kolskiego w 2003r.	Kierowanie bezrobotnych do pracy w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych, udzielanie pożyczek na podjęcie własnej działalności gospodarczej	podmioty gospodarcze (w tym samorządy lokalne), bezrobotni zamierzający rozpocząć działalność gospodarczą	112	prace interwencyjne, roboty publiczne, udzielanie pożyczek osobom bezrobotnym na działalność gospodarczą	441 822	90 490	26.06.2003-29.02.2004	104	20	19,2
		Moja szansa	przekazywanie środków na podjęcie działalności gospodarczej	osoby bezrobotne zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą	18	udzielanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej	180 000	30 000	17.11.2004-31.12.2004	0	0	0

		Dopłaty bezpośrednie dla rolników	Aktywizowanie bezrobotnych z wykształceniem wyższym w formie zatrudnienia w ramach robót publicznych	samorządy lokalne	6	roboty publiczne	22 252	0	15.03.2004-14.07.2004	6	1	16,7
7.	koniński	Powrót na rynek pracy" - "Tworzenie nowych trwałych miejsc pracy dla osób długotrwale bezrobotnych z powiatu konińskiego i miasta Konina".	Tworzenie nowych trwałych miejsc pracy dla osób długotrwale bezrobotnych poprzez: 1. Zatrudnienie osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych. 2. Podniesienie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych. 3. Udzielenie osobom bezrobotnym pożyczek na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.	Głównie przedsiębiorcy prywatni, i nieliczni z sektora publicznego.	163	prace interwencyjne	311 953	634 076	6 miesięcy	163	157	96,3
				Jednostki szkoleniowe	252	szkolenia	239 730	3 000	6 miesięcy	250	100	40,0
				Osoby bezrobotne	10	pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	150 000	108 000	48 miesięcy	0	0	0
8.	kościański	Moja szansa	Udrażnianie ścieków melioracyjnych szczegółowych i podstawowych	Urząd Miasta Kościan, Urząd Gminy Kościan, Urząd Miasta Śmigiel, Urząd Miasta i Gminy Krzywiń, Urząd Gminy Czempień, Spółka Wodna Melioracji Nizin Obrzańskich Poznań, Spółka Wodna Melioracji i Konserwacji Urządzeń Melioracyjnych Śmigiel, Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych RO Leszno	66	program specjalny	224 658	129 125	05.05.2003-15.11.2003	66	21	31,8

		Napraw Swoją Drogę	Modernizacja i remont dróg, naprawa chodników i poboczy, budowa placów parkingowych, konserwacja mostów	Urząd Miasta Kościan, Urząd Gminy Kościan, Urząd Miasta Śmigiel, Urząd Miasta i Gminy Krzywiń, Urząd Gminy Czempień, Zarząd Dróg Powiatowych Kościan	39	program specjalny	193 279	216 118	19.05.2003-30.09.2004	39	19	48,7
		Musi się udać	Poprawa stanu dróg gminnych i powiatowych przebiegających przez lasy, udrażnianie rowów melioracyjnych oraz studni kanalizacji deszczowej	Urząd Miasta Kościan, Urząd Gminy Kościan, Urząd Miasta Śmigiel, Urząd Miasta i Gminy Krzywiń, Urząd Gminy Czempień, Zarząd Dróg Powiatowych Kościan	42	program specjalny	216 281	20 995	30.12.2003-24.09.2004	42	18	42,9
9.	leszczyński	Czystość miasta- Twoją szansą	oczyszczanie miasta i sortowanie odpadów	Miejski Zakład Oczyszczania	9	roboty publiczne	36 967	0	5 m-cy 2004 rok	9	6	66,7
		Czysta droga	aktywizacja bezrobotnych z gmin oraz porządkowanie dróg powiatowych	gminy powiatu leszczyńskiego	23	roboty publiczne	94 909	0	5,7 miesiąca	23	12	52,2
		Zacznij teraz	działalność prozatrudnieniowa w gminach i MŚP dla osób długotrwale bezrobotnych	pracodawcy i gminy powiatu leszczyńskiego	50	roboty publiczne prace interwencyjne	108 526	0	5 miesi ęcy	50	36	72,0

		Ograniczanie zjawiska długotrwałego bezrobocia w Lesznie i powiecie leszczyńskim	Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia (Działanie 1.3 SPO RZL)	pracodawcy	335	prace interwencyjne szkolenia przygotowanie zawodowe dofinansowania do podjęcia działalności gospodarczej	617 743	30 306	maj 2004-maj 2005	335	161	48,1
10.	pilski	"Powrót do pracy"	Program skierowany do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, posiadających staż pracy powyżej 25 lat oraz zmotywowanych i chętnych do powrotu do zatrudnienia. Osoby bezrobotne zostały objęte jednodniowymi warsztatami nt. poszukiwania pracy i autoprezentacji, w trakcie których otrzymały z Urzędu listy intencyjne. Na ich podstawie bezrobotni szukali pracodawców skłonnych ich zatrudnić. W zamian za zatrudnienie Urząd proponował pracodawcom wsparcie finansowe środkami Funduszu Pracy w ramach robót publicznych.	pracodawcy z terenu powiatu pilskiego	15	program specjalny	65 330	118 500	1.07.2003-30.11.2003	15	15	100,0
		"Samorządowa służba doręczeniowa w powiecie pilskim"	Program skierowany był do osób bezrobotnych w wieku do 24 lat, zarejestrowanych w ewidencji PUP w Pile powyżej 12 miesięcy. Beneficjenci programu zatrudnieni zostali w urzędach samorządów lokalnych powiatu i powiatowej administracji zespolonej na stanowiskach ds. doręczania korespondencji.	Urzędy samorządów lokalnych powiatu i powiatowej administracji zespolonej	14	program specjalny	58 986	17 920	1.08.2001-31.12.2001	14	6	42,9

		"Długotrwałe bezrobotne kobiety w opiece socjalnej"	Program skierowany do długotrwałe bezrobotnych kobiet w wieku powyżej 34 roku życia . Preferowane były samotne matki, osoby zamieszkałe na wsi oraz posiadające kwalifikacje w zawodach medycznych. Program zakładał zatrudnienia 5 bezrobotnych jako opiekunek środowiskowych.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białośliwiu, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łobżenicy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyrzysku	4	program specjalny	8 653	2 552	03.10.2001-31.12.2001	4	0	0
11.	pleszewski	„Nowa Szansa” EFS SPO RZL Działanie 1.3 schemat a	Projekt umożliwił wsparcie w ramach prac interwencyjnych, szkoleń indywidualnych oraz grupowych (spawacz CO2, murarz – czeladnik, operator wózka widłowego, rachunkowość małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzenie własnej działalności gospodarczej), przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.	-	214	prace interwencyjne, szkolenia, przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	230 583	0	01.05.2004-31.12.2004	208	51	24,5
12.	poznański	Program aktywizacji zawodowej „specjalista”	Program adresowany do osób długotrwałe bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe w branży: mechanicznej lub metalowej, w pracy magazynowej, utraciły ważność posiadanych uprawnień zawodowych, nie mają wykształcenia i uprawnień poszukiwanych na rynku pracy	Institucje szkoleniowe	242	szkolenia	240 621	0	czerwiec-grudzień 2000	239	116	48,5
		Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych szczególnie zagrożonych długotrwałym bezrobociem	Program adresowany do osób bez zawodu lub kwalifikacji, na które brak zapotrzebowania na rynku pracy. Udział w programie przygotowywał do uzyskania stałego zatrudnienia	Pracodawcy	30	prace interwencyjne	30 000	0	czerwiec-grudzień 2000	30	19	63,3

Aktywizacja zawodowa w miejscu pracy	Program adresowany do osób długotrwale bezrobotnych w ramach, którego zorganizowano miejsca pracy na stanowiskach pomocniczych w produkcji, obsługi maszyn i urządzeń oraz prac administracyjno - biurowych	Pracodawcy	61	prace interwencyjne	117 094	0	styczeń–grudzień 2001	61	47	77,0
„Powrót do pracy”	Program adresowany do osób długotrwale bezrobotnych mający na celu pomoc w powrocie na rynek pracy poprzez podjęcie stałej pracy	Pracodawcy	47	prace interwencyjne	80 357	0	styczeń–grudzień 2002	47	33	70,2
„Gminy na rzecz ochrony środowiska”	Program adresowany do osób bez kwalifikacji , które zostały zaktywizowane poprzez udział przy pracach na rzecz ochrony środowiska	Gminy powiatu poznańskiego	88	roboty publiczne	266 210	0	lipiec–grudzień 2003	88	6	6,8
„Prace na rzecz infrastruktury społecznej”	Program adresowany do osób bez kwalifikacji, długotrwale bezrobotnych, podopiecznych Fundacji „Barka”, „Bieda” oraz „Markot”. Program spowodował reintegrację zawodową i społeczną.	Fundacja Wzajemnej Pomocy „Barka”	114	roboty publiczne	395 031	0	wrzesień 2003–luty 2004	100	9	9,0
		Stowarzyszenie Monar – Markot	22	roboty publiczne	73 056	0	Grudzień 2003–marzec 2004	20	8	40,0
		Stowarzyszenie Bieda	5	roboty publiczne	14 996	0	Sierpień 2003 – styczeń 2004	5	2	40,0
„Teraz praca”	W ramach programu zorganizowano zatrudnienie na stanowiskach pracy biurowej dla sprzedawców, magazynierów, przedstawicieli handlowych, fakturzystek	Pracodawcy	200	prace interwencyjne	324 215	0	Styczeń – grudzień 2003	200	150	75,0
„Przywrócenie i utrzymanie długotrwale bezrobotnych na rynku pracy” działanie 1.3	Szkolenia dla bezrobotnych współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	EFS, instytucje szkoleniowe	176	szkolenia	209 817	0	maj 2005 rok	170	37	21,8

		„Przywrócenie i utrzymanie długotrwale bezrobotnych na rynku pracy” działanie 1.3	Prace interwencyjne dla bezrobotnych współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	EFS, pracodawcy	2	prace interwencyjne	4 760	5 014	sierpień 2004-styczeń 2005	2	2	100,0
		Program AJAX	Program przygotowujący do obsługi zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	ARiMR	22	prace interwencyjne	50 484	0	kwiecień-sierpień 2004	22	5	22,7
13.	rawicki	Równe Szanse	Celem programu było wyrównanie szans w dostępie do pracy osób z tzw. grup ryzyka, zapobieganie pasywnym postawom na rynku pracy, poprawa sytuacji społeczno - ekonomicznej uczestników, wsparcie finansowe lokalnych pracodawców zarówno w sferze produkcyjnej jak i usług społecznych.	pracodawcy z terenu powiatu rawickiego	23	refundacja	202 400	127 440	17.12.2003-16.12.2004	23	23	100,0
14.	słupecki	Aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych, młodzieży do 25 roku życia z wykształceniem zawodowym i bez kwalifikacji	Prace w przemyśle drobiarskim (rozbiór i przetwórstwo kurczaków)	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe	19	prace interwencyjne	91 546	115 170	01.04.2004-20.04.2005	16	11	68,8

		Aktywizacja zawodowa bezrobotnych z grupy szczególnego ryzyka (w tym długotrwale bezrobotni powyżej 12 miesięcy)	Prace w różnych grupach zawodów tj. pracownik administracyjny, sprzedawca, kierowca, robotnik gospodarczy.	Przedsiębiorstwa prywatne	16	prace interwencyjne	34 540	44 960	01.07.2003-31.12.2003	16	16	100,0
15.	śremski	AgroPraca	Osoby bezrobotne wykonywały zadania mające na celu poprawę jakości stosunków wodnych oraz polepszenie zdolności produkcyjnej gleb oraz wykonanie modernizacji dróg. Program realizowany był na terenie czterech Gmin Powiatu Śremskiego: Śrem, Dolsk, Książ Wlkp., Brodnica. Uczestnicy Programu wykonywali prace polegające m.in. na: wycince krzewów oraz ich utylizacji, konserwacji rowów przydrożnych i melioracyjnych, remontach przepustów, wykaszaniu poboczy, ścinie drzew, remontowaniu dróg.	Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa, Powiat Śremski, Gminy: Śrem, Dolsk, Książ Wlkp., Brodnica, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Śremie Sp. z o.o.	40	program specjalny	30 000	222 368	1.06.2002-30.11.2002	38	0	0

Wspólny Cel	Pomoc pracodawcom w tworzeniu nowych miejsc pracy oraz wykonywanie zadań na rzecz gmin, które miały służyć społeczności lokalnej. Program realizowany był na terenie Gmin Powiatu (Śrem, Książ Wlkp., Dolsk, Brodnica) oraz w Powiecie Śremskim. Uczestnicy Programu wykonywali prace polegające m.in. na: remontach i naprawach dróg, odbudowie i konserwacji rowów przydrożnych i przepustów drogowych, malowaniu pomieszczeń użytku publicznego, pracach porządkowych terenów przy drogach gminnych, placach zabaw, na terenach szkół, wycince roślinności. Wykonane zadania w ramach programu przyniosły zarówno efekt społeczny, jak i gospodarczy oraz służyły społeczności Powiatu.	Gmina Śrem: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., Śremski Ośrodek Kultury, Gimnazjum Nr 1 w Śremie, Gimnazjum Nr 2 w Śremie, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Śremie, Śremski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Gmina Książ Wlkp. - Urząd Miejski w Książu Wlkp., Gmina Dolsk - Urząd Miasta i Gminy w Dolsku, Gmina Brodnica - Urząd Gminy w Brodnicy, Stowarzyszenie Centrum Hipiki Jaszkowo, Powiatowy Zarząd Dróg	56	program specjalny	129 670	148 500	14.04.2003-13.09.2003	50	47	94,0
Wspólny Cel II	Program realizowany był na terenie czterech Gmin Powiatu Śremskiego: Śrem, Książ Wlkp., Dolsk, Brodnica. Uczestnicy Programu wykonywali prace polegające m.in. na: konserwacji i pielęgnacji terenów zieleni, segregacji i odzysku odpadów, remontach, pracach porządkowych na terenach gmin, przy drogach, przystankach autobusowych.	Gmina Śrem - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Śremie Sp. z o.o., Gmina Książ Wlkp., Gmina Dolsk, Gmina Brodnica	27	program specjalny	114 649	110 750	01.04.2004-31.08.2004	27	26	96,3

16.	średzki	Szansa dla nas.	Program skierowany był dla osób długotrwale bezrobotnych z terenów powiatu średzkiego.	Gminy powiatu średzkiego	12	roboty publiczne	42 766	61 447	01.08.2003-30.11.2003	12	5	41,7
		Program specjalny aktywizacji zawodowej bezrobotnych w tym dla byłych pracowników PGR i członków ich rodzin.	Program skierowany był dla osób bezrobotnych w tym dla byłych pracowników PGR i członków ich rodzin. Celem programu było wykonanie prac melioracyjnych oraz modernizacji dróg.	Powiat Średzki, Miasto i Gmina Środa Wlkp., Gmina Nowe Miasto nad Wartą, Gmina Dominowo, Gmina Krzykosy	32	roboty publiczne	142 800	127 135	15.04.2003-30.11.2003	32	7	21,9
		Bezpieczna droga.	Celem programu była próba polepszenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	Szkoły podstawowe w: Środzie Wlkp., Tadeuszewie, Brodowie, Klęce, Chociczy, Gmina Nowe Miasto nad Wartą, Miasto i Gmina Środa Wlkp.	5	roboty publiczne	18 844	0	01.10.2003-31.03.2003	5	5	100,0
17.	turecki	"Z myślą o kobietach"	Głównym celem projektu była aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych kobiet mieszkanek gmin powiatu tureckiego oraz ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej wśród kobiet. Projekt przyczynił się do poprawy infrastruktury i estetyki gmin powiatu tureckiego	Urzędy Miast i Gmin powiatu tureckiego	45	roboty publiczne	79 185	54 241	01.03.2004-31.05.2004	45	17	37,8

			<p>Głównym celem programu było ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do wejścia na rynek pracy. Bezrobotni wykonywali prace związane z poprawą estetyki na terenach gmin poprzez: konserwację, naprawę dróg i chodników, utrzymanie stanu zieleni, likwidację dzikich wysypisk śmieci w lasach, prace porządkowe.</p>	<p>Urząd Gminy Brudzew, Urząd Miasta i Gminy Dobra (Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej), Urząd Gminy Przykona, Urząd Gminy i Miasta Tuliszków (Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej), Urząd Gminy Władysławów, Urząd Gminy Kawęczyn</p>	36	roboty publiczne	58 850	43 374	01.03.2004-31.05.2004	35	12	34,3
			<p>Głównym celem programu była aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich poprzez wykonanie zorganizowanych działań związanych z wycinką krzewów oraz wykaszaniem zakrzewień wzdłuż poboczy i rowów na terenach gmin powiatu tureckiego.</p>	<p>Urząd gminy Brudzew, Urząd Miasta Dobra, Urząd Gminy Kawęczyn, Urząd Gminy Malanów, Urząd Gminy Przykona, Urząd Gminy i Miasta Tuliszków, Urząd Gminy Turek, Urząd Gminy Władysławów</p>	28	program specjalny	236 622	5 156	01.08.2003-30.04.2004	26	23	88,5

		"Stop wykluczeniu społecznemu"	Realizacja tego programu przyczyniła się do aktywizacji zawodowej osób z grupy ryzyka zawodowego (długotrwale bezrobotni z niskim poziomem wykształcenia). W ramach przedmiotowego programu wykonano na terenie poszczególnych gmin powiatu tureckiego następujące prace: malowanie okien w szkołach, odmulanie i wykaszanie rowów, naprawa dróg, poprawa stanu parków i zieleni.	Urząd Gminy Brudzew, Urząd Miasta Dobra, Urząd Gminy Kawęczyn, Urząd Gminy Malanów, Urząd Gminy Przykona, Urząd Gminy i Miasta Tuliszków, Urząd Gminy w Turku, Urząd Gminy Władysławów	87	roboty publiczne	387 291	262 775	01.08.2003-31.12.2003	87	26	29,9
		"Szansa dla kobiet"	Głównym celem programu jest aktywizacja kobiet długotrwale bezrobotnych z terenów wiejskich, postpegeerowskich o niskim poziomie wykształcenia, zamieszkujących tereny wiejskie, z rodzin wielodzietnych. W ramach programu wykonano sprzątnięcie szkół i przedszkoli, pomoc kuchenna w szkołach, przeprowadzanie dzieci przez jezdnie, sprzątnięcie parków i terenów zieleni, wykonywanie prostych prac pomocniczych.	Urząd Gminy Brudzew, Urząd Miasta Dobra, Urząd Gminy Kawęczyn, Urząd Gminy Malanów, Urząd Gminy Przykona, Urząd Gminy i Miasta Tuliszków, Urząd Gminy w Turku, Urząd Gminy Władysławów	76	roboty publiczne	274 381	78 487	01.10.2003-31.01.2004	76	36	47,4
18.	wągrowiecki	Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych w latach 2000-2002	stworzenie dodatkowych miejsc pracy	3 pracodawców z terenu powiatu wągrowieckiego	24	pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy	216 000	850 000	2000-2002	24	21	87,5

		Aktywizacja zawodowa dla bezrobotnych, byłych pracowników PGR i członków ich rodzin "SZANSA" w latach 2002 - 2003	poprawa stanu melioracyjnego gruntów i dróg	Samorządy wiejskie z terenu powiatu	66	roboty publiczne	64 277	728 161	12 m-cy 2002-2003	66	16	24,2
		Aktywizacja zawodowa kobiet długotrwale bezrobotnych w roku 2003	pielęgnacja terenów zieleni	Cztery jednostki samorządowe z terenu powiatu	12	prace interwencyjne	27 828	11 715	4 m-ce 2003 rok	12	10	83,3
19.	wolsztyński	"Czas na nas"	Program specjalny, który miał na celu zaktywizowanie bezrobotnych pozostających w rejestrach urzędu powyżej 12 miesięcy, posiadających najniższe kwalifikacje. Uczestnicy programu wykonywali prace melioracyjne na terenie powiatu wolsztyńskiego.	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu Oddział Rejonowy w Lesznie, Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Wolsztynie, Spółka Wodna Melioracji Nizin Obrzańskich w Poznaniu, Urząd Miasta i Gminy Wolsztyn, Urząd Gminy Przemęt, Urząd Gminy Siedlec	44	roboty publiczne	137 444	27 930	16.06.2003-22.10.2003	44	32	72,7

20.	wrzesiński	Kolejny Start	Program skierowany był do długotrwale bezrobotnych mężczyzn po 40 roku życia o niskich kwalifikacjach zawodowych. Program zakładał wykonanie prac melioracyjnych na terenie powiatu. Podjęcie tego działania umożliwiło udrożnienie kanałów melioracyjnych, rowów wzdłuż dróg umocnienie wałów przeciwpowodziowych umożliwiające prawidłowy spływ wód. Ponadto wykonywano pracę w zakresie wykaszania i odmulania rowów, karczowania krzewów i oczyszczania stawów.	Wielkopolski Urząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Poznaniu Inspektorat we Wrześni, Związek Spółek Wodnych we Wrześni, 5 Urzędów Gmin należących do powiatu wrzesińskiego	48	roboty publiczne	145 570	82 325	01.07-31.10.2003	46	22	47,8
		SZANSA	Celem programu było zwiększenie stałego zatrudnienia dla osób zwalnianych w wyniku upadłości zakładu .Program pozwolił wyjść na przeciw oczekiwaniom kobiet ,które w wyniku upadłości zakładu dziewiarskiego pozostały bez pracy i bez środków do życia. Osoby w ramach programu wykonywały pracę na stanowiskach szwaczek	1 pracodawca prywatny	22	prace interwencyjne	70 144	61 740	6 miesięcy	20	20	100,0
		DROGA	Program skierowany był dla mężczyzn długotrwale bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami zawodowymi W ramach programu podjęto następujące działania: wycinanie i utylizacja krzaków rosnących wzdłuż pasów drogowych , koszenie ręczne i mechaniczne poboczy i trawników dróg, oczyszczanie nawierzchni i zbieranie śmieci w pasie drogowym.	Powiatowy Zarząd Dróg we Wrześni	6	roboty publiczne	21 828	40 281	28.04.-30.09.2004	5	3	60,0
21.	złotowski	"Nadzieja"	aktywizacja bezrobotnych zarejestrowanych pow. 5 lat	Urzędy miast i gmin z powiatu złotowskiego, Powiatowy Zarząd Dróg	80	roboty publiczne	157 340	16 460	01.08.2003-31.10.2003	80	0	0

	"Szansa 2003"	ułatwienie bezrobotnym podjęcia stałego zatrudnienia i pobudzenie aktywności zawodowej	pracodawcy powiatu złotowskiego	31	prace interwencyjne	12 920	13 750	01.10.2003-30.11.2003	31	20	64,5
	"Jesień"	aktywizacja długotrwale bezrobotnych i bez kwalifikacji, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	urzędy miast i gmin z powiatu złotowskiego, Nadleśnictwo Lipka, Rejonowy Związek Spółek Wodno Melioracyjnych w Złotowie	76	roboty publiczne	72 610	15 260	01.09.2003-31.12.2003	76	0	0
Ogółem województwo wielkopolskie:				4 180	-	9 413 364	5 280 863	-	4 067	1 785	43,9

Podsumowanie

W badanym okresie, tj. w latach 2000-2004, zanotowano większy przyrost osób długotrwale bezrobotnych w porównaniu do ogółu bezrobotnych. Z przeprowadzonych analiz wynika, iż coraz więcej osób z terenu województwa wielkopolskiego, które rejestrują się jako bezrobotne, nie znajduje w krótkim czasie pracy i pozostaje w statystykach urzędu powyżej 12 miesięcy.

Osoby długotrwale bezrobotne w ciągu ostatnich 5 lat stanowiły średnio w badanym okresie 46,4% ogółu bezrobotnych w Wielkopolsce. Spośród długotrwale bezrobotnych większość stanowiły kobiety (średnio w badanym okresie 63,3% osób długotrwale bezrobotnych). Z racji mniej uprzywilejowanej pozycji na rynku pracy, po utracie zatrudnienia trudniej było im powrócić do pracy zawodowej. Przyczyny tego zjawiska zależne są w dużej mierze od sytuacji społecznej i rodzinnej kobiet, a także od stereotypów i uprzedzeń przy zatrudnianiu kobiet przez pracodawców.

Niepokojący jest fakt, iż tak duży odsetek wśród osób długotrwale bezrobotnych stanowią ludzie młodzi, od 15 do 24 roku życia, co idzie w parze z najwyższym odsetkiem osób bez stażu pracy wśród długotrwale bezrobotnych. Niezwykle ważne są w związku z tym takie działania urzędów pracy, które nakierowane zostaną na eliminowanie sytuacji, w których młody człowiek po ukończeniu szkoły trafia od razu do rejestru osób bezrobotnych, a w rezultacie staje się długotrwale bezrobotny.

Niekorzystnym zjawiskiem, widocznym wśród osób długotrwale bezrobotnych Wielkopolski, jest także niski poziom wykształcenia oraz niedostatek kwalifikacji zawodowych. Większość osób z tej kategorii bezrobotnych posiadała bowiem wykształcenie zasadnicze zawodowe, co wskazuje na konieczność zmiany sposobu kształcenia młodych ludzi.

Jeśli chodzi o poprzednio pracujących, najwięcej długotrwale bezrobotnych znalazło się w grupie osób, które poprzednio pracowały w takich sekcjach, jak przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego. Fakt ten powinien być wzięty pod uwagę przez urzędy pracy m. in. przy kierowaniu osób bezrobotnych na szkolenia i kursy.

Z uwagi na niekorzystne tendencje występujące wśród osób długotrwale bezrobotnych na wielkopolskim rynku pracy, podejmowane powinny być kompleksowe działania na rzecz długotrwale bezrobotnych. Poza ofertą pracy osoby takie powinny mieć zapewnione szkolenia oraz doradztwo dotyczące podejmowania pracy oraz funkcjonowania na rynku pracy – umiejętności, które zatraciły podczas przedłużającego się okresu bez pracy zarobkowej. Pozwoli

to na odpowiednie przygotowanie takich osób nie tylko do podjęcia zatrudnienia, ale przede wszystkim do jego utrzymania. Da to niewątpliwy efekt odpowiedniego wykorzystania pozyskanego miejsca pracy.

W celu uzyskania opinii osób długotrwale bezrobotnych na temat sytuacji, w jakiej znajdują się oni na rynku pracy, przeprowadzone zostało badanie ankietowe tej grupy bezrobotnych. Dzięki badaniu możliwym stało się skonfrontowanie wiedzy dotyczącej długotrwałego bezrobocia posiadanej przez publiczne służby zatrudnienia z poglądami osób bezrobotnych, a w dalszej perspektywie wypracowanie optymalnych rozwiązań mających na celu pomoc tej grupie bezrobotnych.

Co do zasady można stwierdzić, iż badanie ankietowe odzwierciedla posiadaną przez urzędy pracy wiedzę na temat problematyki długotrwałego bezrobocia.

Wśród tej kategorii bezrobotnych, zarówno w populacji bezrobotnych ogółem, jak i w badanej grupie, znaczący jest odsetek ludzi młodych. Powyższa cecha, w zestawieniu z niskim wykształceniem oraz niedostatkiem kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych, widocznym zarówno w statystykach urzędów pracy, jak i na podstawie badania, przesądza o specyfice tej grupy bezrobotnych. Cechą charakterystyczną jest także znaczny odsetek długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie.

Badanie ankietowe osób długotrwale bezrobotnych przeprowadzono w oparciu o koncepcję badawczą pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu. Narzędziem wykorzystanym w badaniu była anonimowa ankieta zawierająca 31 pytań (szczegółowych, otwartych i hipotetycznych). Badanie ankietowe przeprowadzono w miesiącach marcu i kwietniu 2005r. W badaniu wzięło udział 1530 długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w 31 powiatowych urzędach pracy z terenu Wielkopolski.

Raport z badania ankietowego

Uwagi metodyczne

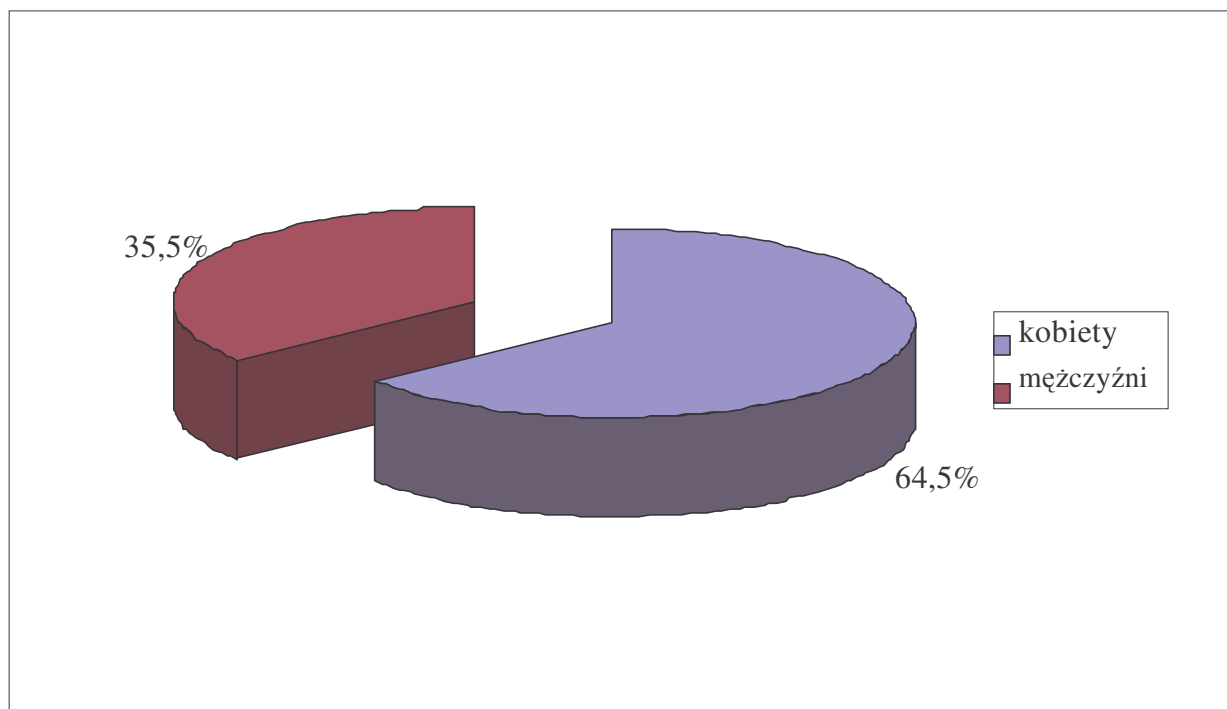
Sprawozdawczość rynku pracy jest opracowywana w ramach statystyki publicznej. Podstawowe akty prawne regulujące ww. zagadnienie to: Ustawa o statystyce publicznej z dnia 29 czerwca 1995 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na dany rok oraz Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych.

Wyniki badania

1. Płeć i wiek

W badaniu ankietowym wzięło udział 987 kobiet i 543 mężczyzn.

Wykres 1. Długotrwale bezrobotni według płci (w procentach – województwo wielkopolskie)

Średni wiek zarówno bezrobotnych ogółem, jak i długotrwale bezrobotnych wzrasta z roku na rok.

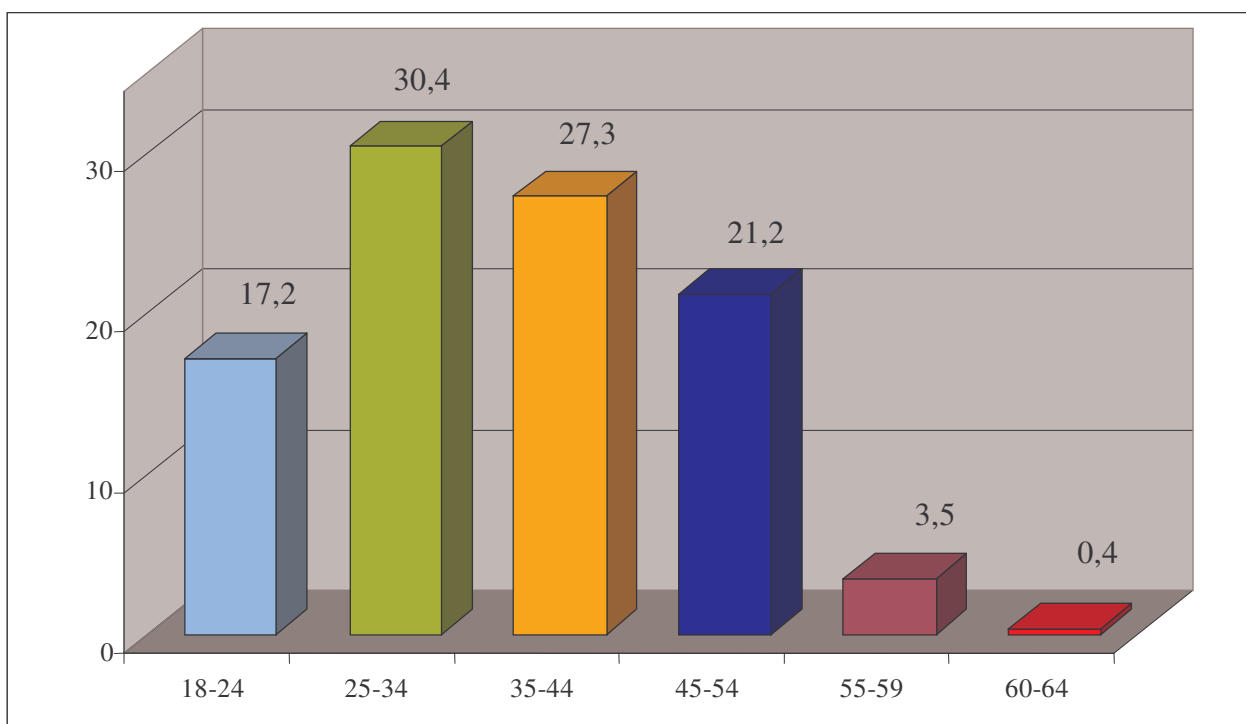
Wśród długotrwale bezrobotnych biorących udział w badaniu dominowały osoby młode w przedziale wiekowym 25–34 lata stanowiąc 30,4% ankietowanych. Drugą grupę badanych stanowili 35-44 –latkowie (27,3%).

Specyficzną kategorią osób długotrwale bezrobotnych jest młodzież. Jest to subpopulacja wymagająca szczególnej uwagi. Dynamiczny wzrost liczby długotrwale bezrobotnych w tej grupie wiekowej jest ze społecznego punktu widzenia zjawiskiem szczególnie niepokojącym, zważywszy, że osoby te dopiero osiągają wiek zdolności do pracy. Ankietowane osoby w wieku 18-24 lata, które pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowiły 17,2%.

Tabela 1. Długotrwale bezrobotni według wieku ¹ (województwo wielkopolskie)

Wiek w latach						Razem
18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64	
263	465	418	324	54	6	1 530

Wykres 2. Długotrwale bezrobotni według wieku (w procentach – województwo wielkopolskie)

2. Struktura bezrobotnych pod względem wykształcenia oraz czasu pozostawania bez pracy

Jednym z czynników wyznaczających pozycję na rynku pracy jest wykształcenie. Wśród długotrwale bezrobotnych biorących udział w badaniu najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe. Wśród ankietowanych, 85 bezrobotnych to osoby z ww. wykształceniem, co stanowi 5,6% ogółu badanych. Należy zwrócić uwagę, że z roku na rok odnotowywany jest istotny wzrost tej grupy bezrobotnych. Oznacza to, iż fakt posiadania wyższego wykształcenia nie daje gwarancji szybszego znalezienia pracy, choć niewątpliwie odgrywa tu znaczącą rolę.

Najmniejsze szanse na rynku pracy mają osoby posiadające najniższe wykształcenie. Wśród respondentów 620 osób to długotrwale bezrobotni z wykształceniem zasadniczym

¹ Załącznik nr 1: Długotrwale bezrobotni według wieku z podziałem na podregiony.

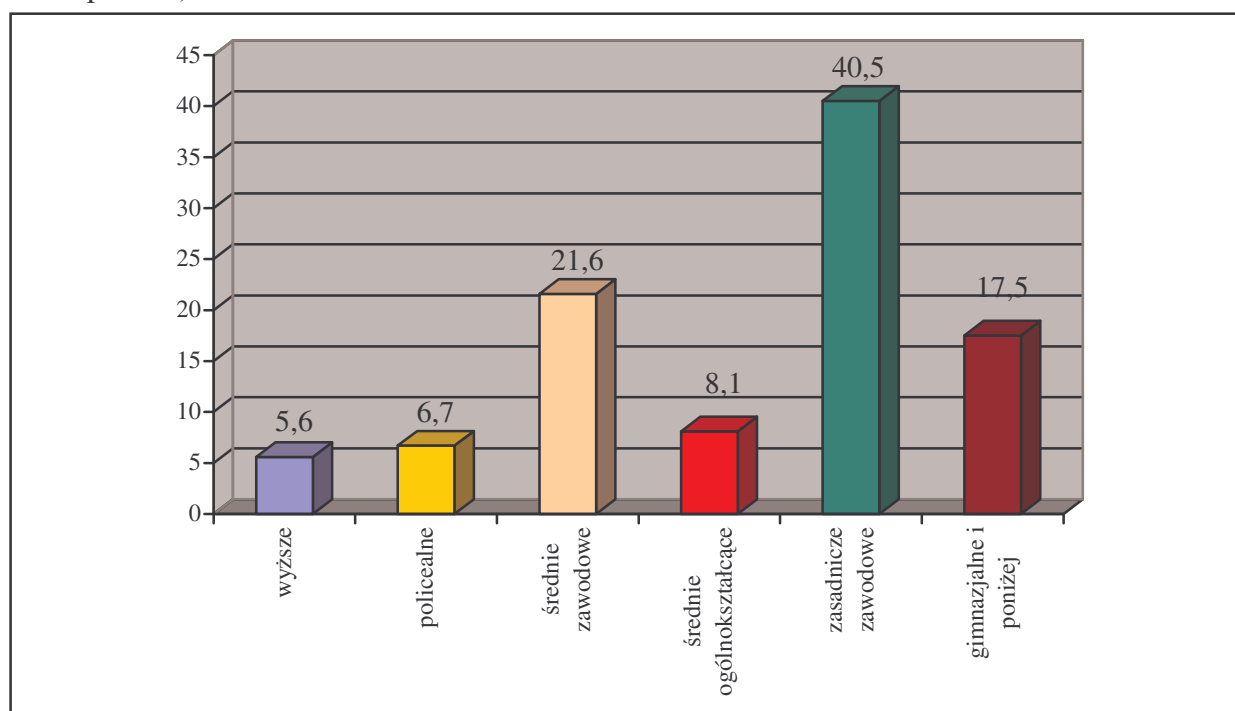
zawodowym, a 267 to bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Te dwie grupy stanowią razem 58% ogółu badanych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Niepokojąca jest także sytuacja osób długotrwale bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawały 434 osoby z ww. wykształceniem, co stanowi 28,3% długotrwale bezrobotnych.

Tabela 2. Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia ²(województwo wielkopolskie)

Wykształcenie						Razem
wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej	
85	103	331	124	620	267	1 530

Wykres 3. Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia (w procentach–województwo wielkopolskie)

Dane statystyczne pokazują, że im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo znalezienia się w sytuacji długotrwałego bezrobocia.

Ważny jest fakt, że niższy odsetek długotrwale bezrobotnych występuje w grupie osób posiadających wykształcenie średnie zawodowe, niż w grupie z wykształceniem policealnym i średnim ogólnokształcącym. Może to świadczyć o tym, że zdobycie wykształcenia policealnego

² Załącznik nr 2: Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia z podziałem na podregiony.

jest jedynie przedłużeniem edukacji, ale nie zwiększa szans na rynku pracy. Jednocześnie osoby posiadające ściśle określony zawodowy profil wykształcenia średniego są mniej chętnie zatrudniane, niż osoby z wykształceniem ogólnokształcącym.

Warto jednak zaznaczyć, że fakt wzrostu liczby osób legitymujących się wyższym wykształceniem pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy należy wiązać nie tyle z pogorszeniem się sytuacji na rynku pracy, ile z coraz większą liczbą osób uzyskujących to wykształcenie.

Dynamiczny wzrost liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym ogółem, jak i liczby długotrwale bezrobotnych posiadających takie wykształcenie należy uzasadnić przede wszystkim faktem wznoszących aspiracji młodych ludzi w kwestii uzyskania wykształcenia. Związane jest to z koniecznością podnoszenia własnych kwalifikacji w celu sprostaną rosnącym wymogom rynku pracy. O wzroście zainteresowania młodzieży podejmowaniem dalszej nauki świadczy współczynnik skolaryzacji brutto³ w szkolnictwie wyższym, który w kraju wzrósł z 12,9% w roku szkolnym 1990/91 do 46,4% w roku szkolnym 2003/04. Sprzyja temu rozwój szkolnictwa wyższego, co z kolei umożliwia wielu ludziom uzyskanie dyplomu, podczas gdy jeszcze kilka lat temu nie mieliby takiej możliwości. W roku szkolnym 1990/91 w Polsce istniało 112 szkół wyższych, zaś w 2003/04 działało ich 400. Liczba studentów w tym samym czasie wzrosła z 403,8 tys. do 1858,7 tys. osób (wzrost o 360,3%)⁴.

Ze względu na wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych, który z roku na rok wzrastał, systematycznie zwiększał się też średni czas pozostawania bez pracy. Na podstawie badania możemy określić ile wynosił średni czas pozostawania bez pracy ankietowanych osób znajdujących się w rejestrach urzędów pracy.

W przedziałach rocznych kształtuje się to jak poniżej:

- od 1 do 2 lat;
- od 2 do 3 lat;
- od 3 do 4 lat;
- od 4 do 5 lat;
- powyżej 5 lat.

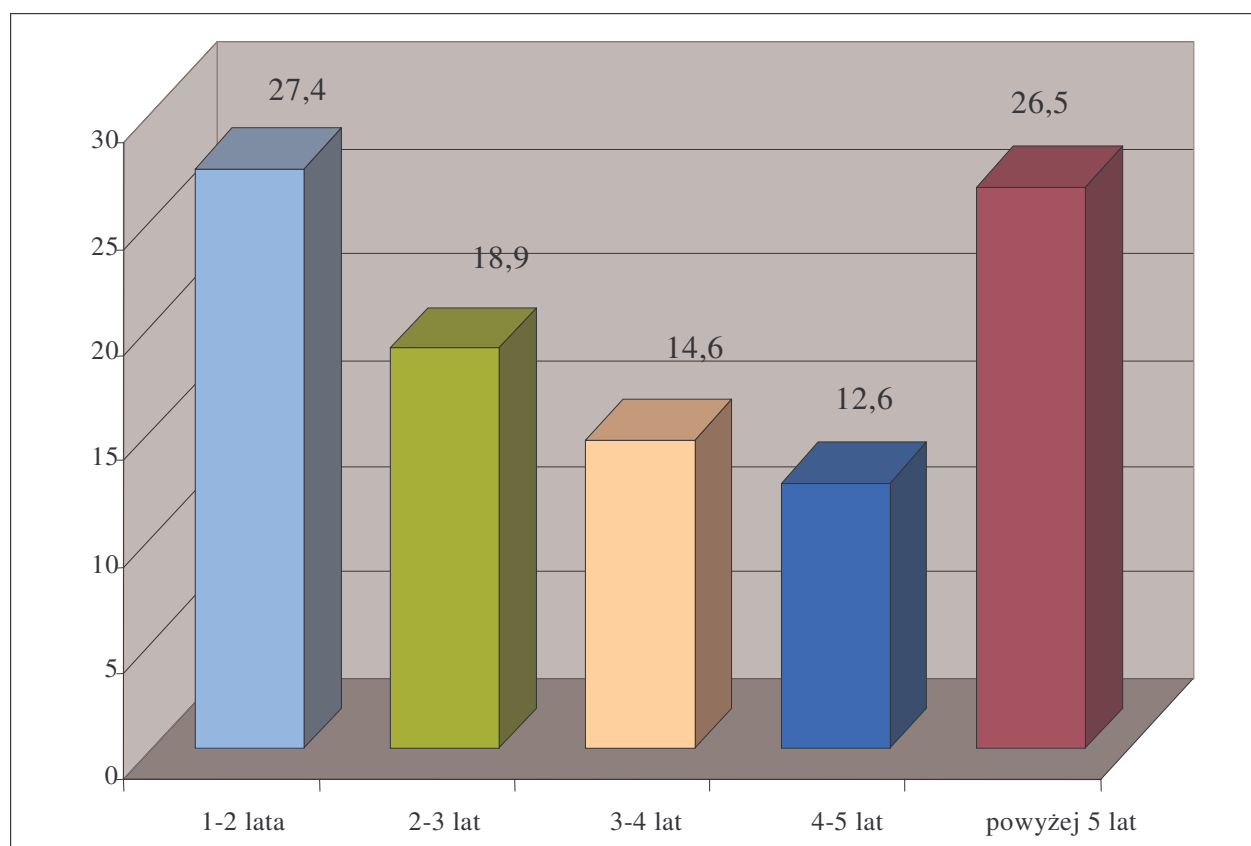
³ Współczynnik skolaryzacji brutto jest to stosunek wszystkich uczących się na danym poziomie kształcenia do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia.

⁴ Szkoły wyższe i ich finanse w 2003 r., GUS, Warszawa 2004.

Tabela 3. Długotrwanie bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy⁵ (województwo wielkopolskie)

Czas pozostawania bez pracy w latach					Razem
1-2	2-3	3-4	4-5	powyżej 5	
419	289	223	193	406	1 530

Wykres 4. Długotrwanie bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w procentach – województwo wielkopolskie)

Wśród badanych długotrwalie bezrobotnych największą grupę stanowiły osoby, które pozostawały bez pracy od jednego roku do dwóch lat (27,4%) i powyżej pięciu lat (26,5%). Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni pozostający bez pracy w przedziale od dwóch do trzech lat (18,9%). Nieco mniej liczne były grupy w przedziałach od trzech do czterech lat (14,6%) oraz od czterech do pięciu lat (12,6%). Osoby długo pozostające bez pracy stopniowo zaczynają tracić swoje umiejętności zawodowe, chęć do pracy oraz motywacje do jej

⁵ Załącznik nr 3: Długotrwanie bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy z podziałem na powiaty.

szukania. Stają się one coraz bardziej nieatrakcyjne dla pracodawców. Wymagają one szczególnego zainteresowania ze strony instytucji działających na rynku pracy.

3. Struktura bezrobocia według miejsca zamieszkania

Miejsce zamieszkania osób ankietowanych, co obrazuje poniższa tabela i wykres, przedstawia się to następująco: Większą liczbę badanych stanowią osoby zamieszkujące tereny wiejskie (53,6%).

Pozostali bezrobotni (46,4%) to mieszkańcy miast:

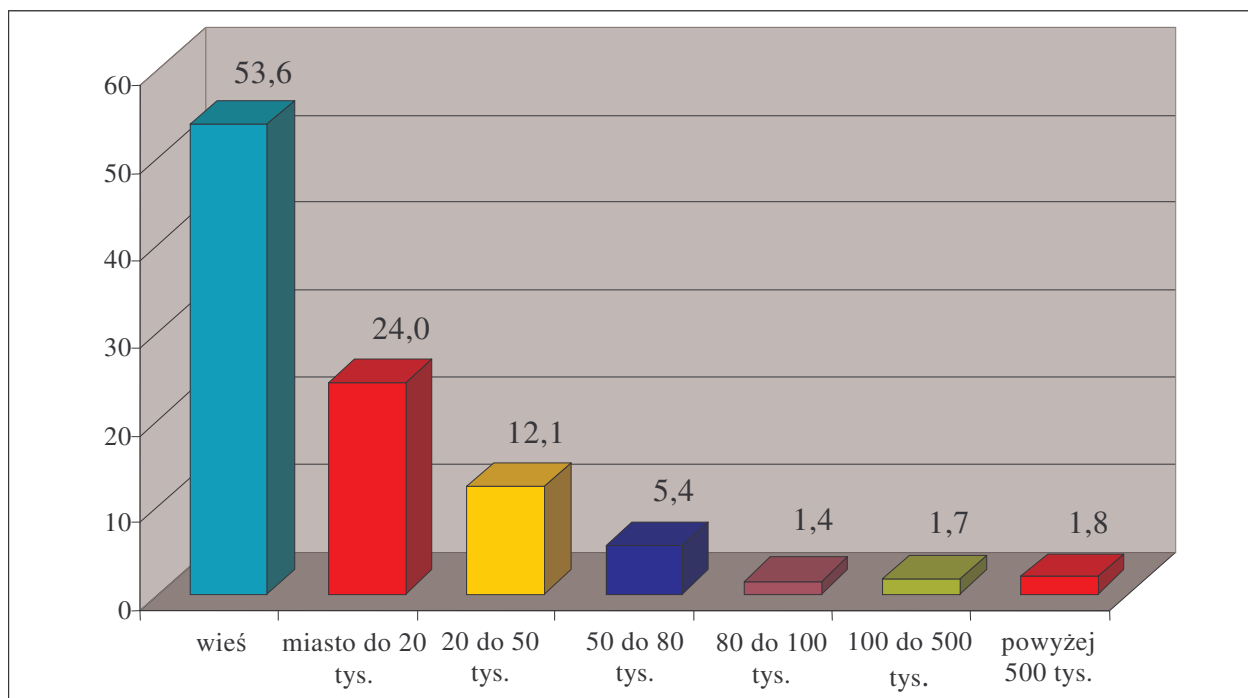
- do 20 tys. mieszkańców (24,1%);
- powyżej 20 tys. do 50 tys. (12,2%);
- powyżej 50 tys. do 80 tys. (5,4%);
- powyżej 80 tys. do 100 tys. (1,4%);
- powyżej 100 tys. do 500 tys. (1,7%);
- powyżej 500 tys. (1,8%).

Tabela 4. Długotrwale bezrobotni według miejsca zamieszkania ⁶ (województwo wielkopolskie)

Miejsce zamieszkania							Razem
wieś	miasto do 20 tys. mieszk.	miasto od 20 do 50 tys. mieszk.	miasto od 50 do 80 tys. mieszk.	miasto od 80 do 100 tys. mieszk.	miasto od 100 do 500 tys. mieszk.	miasto pow. 500 tys. mieszk.	
820	368	186	82	21	26	27	1 530

⁶Załącznik nr 4 Długotrwale bezrobotni według miejsca zamieszkania z podziałem na podregiony.

Wykres 5. Długotrwale bezrobotni według miejsca zamieszkania (w procentach–województwo wielkopolskie)

4. Liczebność gospodarstw domowych respondentów

Analizując odpowiedzi ankietowanych według liczby osób zamieszkujących ich gospodarstwa domowe, najliczniejszą grupę stanowią domostwa 4 osobowe (23%). Kolejną pod względem liczebności grupą są bezrobotni z gospodarstw liczących 3 osoby (18,1%) oraz 5 osób (15,8%).

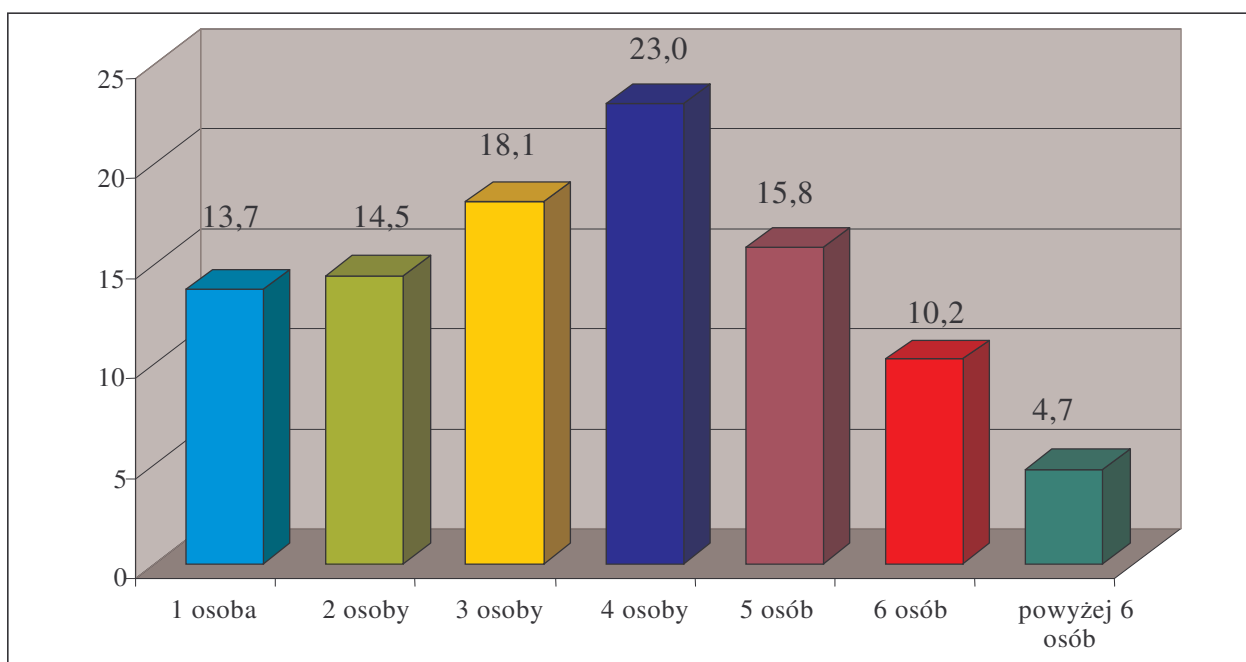
Spośród badanych 13,7% to osoby mieszkające samotnie, a 14,9% to gospodarstwa liczące 6 i więcej domowników.

W wielu przypadkach konieczność sprawowania opieki nad dziećmi znacznie ogranicza nie tylko możliwości podjęcia pracy i wykonywania obowiązków zawodowych, ale i możliwość aktywnego poszukiwania pracy przez rodziców tych dzieci.

Tabela 5. Długotrwale bezrobotni według liczby osób w gospodarstwie domowym⁷
(województwo wielkopolskie)

Liczba osób w gospodarstwie domowym							Razem
1	2	3	4	5	6	pow. 6	
210	221	277	352	242	156	72	1 530

Wykres 6. Długotrwale bezrobotni według liczby osób w gospodarstwie domowym
(w procentach–województwo wielkopolskie)

5. Źródła utrzymania długotrwale bezrobotnych

Spośród ankietowanych bezrobotnych 35% utrzymuje się z dochodów swojego małżonka. Największą grupę osób, które wskazały takie źródło utrzymania stanowią ankietowani z podregionu pilskiego (42,4%), najmniejszą natomiast z podregionu kaliskiego (30%)⁸.

Spośród badanych 34,8% nie posiada współmałżonka w ogóle⁹ - osoby te zadeklarowały się jako pozostające na utrzymaniu rodziców, krewnych i znajomych (najczęściej taką odpowiedź udzielały osoby do 25 roku życia).

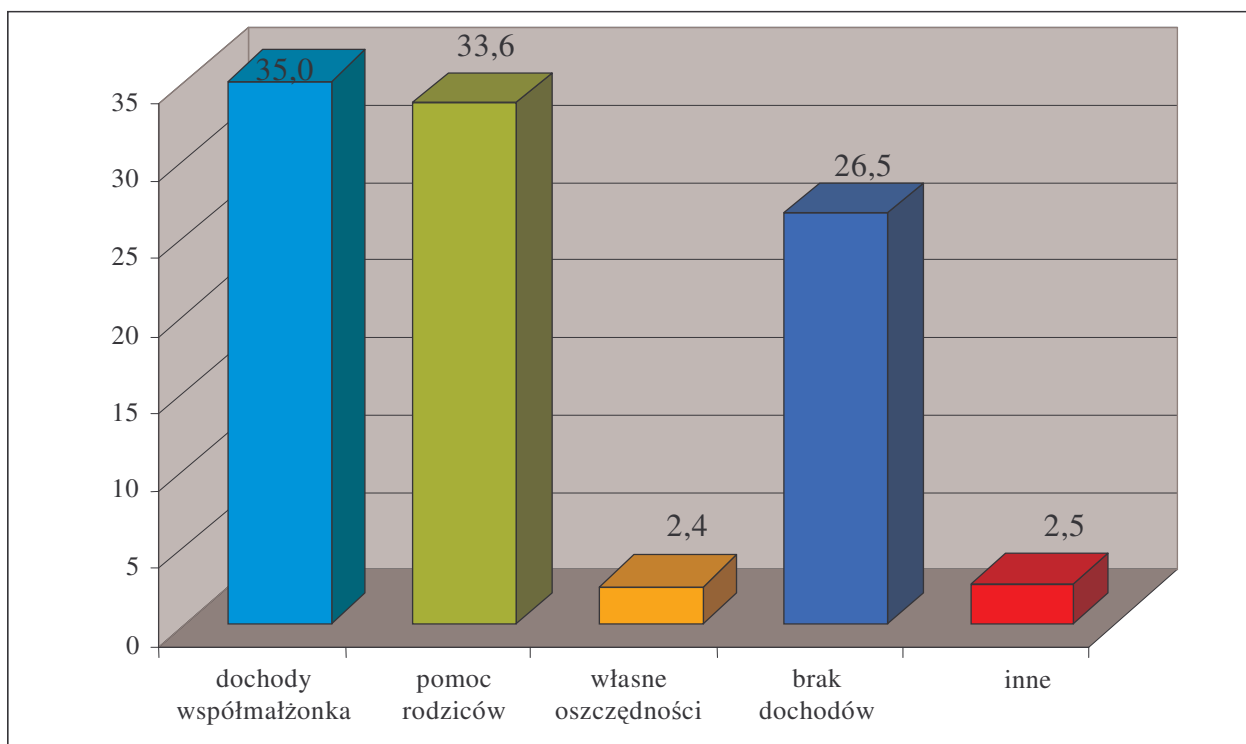
⁷ Załącznik nr 5: Długotrwale bezrobotni według liczby osób w gospodarstwie domowym z podziałem na podregiony.

⁸ Załącznik nr 6: Długotrwale bezrobotni według źródeł utrzymania gospodarstwa domowego z podziałem na podregiony.

⁹ Załącznik nr 7: Liczba osób pozostająca na utrzymaniu współmałżonka z podziałem na podregiony.

Przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że 2,4% osób posiada własne oszczędności, natomiast 2,5% posiada inne źródła utrzymania, z których najczęściej wymieniane to: alimenty, renta rodzinna i pomoc opieki społecznej. Aż 26,5% utrzymuje, że nie posiada żadnych dochodów.

Wykres 7. Długotrwale bezrobotni według źródła utrzymania gospodarstwa domowego (w procentach – województwo wielkopolskie)

6. Długotrwale bezrobotni mogący skorzystać z pomocy społecznej

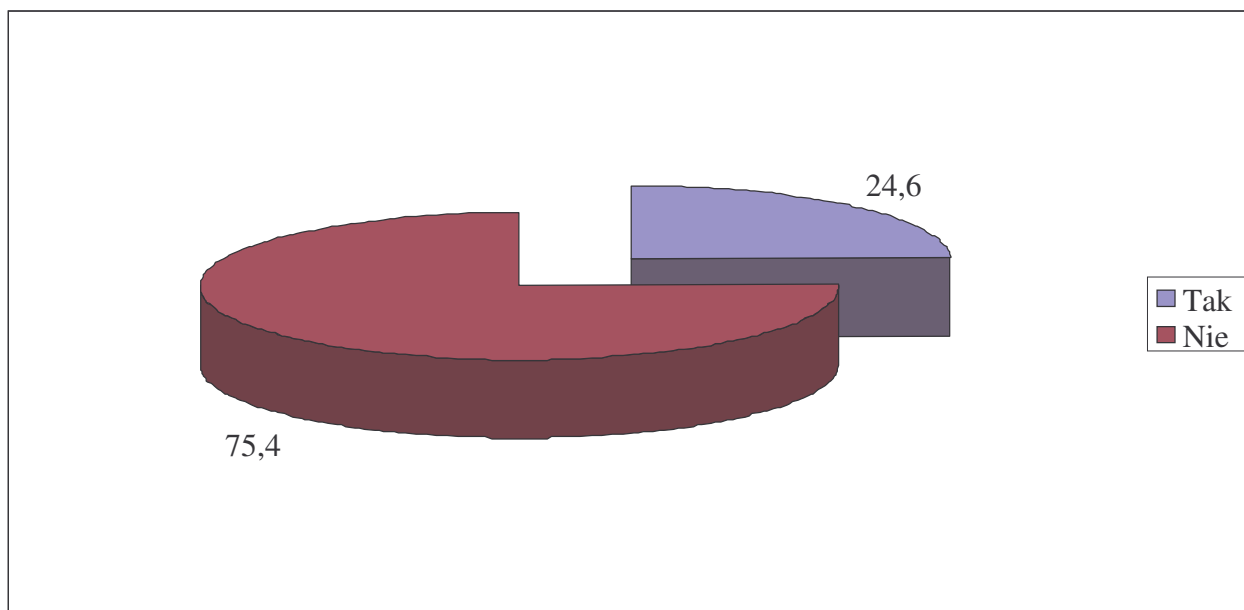
Zgodnie z art. 8 pkt 2 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie, w której rodzinie dochód na osobę nie przekracza kwoty 316 zł zwanej w ustawie „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.

Według ankietowanych, aż 75,4% kwalifikuje się do otrzymania takiej pomocy, gdyż ich miesięczny dochód nie przekracza kwoty wymaganej w ustawie¹⁰.

Na pytanie czy szukał pan/pani wsparcia w opiece społecznej 42,9% biorących udział w badaniu odpowiedziało twierdząco. Według ankietowanych 57,1% nigdy dotychczas nie korzystało z pomocy opieki społecznej. Spośród nich aż 32,5% respondentów kwalifikowało się zgodnie z wyżej wymienioną ustawą do otrzymania takiej pomocy, jednak z niej nie skorzystało.

¹⁰ Załącznik nr 8: Długotrwale bezrobotni z prawem do świadczeń pieniężnych z opieki społecznej z podziałem na podregiony.

Wykres 8. Długotrwale bezrobotni z prawem do świadczeń pieniężnych z opieki społecznej (w procentach – województwo wielkopolskie)

7. Niepełnosprawni wśród długotrwale bezrobotnych

Szczegółowemu uregulowaniu pomocy dla osób niepełnosprawnych w Polsce służy Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 1997 r., nr 123, poz. 776 ze zm.). Ustawa definiuje osoby niepełnosprawne jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały odpowiednie orzeczenie:

- o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności,
- o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy – na podstawie odrębnych przepisów lub
- o niepełnosprawności przed ukończeniem 16 roku życia.

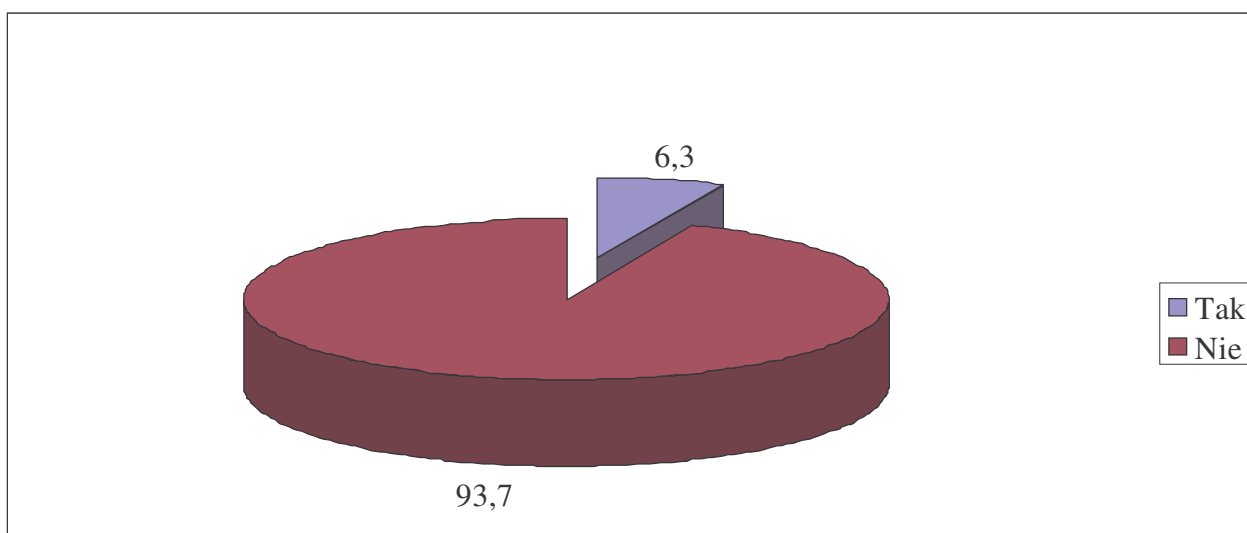
Ustawa stanowi, że rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy. Do realizacji tego celu niezbędne jest dokonanie oceny zdolności do pracy, prowadzenie poradnictwa zawodowego umożliwiającego wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia, przygotowanie zawodowe z uwzględnieniem perspektyw zatrudnienia, dobór

odpowiedniego miejsca pracy i jego wyposażenia oraz określenie środków technicznych umożliwiających lub ułatwiających wykonywanie pracy.

Tabela 6. Długotrwanie bezrobotni posiadający orzeczenie o niepełnosprawności (województwo wielkopolskie)

Orzeczenie o niepełnosprawności		Razem
Tak	Nie	
96	1 434	1 530

Wykres 9. Długotrwanie bezrobotni posiadający orzeczenie o niepełnosprawności (w procentach – województwo wielkopolskie)

Wśród ankietowanych długotrwanie bezrobotnych 6,3% stanowiły osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności¹¹, z czego 81,2% to osoby z orzeczeniem lekkiego stopnia niepełnosprawności, 16,7% z umiarkowanym stopniem i 2,1% o znacznym stopniu niepełnosprawności¹².

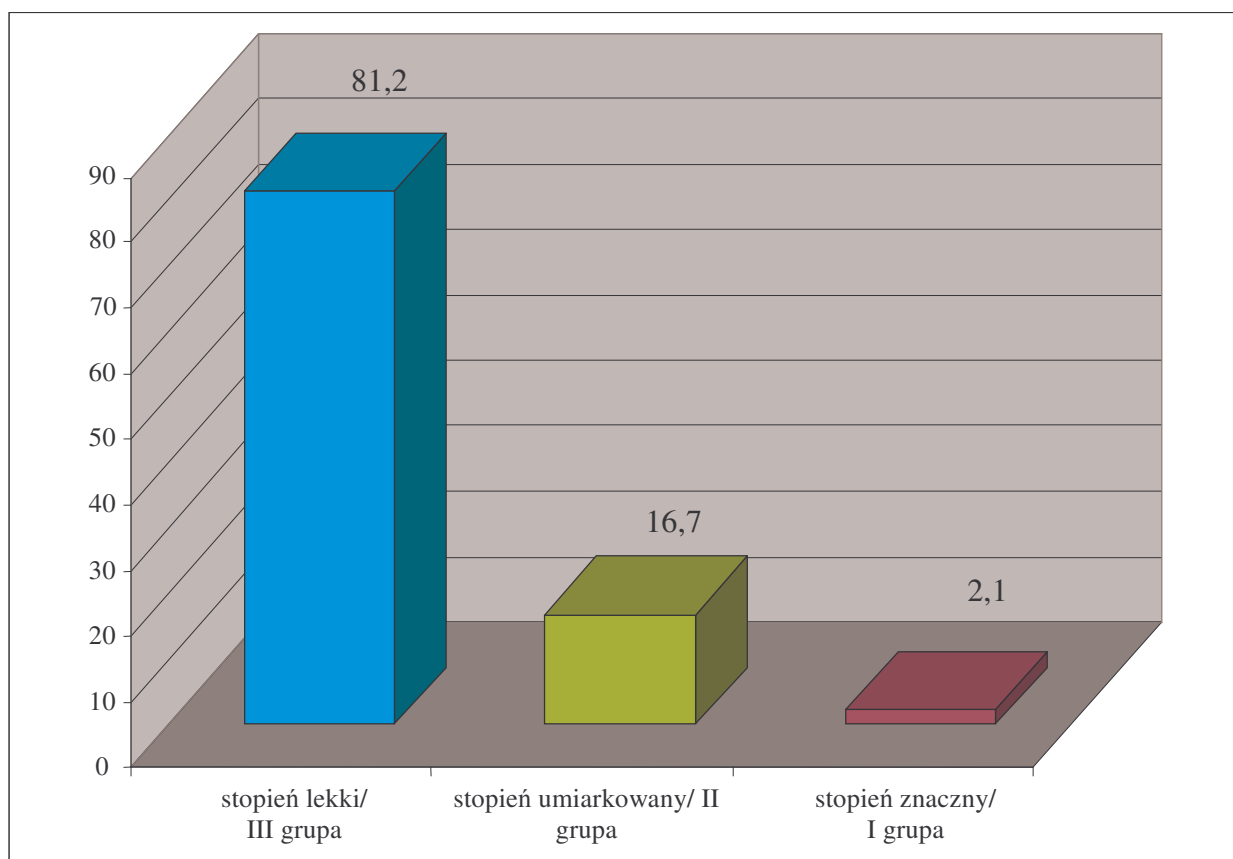
¹¹ Załącznik nr 9: Bezrobotni posiadający orzeczenie o niepełnosprawności z podziałem na podregiony.

¹² Załącznik nr 10: Długotrwanie bezrobotni według stopnia niepełnosprawności z podziałem na podregiony.

Tabela 7. Długotrwale bezrobotni według stopnia niepełnosprawności (województwo wielkopolskie)

Posiadający orzeczenie o niepełnosprawności			Razem
stopień lekki III grupa inwalidzka	stopień umiarkowany II grupa inwalidzka	stopień znaczny I grupa inwalidzka	
78	16	2	96

Wykres 10. Długotrwale bezrobotni według stopnia niepełnosprawności (w procentach – województwo wielkopolskie)

8. Przyczyny ustania ostatniego zatrudnienia

Likwidacja stanowiska pracy oraz zwolnienia grupowe to najczęściej udzielana odpowiedź na pytanie o powody ustania ostatniego zatrudnienia ¹³.

¹³ Załącznik nr 11 tabela – Powody ustania ostatniego zatrudnienia z podziałem na podregiony oraz powiaty.

Drugim powodem rozwiązania stosunku pracy między pracodawcą a respondentami były zwolnienia z innych przyczyn, co stanowi 18%.

Ze względów rodzinnych i osobistych z pracy zrezygnowało 10,5% biorących udział w badaniu. Dla 10% badanych ustanie zatrudnienia spowodowane było zakończeniem pracy dorywczej.

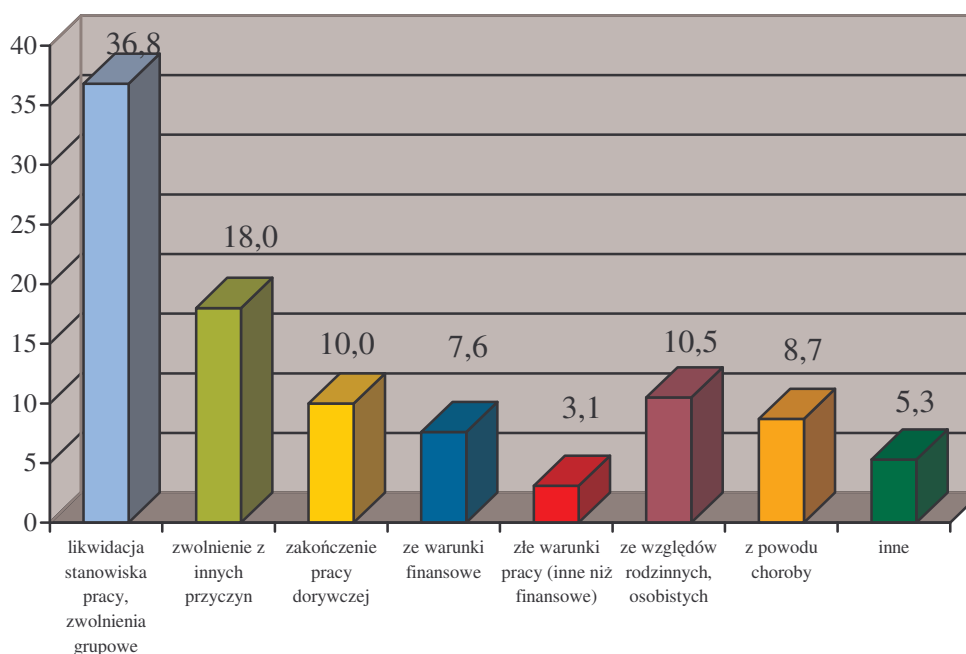
Pozostałe przyczyny wskazywane przez respondentów to: zły stan zdrowia (8,7%), złe warunki finansowe (7,6%), złe warunki pracy (inne niż finansowe) 3,1%.

Osoby młode, które nie ukończyły 20 roku życia stwierdzały, że ustanie zatrudnienia następowało ze względu na zakończenie praktyk uczniowskich.

Tabela 8. Powody ustania ostatniego zatrudnienia (województwo wielkopolskie)

Jakie były powody ustania ostatniego zatrudnienia?								Razem
likwidacja stanowiska pracy	zwolnienie z innych przyczyn	zakończenie pracy dorywczej	złe warunki finansowe	złe warunki pracy	względy rodzinne	z powodu choroby	inne	
563	276	153	116	47	161	133	81	1 530

Wykres 11. Powody ustania ostatniego zatrudnienia (w procentach–województwo wielkopolskie)

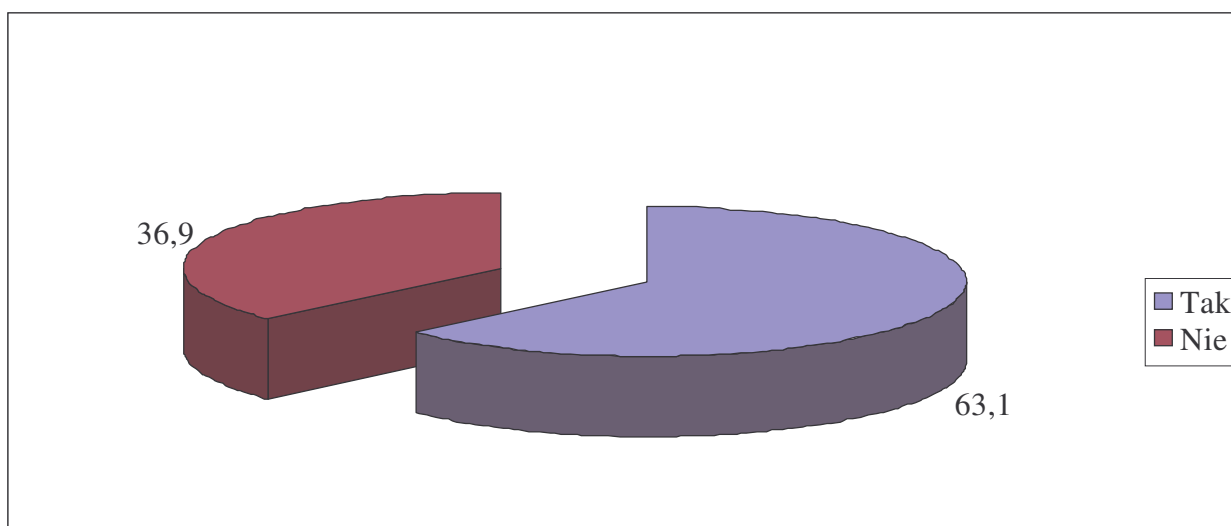
9. Liczba osób rejestrujących się w urzędach pracy

Na podstawie badania ankietowego stwierdzono, że 63,1% osób długotrwale bezrobotnych było zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy więcej niż jeden raz¹⁴. Natomiast 36,9% ankietowanych rejestrowało się w urzędach tylko jeden raz.

Tabela 9. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy więcej niż jeden raz (województwo wielkopolskie)

Czy rejestrował się w PUP więcej niż jeden raz?		Razem
TAK	NIE	
966	564	1 530

Wykres 12. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy więcej niż jeden raz (w procentach–województwo wielkopolskie)

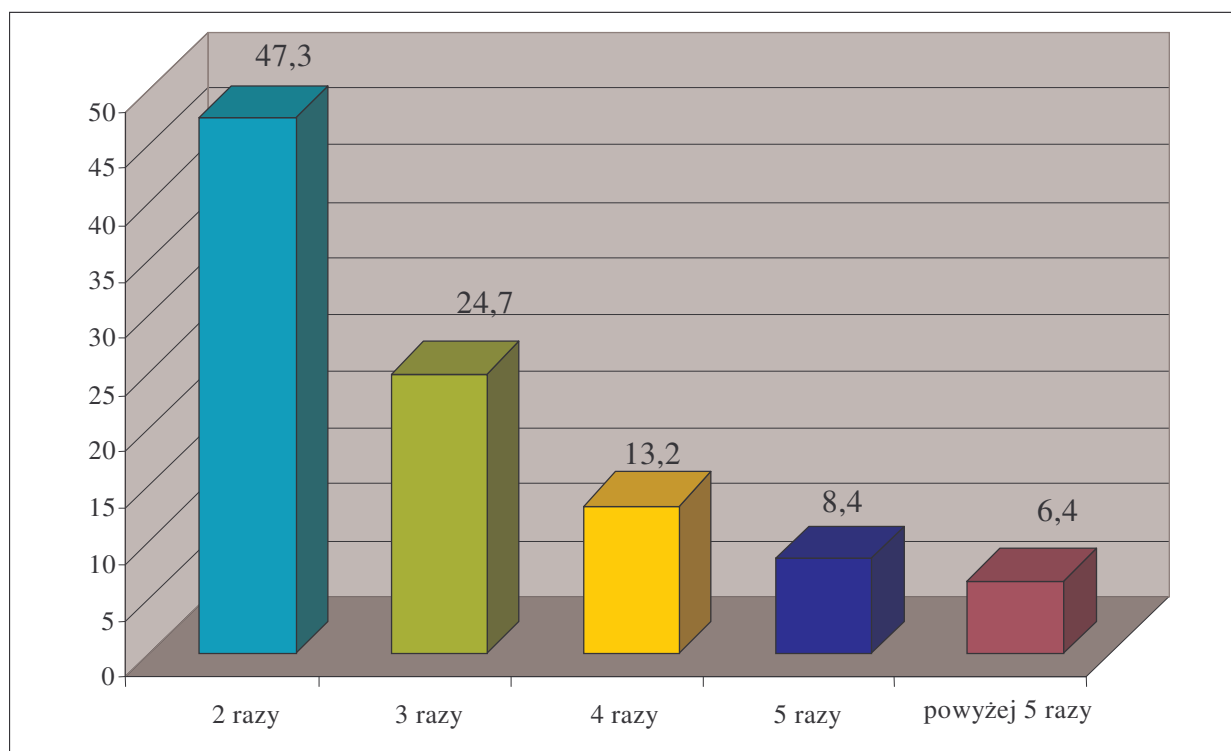
Spośród respondentów rejestrujących się w urzędach więcej niż jeden raz 47,3% zarejestrowało się dwukrotnie, 24,7% rejestrowało się trzykrotnie, natomiast 13,2% to osoby, które były zarejestrowane cztery razy. Osoby rejestrujące się pięć razy lub więcej stanowiły odpowiednio 8,4 % i 6,4% badanych.

¹⁴ Załącznik nr 12: Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy więcej niż jeden raz z podziałem na podregiony.

Tabela 10. Długotrwale bezrobotni według ilości rejestracji w powiatowym urzędzie pracy (województwo wielkopolskie)

Ilość rejestracji					Razem
2 razy	3 razy	4 razy	5 razy	powyżej 5 razy	
457	239	127	81	62	966

Wykres 13. Długotrwale bezrobotni według ilości rejestracji w powiatowym urzędzie pracy (w procentach– województwo wielkopolskie)

10. Kwalifikacje zawodowe długotrwale bezrobotnych

Oceniając atrakcyjność rynkową określonych zawodów trzeba mieć na uwadze współczesny model kariery zawodowej. Zakłada on, że w trakcie blisko 50-letniej kariery człowiek będzie wykonywał kilka, a nawet kilkanaście różnych zawodów. W związku z tym kwestia wyboru zawodu na początku kariery nie decyduje o jej całym przebiegu, a jedynie o szybkości i płynności przejścia z życia ucznia-studenta w życie pracownika. Dla osób mających już pewne doświadczenie zawodowe, ale nie pracujących, lub dla pracowników chcących zmienić profil pracy wiadomość o zapotrzebowaniu na specjalistów w określonej branży musi być pogłębiona o wcześniej omawiane czynniki, czyli jaki poziom wykształcenia i jakie dodatkowe umiejętności są niezbędne lub przynajmniej wskazane do uzyskania zatrudnienia.

Trzeba także pamiętać, że precyzyjne, krótkoterminowe prognozy mówią o sytuacji „na dziś”, sięgając w przyszłość nie dalej niż na rok, dwa. Tymczasem sam proces kształcenia trwa zazwyczaj więcej niż dwa lata, często nawet 5 lub 6. W związku z tym reakcja na dzisiejsze zapotrzebowanie zawsze będzie spóźniona. Jednakże wieloletnie cyklicznie zbierane informacje pozwolą ustalić kształtujące się trendy długofalowe i określić raczej rozwój sektorów gospodarki, nie zaś samych zawodów, lub tym bardziej stanowisk pracy.

Dynamiczny rozwój szkolnictwa rozpoczęty na początku lat dziewięćdziesiątych i trwający do dziś doprowadził do szybkiego i znacznego wzrostu poziomu wykształcenia mieszkańców Polski. Powstały liczne szkoły średnie, policealne i wyższe, nastąpił gwałtowny rozwój zaocznego systemu kształcenia. To doprowadziło do pewnej dewaluacji znaczenia zarówno wykształcenia średniego jak i wyższego. Łatwość uzyskania wyższego wykształcenia doprowadziła do sporej nadwyżki podaży pracy na stanowiskach klasyfikowanych umownie w grupie „prac umysłowych”. Pracodawcy mając tak dużą liczbę dobrze wykształconych kandydatów do pracy w sposób dość naturalny zaczęli wprowadzać swoje kryteria różnicujące, które można ogólnie nazwać oceną dodatkowych umiejętności. Można tu mówić o tak zwanych kwalifikacjach poziomych (prawo jazdy, umiejętność obsługi komputera, znajomość języków obcych), które są uzupełnieniem kwalifikacji pionowych (czyli właśnie poziomu wykształcenia).

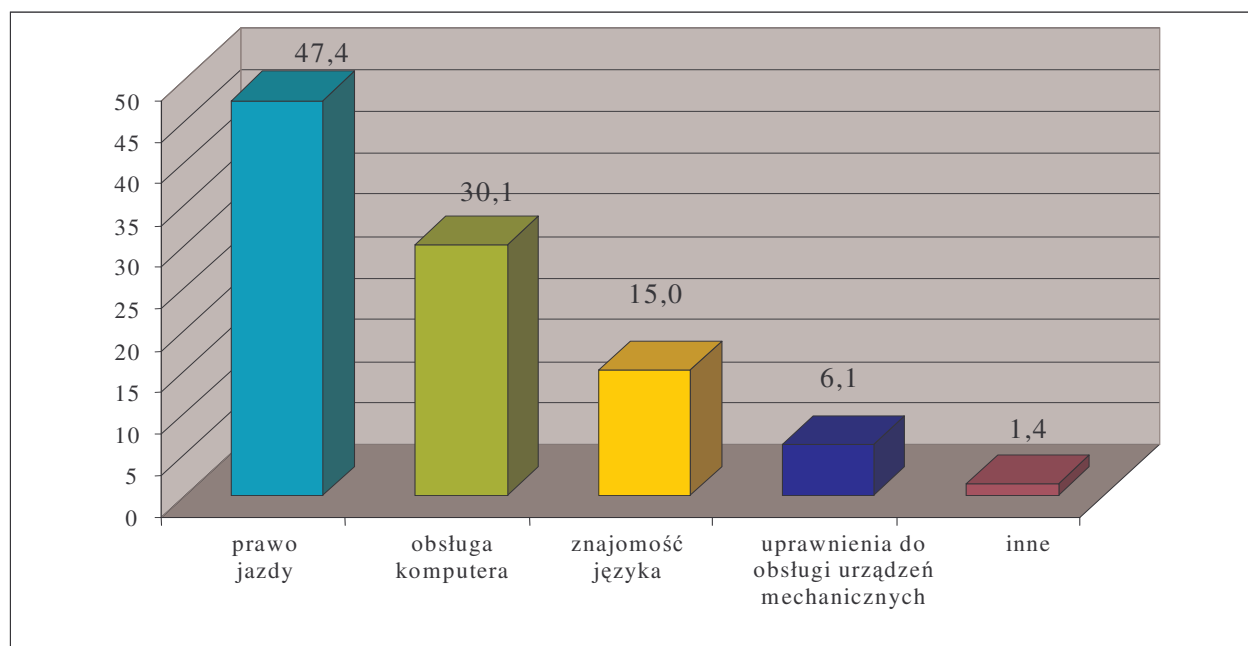
Wśród respondentów 47,4% posiada prawo jazdy, 30,1% dobrze zna zasady obsługi komputera, 15% zna przynajmniej jeden język obcy, 6,1% posiada uprawnienia do obsługi urządzeń mechanicznych (np. wózek widłowy, dźwig itp.) a 1,4% posiada inne umiejętności (najczęściej wymieniane to: kurs szwaczki, spawacza, umiejętność obsługi kasy fiskalnej)¹⁵.

Tabela 11. Długotrwale bezrobotni według posiadanych kwalifikacji i umiejętności (województwo wielkopolskie)

Jakie posiada kwalifikacje i umiejętności?						
prawo jazdy	obsługa komputera	znajomość języka obcego	uprawnienia do obsługi urządzeń mechanicznych	bez kwalifikacji	inne	Razem
716	454	227	92	20	21	1 530

¹⁵ Załącznik nr 13 : Długotrwale bezrobotni według posiadanych kwalifikacji i umiejętności z podziałem na podregiony.

Wykres 14. Długotrwanie bezrobotni według posiadanych kwalifikacji i umiejętności (w procentach–województwo wielkopolskie)

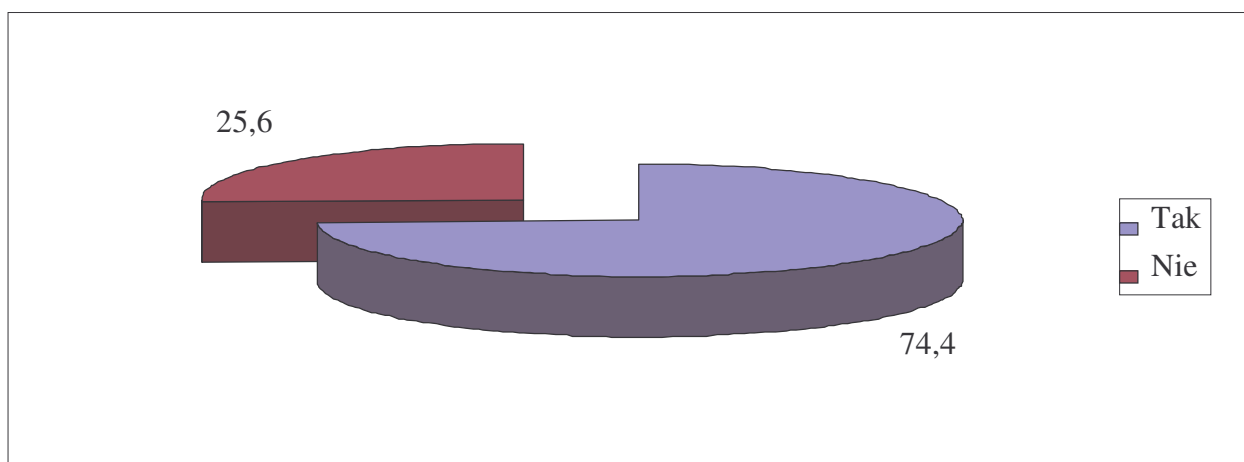
Rozkład poziomego długotrwałego bezrobocia według grup zawodowych jest zbliżony do rozkładu poziomego bezrobocia ogółem. Grupy zawodów dzielimy na:

1. Parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy;
2. Specjaliści;
3. Technicy i inny średni personel;
4. Pracownicy biurowi;
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy;
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy;
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy;
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń;
9. Pracownicy przy pracach prostych;
10. Siły zbrojne;
11. Bez zawodu.

Tabela 12. Długotrwanie bezrobotni posiadający zawód wyuczony (województwo wielkopolskie)

Czy posiada zawód wyuczony ?		Razem
Tak	Nie	
1 139	391	1 530

Wykres 15. Długotrwale bezrobotni posiadający zawód wyuczony (w procentach–województwo wielkopolskie)

Z przeprowadzonej ankiety wynika, iż długotrwale bezrobotni bez zawodu stanowią 25,6% (są to osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz gimnazjalne i poniżej).

Trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach.

Wśród ankietowanych najliczniej reprezentowaną grupą zawodową, według klasyfikacji zawodów i specjalności zgodnej z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 roku (Dz. U. z 2004 r., nr 265, poz. 2644) są „pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”. Najliczniejsze zawody wchodzące w skład tej grupy to: sprzedawca, ślusarz, stolarz, murarz, szwaczka, kucharz, kelner, technik prac biurowych, robotnik budowlany.

W większości osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zawód wyuczony nie jest adekwatny z zawodem ostatnio wykonywanym.

11. Długotrwale bezrobotni według stażu pracy

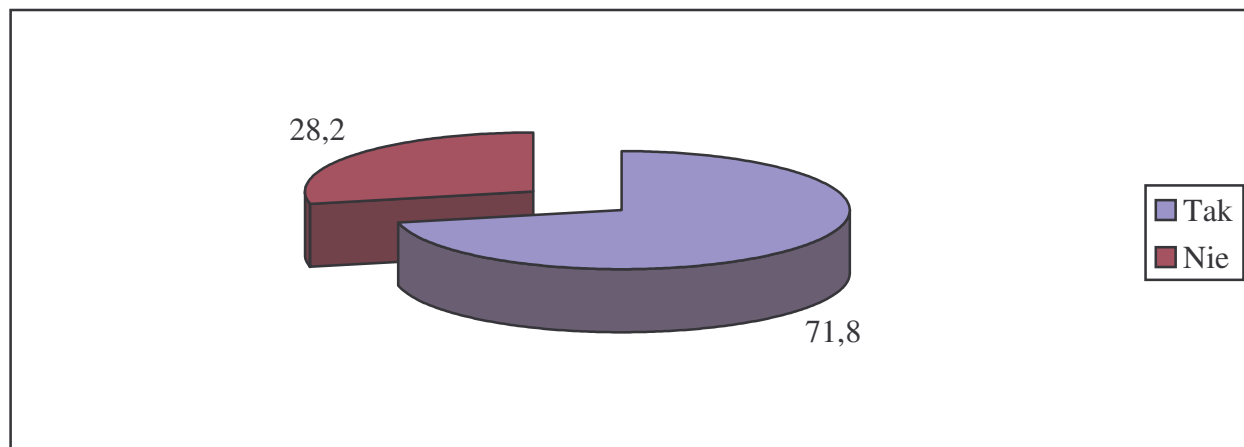
Wśród ankietowanych osób 71,8% to długotrwale bezrobotni posiadający doświadczenie zawodowe¹⁶.

Tabela 13. Długotrwale bezrobotni posiadający staż pracy (województwo wielkopolskie)

Czy posiada staż pracy?		Razem
Tak	Nie	
1 099	431	1 530

¹⁶ Załącznik nr 14: Długotrwale bezrobotni posiadający staż pracy z podziałem na podregiony.

Wykres 16. Długotrwale bezrobotni posiadający staż pracy (w procentach–województwo wielkopolskie)

W końcu kwietnia 2005 roku wśród objętych badaniem ankietowym dominowały osoby ze stażem pracy powyżej 5 do 10 lat (23,1%).

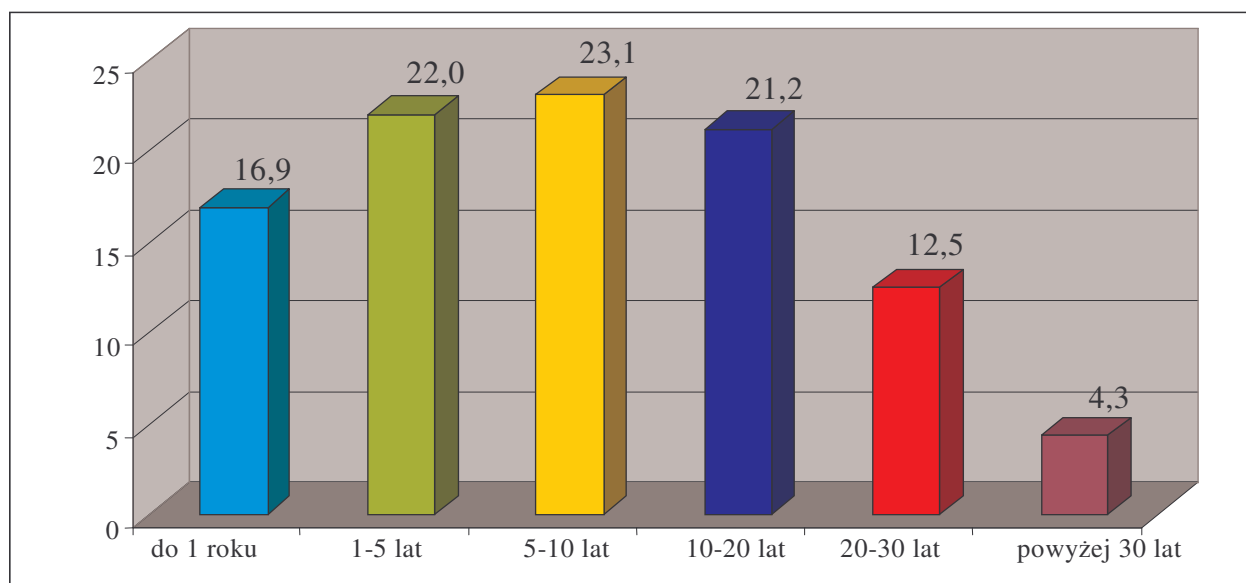
Osoby długotrwale bezrobotne ze stażem pracy powyżej 1 roku do 5 lat oraz powyżej 10–20 lat, stanowiły odpowiednio 22% i 21,2%. Nieco mniejszy udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupach bezrobotnych do jednego roku stażu pracy (16,9%) oraz powyżej 20 do 30 lat (12,5%). Najmniejszą grupę respondentów stanowiły osoby z ponad 30 letnim stażem pracy (4,3%)¹⁷.

Tabela 14. Długotrwale bezrobotni według stażu pracy (województwo wielkopolskie)

Posiadający staż pracy						Razem
do 1 roku	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	20-30 lat	powyżej 30 lat	
186	242	254	233	137	47	1 099

¹⁷ Załącznik nr 15: Długotrwale bezrobotni według stażu pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

Wykres 17. Długotrwale bezrobotni według stażu pracy (w procentach–województwo wielkopolskie)

12. Najczęściej wykorzystywane metody poszukiwania pracy przez długotrwale bezrobotnych

Na poziomie indywidualnym – z punktu widzenia osób poszukujących pracy – celem pośrednictwa pracy jest ułatwienie znalezienia pracy zgodnie z posiadanymi przez nich kwalifikacjami i aspiracjami. Natomiast jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez respondentów, traktują oni usługi z zakresu pośrednictwa (świadczone przez urzędy pracy oraz pośrednictwo agencji zatrudnienia) jako jedno z głównych źródeł informacji o ofertach. Z ofert znajdujących się u pośredników w urzędach pracy i pośredników agencji zatrudnienia korzysta ogółem 25,3%. Własną inicjatywę wykazuje 19% ankietowanych, osobiście kontaktując się z pracodawcą. Tej samej ilości osób ankietowanych (19%) w znalezieniu pracy pomagają kontakty rodzinne i znajomi. Za najbardziej skuteczną metodę poszukiwania pracy respondenci uznali ogłoszenia w prasie (25,6%).

Poniższy wykres prezentuje metody poszukiwania pracy, które długotrwale bezrobotni uznają za najbardziej skuteczne ¹⁸.

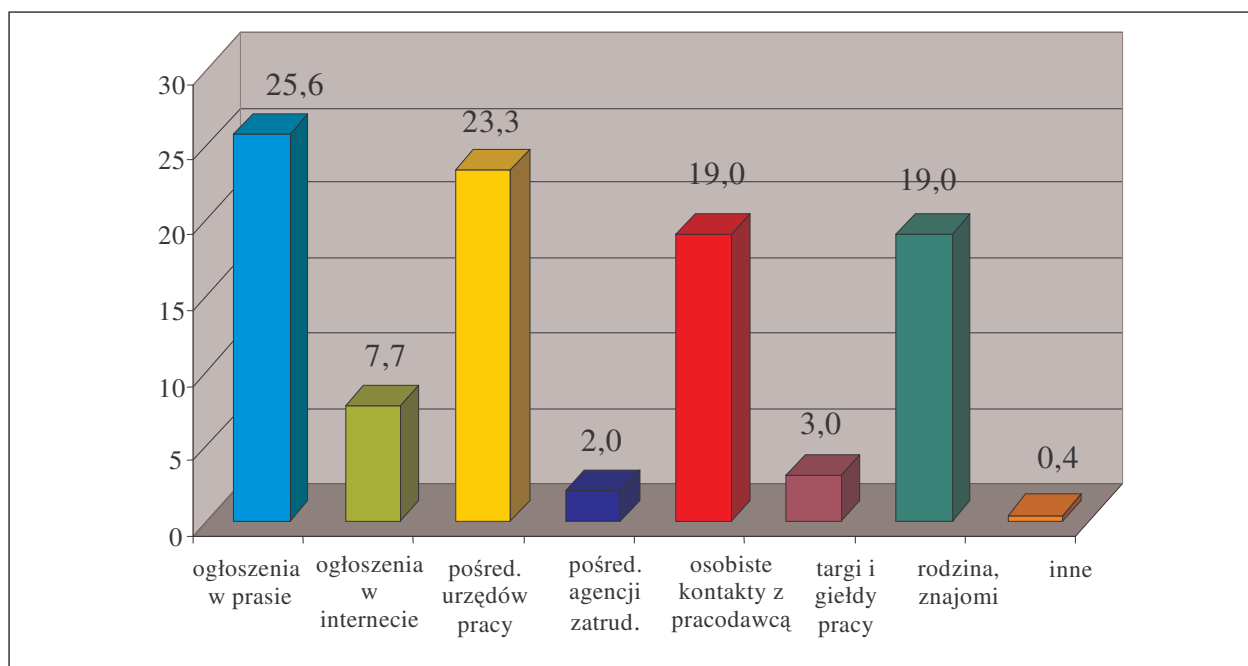
¹⁸Załącznik nr 16: Długotrwale bezrobotni według metod poszukiwania pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

Tabela 15. Długotrwale bezrobotni według metod poszukiwania pracy (województwo wielkopolskie)

Metody poszukiwania pracy								Razem
ogłoszenia w prasie	ogłoszenia w Internecie	pośrednictwo urzędów pracy	pośrednictwo agencji zatrudnienia	osobiste kontakty z pracodawcą	targi i giełdy pracy	rodzina, znajomi	inne	
801	242	728	64	593	93	596	12	3 129*

*nie sumuje się do 1530 ze względu na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi

Wykres 18. Długotrwale bezrobotni według metod poszukiwania pracy (w procentach – województwo wielkopolskie)

Analizując wyniki badań można wysunąć wniosek, iż w poszukiwaniu zatrudnienia badani korzystają z kilku metod, jednak takich, przy których nie muszą się wykazywać nadmierną inicjatywą.

13. Formy pomocy i aktywizacji zawodowej udzielane przez urzędy pracy

Na szczycie państw G-8¹⁹, który odbył się 22 lutego 1998 r. w Londynie, przyjęty został program walki z bezrobociem i tworzenia nowych miejsc pracy. Program ten wśród siedmiu głównych kierunków działań (które wskazują, co stanowić ma trzon Europejskiej Strategii Zatrudnienia) wymienia wspieranie zatrudnienia m. in. osób długotrwale bezrobotnych²⁰.

W dniach 23 i 24 marca 2000 r. Rada Europejska w Lizbonie określiła jako nowy cel strategiczny Unii Europejskiej uzyskanie pozycji najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej oraz opartej na wiedzy gospodarki na świecie. Realizując założenia Agendy Lizbońskiej, polityki zatrudnienia państw członkowskich powinny sprzyjać trzem wzajemnie połączonym i powiązanim celom, tj. pełnemu zatrudnieniu, jakości i wydajności pracy oraz społecznej spójności i integracji. W dążeniu do osiągnięcia ww. celów określone zostały tzw. wytyczne szczegółowe. Jedną z tych wytycznych mówi o rozwijaniu i wprowadzaniu w życie aktywnych i zapobiegawczych środków w odniesieniu do osób bezrobotnych i nieaktywnych, które mają zapobiegać napływowi do długotrwałego bezrobocia oraz wspierać trwałą integrację zawodową osób bezrobotnych i nieaktywnych. Aby osiągnąć średnią z trzech najbardziej zaawansowanych państw członkowskich (tj. Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec) do 2010 roku, 25% osób długotrwale bezrobotnych powinno brać udział w aktywnych działaniach.

W celu pomocy osobom bezrobotnym, w tym także pozostającym bez pracy powyżej 12 miesięcy, przygotowywane są tzw. aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu. Wśród nich wymienić należy szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, programy specjalne, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

Programy specjalne są formą, której realizację zakładała ustawa o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu obowiązująca do końca maja 2004 roku. Z dniem 1 czerwca 2004 roku weszła w życie ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nie uwzględniająca programów specjalnych jako dodatkowej formy aktywizacji. W związku z powyższym od 1 czerwca 2004 roku kontynuowane były tylko programy specjalne rozpoczęte wcześniej.

Odsetek długotrwale bezrobotnych wśród respondentów zatrudnionych przy pracach interwencyjnych wyniósł 8,7%, przy robotach publicznych 5,9%, korzystających z

¹⁹ Francja, Japonia, Kanada, Niemcy, Rosja, Stany Zjednoczone, Wielka Brytania, Włochy.

²⁰ „Narodowa Strategia Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w latach 2000 – 2006, MPiPS 2000 str.11.

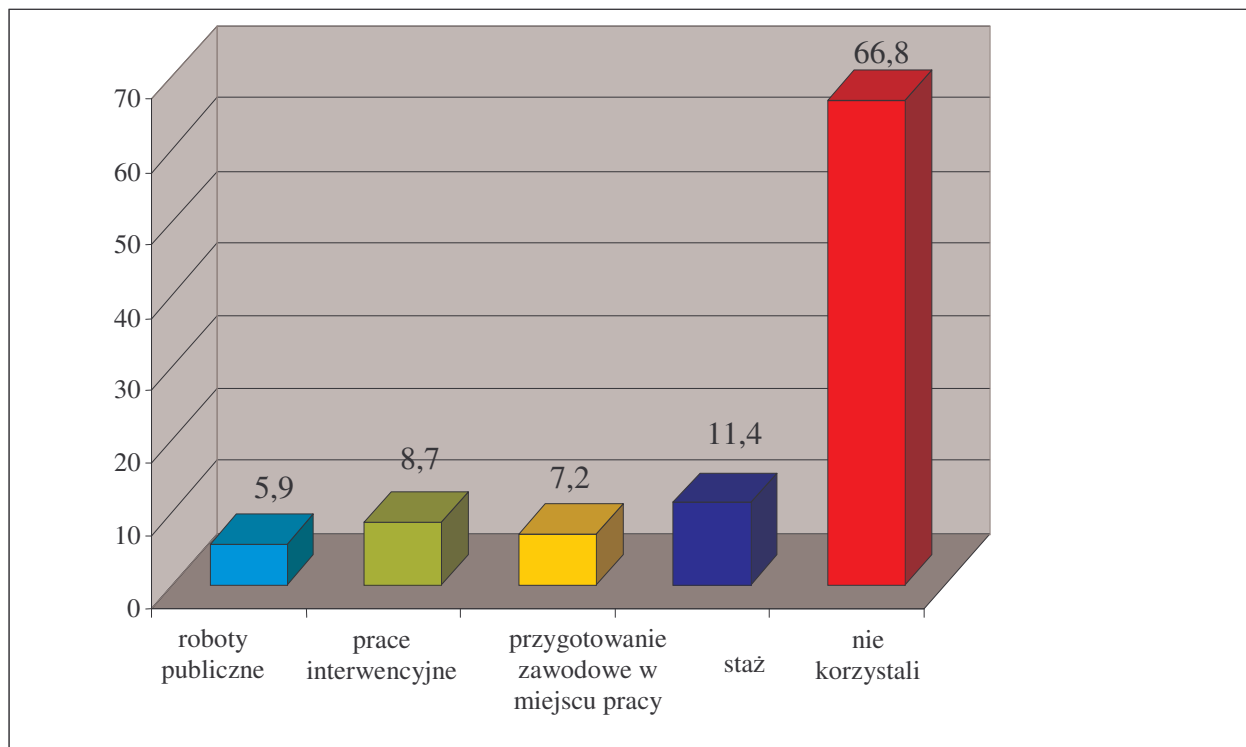
przygotowania zawodowego 7,2% oraz stażu 11,4%²¹. Spośród respondentów 66,8% nigdy nie korzystało z wyżej wymienionych form aktywizacji zawodowej.

W ankiecie w formach aktywizacji zawodowej nie zostały umieszczone szkolenia i kursy, które zamieszczono w pytaniu dotyczącym form pomocy oferowanych przez powiatowe urzędy pracy, by ułatwić ankietowanym udzielenie dokładnych odpowiedzi. Z praktyki wynika bowiem, iż osoby bezrobotne, które po odbyciu szkolenia lub kursu nie otrzymały zatrudnienia, nie traktują tego jako korzystanie z aktywnej formy, lecz jedynie jako pomoc urzędu pracy.

Tabela 16. Formy aktywizacji zawodowej, z których korzystali długotrwale bezrobotni (województwo wielkopolskie)

Formy aktywizacji zawodowej					Razem
roboty publiczne	prace interwencyjne	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	staż	nie korzystali	
90	133	110	174	1 023	1 530

Wykres 19. Formy aktywizacji zawodowej, z których korzystali długotrwale bezrobotni (w procentach – województwo wielkopolskie)

²¹ Załącznik nr 17: Formy aktywizacji zawodowej, z których korzystali długotrwale bezrobotni z podziałem na podregiony i powiaty.

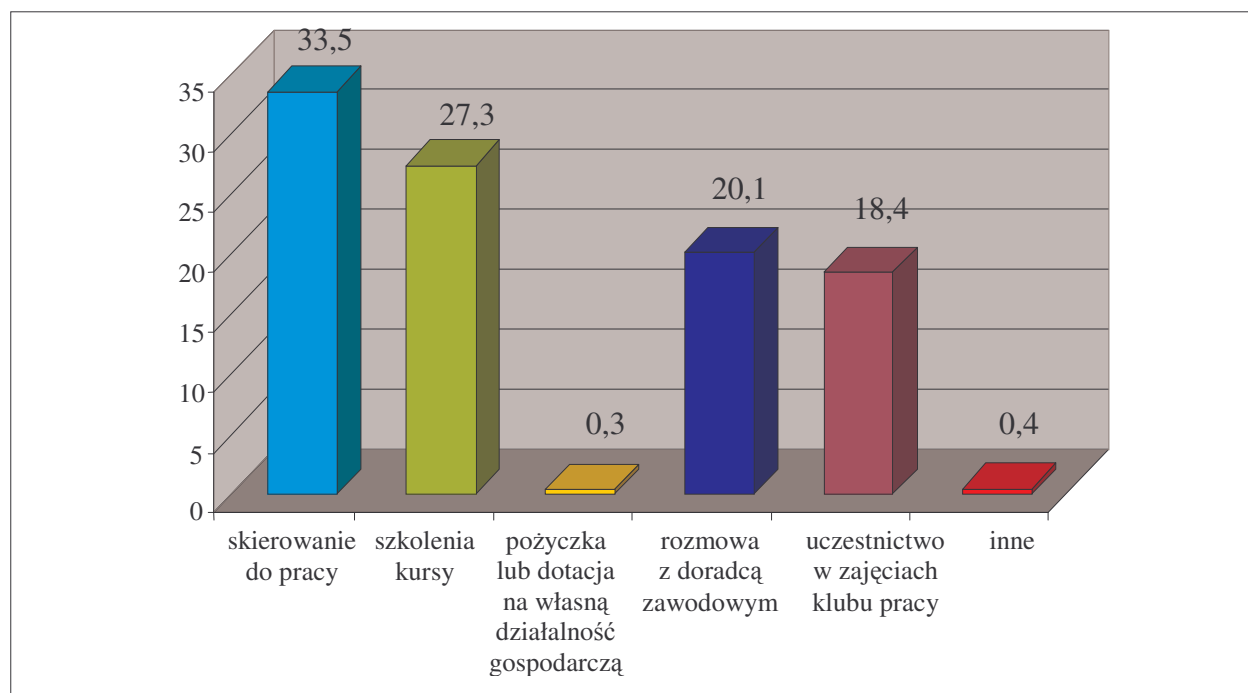
Długotrwale bezrobotni, mimo własnej aktywności w poszukiwaniu pracy, oczekują od powiatowych urzędów pracy objęcia ich konkretnymi formami pomocy, które w znacznym stopniu ułatwiłyby ich wyjście z bezrobocia.

W ramach oferowanych przez powiatowe urzędy pracy form pomocy, ankietowani bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy korzystali najczęściej z: skierowania do pracy (33,5%), szkoleń, kursów (27,3%), rozmowy z doradcą zawodowym (20,1%) oraz uczestnictwa w zajęciach klubu pracy (18,4%)²².

Tabela 17. Oferowane przez powiatowe urzędy pracy formy pomocy z których skorzystali długotrwale bezrobotni (województwo wielkopolskie)

Formy pomocy						Razem
skierowanie do pracy	szkolenia, kursy	pożyczka lub dotacja na własną działalność gospodarczą	rozmowa z doradcą zawodowym	uczestnictwo w zajęciach klubu pracy	inne	
512	418	5	307	282	6	1 530

Wykres 20. Oferowane przez powiatowe urzędy pracy formy pomocy z których skorzystali długotrwale bezrobotni (w procentach – województwo wielkopolskie)

Stosunkowo niewielka liczba długotrwale bezrobotnych, bo zaledwie 0,3% badanych

²² Załącznik nr 18: Oferowane przez powiatowe urzędy pracy formy pomocy z których skorzystali długotrwale bezrobotni z podziałem na podregiony i powiaty.

skorzystała z możliwości otrzymania dotacji czy pożyczki na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Spośród osób długotrwale bezrobotnych, które dotychczas nie korzystały z pożyczki bądź dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, 33,5% odpowiedziało, że byłoby gotowe do skorzystania z tej formy pomocy.

14. Zaangażowanie długotrwale bezrobotnych w poszukiwanie pracy

Analizując odpowiedzi ankietowanych w zakresie własnego zaangażowania i umiejętności, aż 49,7% wskazuje, że podejmuje wiele starań i wykazuje duże zaangażowanie w celu podjęcia pracy²³.

Spośród badanych, 19,3% respondentów bardzo pesymistycznie ocenia swoje szanse na rynku pracy, uważając że nie uda im się znaleźć pracy w ogóle.

Natomiast osoby starające się o pracę, uważające, że nie wykorzystują jednak wszystkich możliwości w tym kierunku stanowią 15,8% badanych.

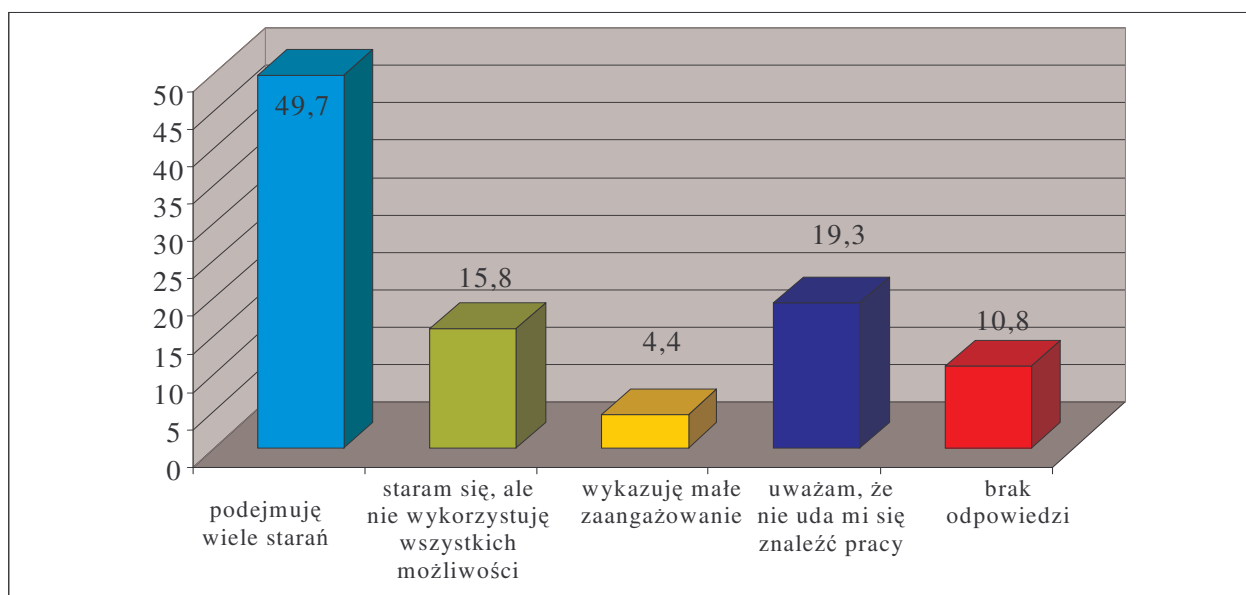
Małe zaangażowanie w poszukiwanie pracy wskazało 4,4% osób długotrwale bezrobotnych, a 10,8% nie ustosunkowało się w ogóle do zagadnienia oceniającego ich zaangażowanie w poszukiwanie pracy.

Tabela 18. Zaangażowanie długotrwale bezrobotnych w poszukiwanie pracy (województwo wielkopolskie)

Ocena własnego zaangażowania w poszukiwaniu pracy					Razem
podejmuję wiele starań	staram się, ale nie wykorzystuję wszystkich możliwości	wykazuję małe zaangażowanie	uważam, że nie uda mi się znaleźć pracy	brak odpowiedzi	
760	241	68	296	165	1 530

²³ Załącznik nr 19: Zaangażowanie długotrwale bezrobotnych w poszukiwanie pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

Wykres 21. Zaangażowanie długotrwale bezrobotnych w poszukiwanie pracy (w procentach – województwo wielkopolskie)

Można powiedzieć, że prawie połowa respondentów w sposób bardzo aktywny angażuje się w poszukiwanie pracy. Z udzielanych odpowiedzi można wywnioskować, iż bodźcem hamującym zaangażowanie jest brak wiary w powodzenie i małe możliwości zaistnienia na rynku pracy.

15. Opinie długotrwale bezrobotnych o możliwościach na rynku pracy

Praca zarobkowa jest nie tylko głównym źródłem dochodów, ale także daje poczucie własnej wartości, warunkuje godne życie i poprawne funkcjonowanie w społeczeństwie. Celem większości osób długotrwale bezrobotnych jest znalezienie stałej pracy, bez wyraźnych preferencji co do jej charakteru. Długotrwale bezrobotni w większości poszukują pracy dla zaspokojenia podstawowych czynności życiowych.

Ankietowani uważają, iż najważniejszym czynnikiem decydującym o otrzymaniu pracy jest staż oraz doświadczenie zawodowe (18%).

W nieco mniejszym stopniu wpływ na znalezienie pracy ma młody wiek bezrobotnego poszukującego zatrudnienia (16,6%). Zbliżona ilość respondentów uważa, że o znalezieniu pracy decydują dodatkowe umiejętności (14,7%) oraz znajomości (14,8%). Znaczna grupa ankietowanych uznała, że to kompetencja i wykształcenie (14,4%) decydują o znalezieniu pracy.

Według ankietowanych w mniejszym stopniu wpływ na uzyskanie zatrudnienia mają: obecna sytuacja na rynku pracy (7,9%), umiejętności zaprezentowane podczas rozmów

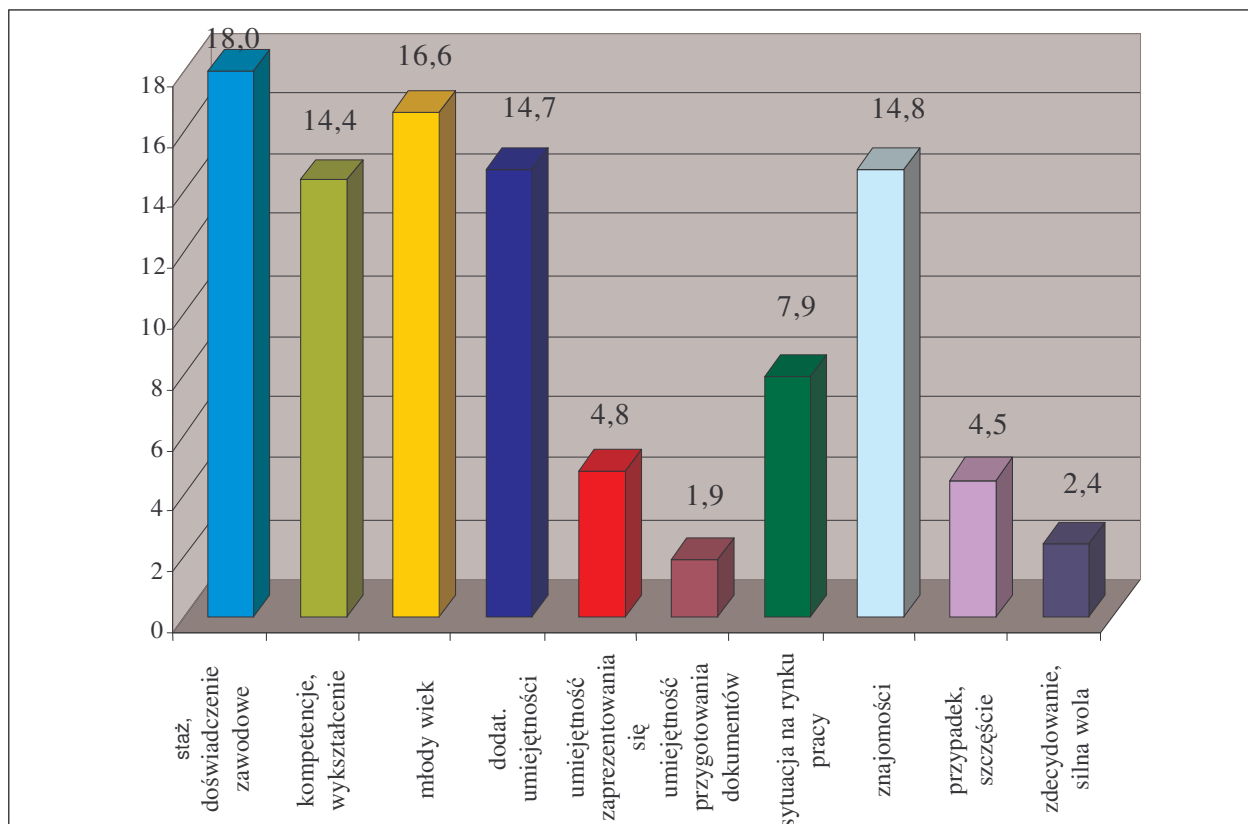
kwalifikacyjnych (4,8%), przypadek i szczęście (4,5%), zdecydowanie i silna wola (2,4%) oraz umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych (1,9%)²⁴.

Tabela 19. Czynniki mające wpływ na znalezienie pracy (województwo wielkopolskie)

Co decyduje o znalezieniu pracy											Razem
staż, doświadczenie zawodowe	kompetencje, wykształcenie	młody wiek	dodatkowe umiejętności	umiejętność zaprezentowania się podczas rozmów	umiejętność przygotowywania dokumentów	sytuacja na rynku pracy	znajomości	przypadek, szczęście	zdecydowanie, silna wola	inne	
675	540	622	551	180	70	296	552	169	89	0	3 744*

*nie sumuje się do 1530 ze względu na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi

Wykres 22. Czynniki mające wpływ na znalezienie pracy (w procentach – województwo wielkopolskie)

²⁴ Załącznik nr 20: Czynniki mające wpływ na znalezienie pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

16. Umiejętności poruszania się na rynku pracy

Wśród badanych respondentów samoocena umiejętności poruszania się na rynku pracy jest bardzo wysoka²⁵.

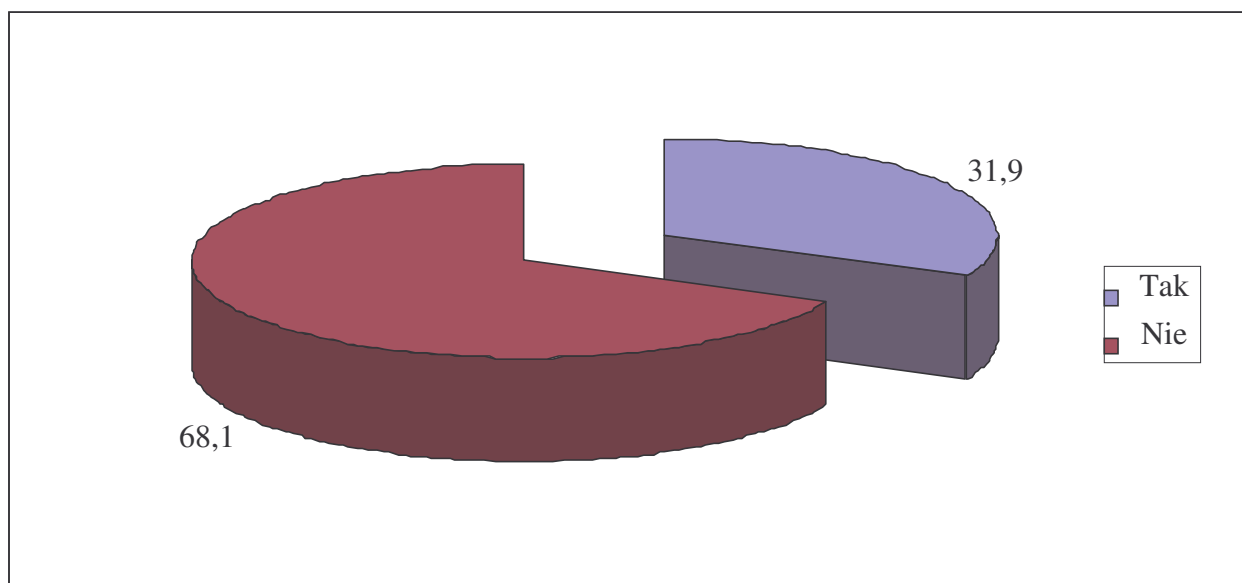
Spośród badanych 68,1% uważa, że sporządzenie dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie się do rozmów kwalifikacyjnych nie sprawia im żadnych trudności. Jedynie 31,9% deklaruje, że potrzebuje pomocy przy pisaniu curriculum vitae, listu motywacyjnego czy przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej. Osoby te oczekują pomocy w zakresie umiejętności związanych ze skutecznym komunikowaniem się (jak wyrzucić dobre pierwsze wrażenie, zaprezentować swoje atuty, poznać mowę ciała oraz jak odpowiadać na pytania zadawane przez pracodawcę).

Najczęściej osoby nie radzące sobie samodzielnie z przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych to osoby starsze, o niskim poziomie wykształcenia.

Tabela 20. Długotrwale bezrobotni potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy (województwo wielkopolskie)

Potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy		Razem
TAK	NIE	
488	1 042	1 530

Wykres 23. Długotrwale bezrobotni potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy (w procentach–województwo wielkopolskie)

²⁵ Załącznik nr 21: Długotrwale bezrobotni potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

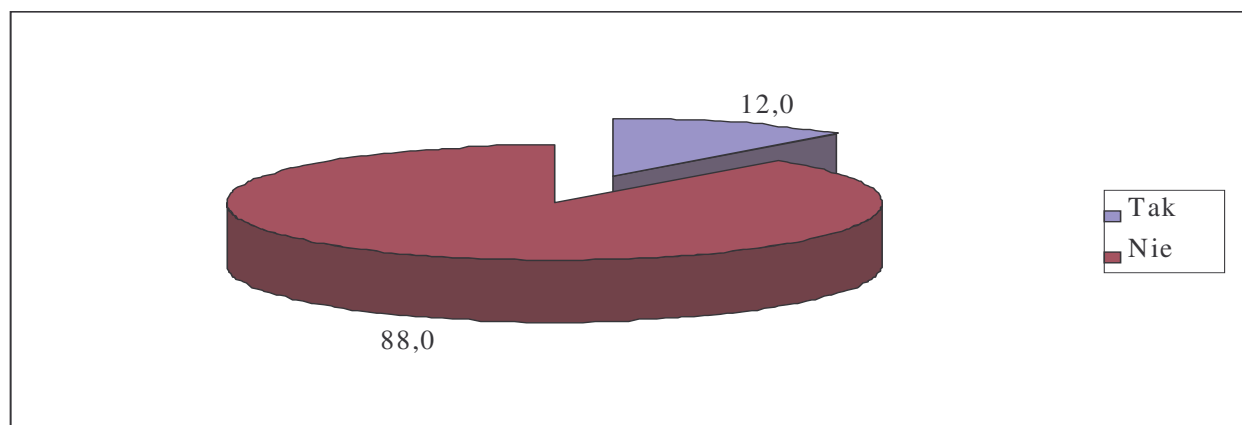
17. Oferty urzędów pracy

Jak wynika z przeprowadzonego badania w ciągu ostatnich trzech miesięcy ofertę pracy z powiatowego urzędu pracy otrzymało jedynie 12% respondentów²⁶.

Tabela 21 Długotrwale bezrobotni, którzy otrzymali w ostatnich trzech miesiącach ofertę pracy z powiatowego urzędu pracy (województwo wielkopolskie)

Czy w ostatnich trzech miesiącach otrzymali ofertę pracy z PUP		Razem
TAK	NIE	
183	1 347	1 530

Wykres 24. Długotrwale bezrobotni, którzy otrzymali w ostatnich trzech miesiącach ofertę pracy z powiatowego urzędu pracy (w procentach – województwo wielkopolskie)

Najmniej ofert pracy ankietowanym osobom długotrwale bezrobotnym zaproponowały powiatowe urzędy pracy z podregionu leszczyńskiego 7,6%. Natomiast najwięcej ofert otrzymali mieszkańcy podregionu poznańskiego 16%.

Spośród 1530 ankietowanych osób długotrwale bezrobotnych, 12,1% odrzuciło zaproponowaną ofertę pracy²⁷.

Tabela 22. Długotrwale bezrobotni, którzy odrzucili ofertę pracy zaproponowaną przez powiatowy urząd pracy (województwo wielkopolskie)

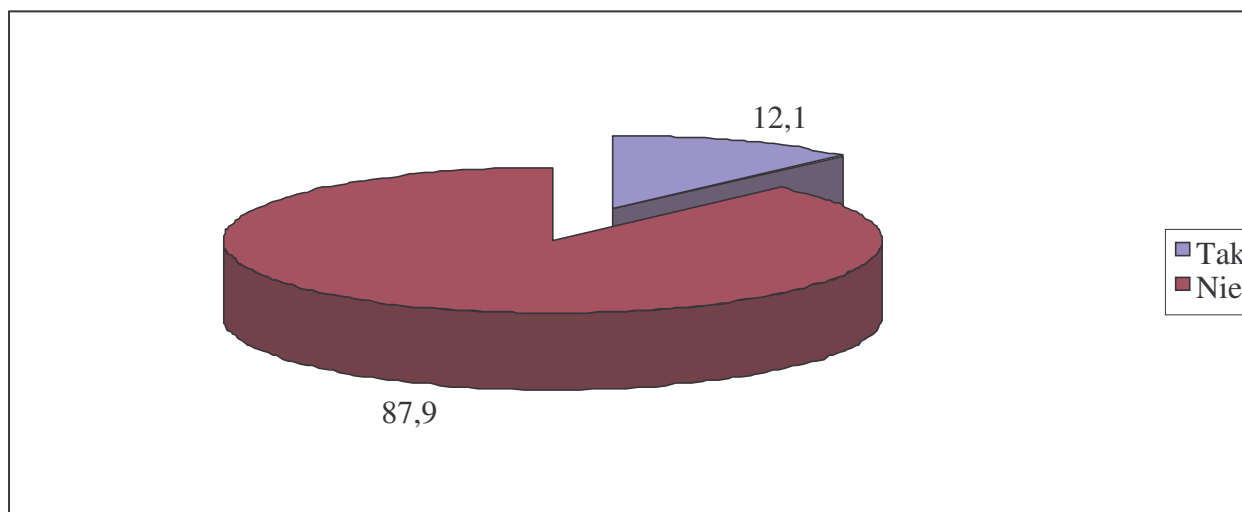
Odrzucenie oferty pracy		Razem
TAK	NIE	
185	1 345	1 530

²⁶Załącznik nr 22: Długotrwale bezrobotni, którzy otrzymali w ostatnich trzech miesiącach ofertę pracy z powiatowego urzędu pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

²⁷Załącznik nr 23: Długotrwale bezrobotni, którzy odrzucili ofertę pracy zaproponowaną przez powiatowy urząd pracy z podziałem na podregiony i powiaty.

Wykres 25. Długotrwale bezrobotni, którzy odrzucili ofertę pracy zaproponowaną przez powiatowy urząd pracy (w procentach– województwo wielkopolskie)

Najczęstszym powodem odmowy przyjęcia oferty proponowanej przez urząd jest według ankietowanych niemożliwość spełnienia przez nich wymagań stawianych przez pracodawcę (32,4 %) ²⁸. Wynika to z dwóch powodów. Bezrobotni nie dość dokładnie przedstawiają swoje kwalifikacje i umiejętności, które w konfrontacji z oczekiwaniami pracodawców okazują się niewystarczające. Kolejnym powodem odmowy jest skierowanie przez sam urząd oferty do nieodpowiedniej osoby, bez uwzględnienia jej kwalifikacji zawodowych.

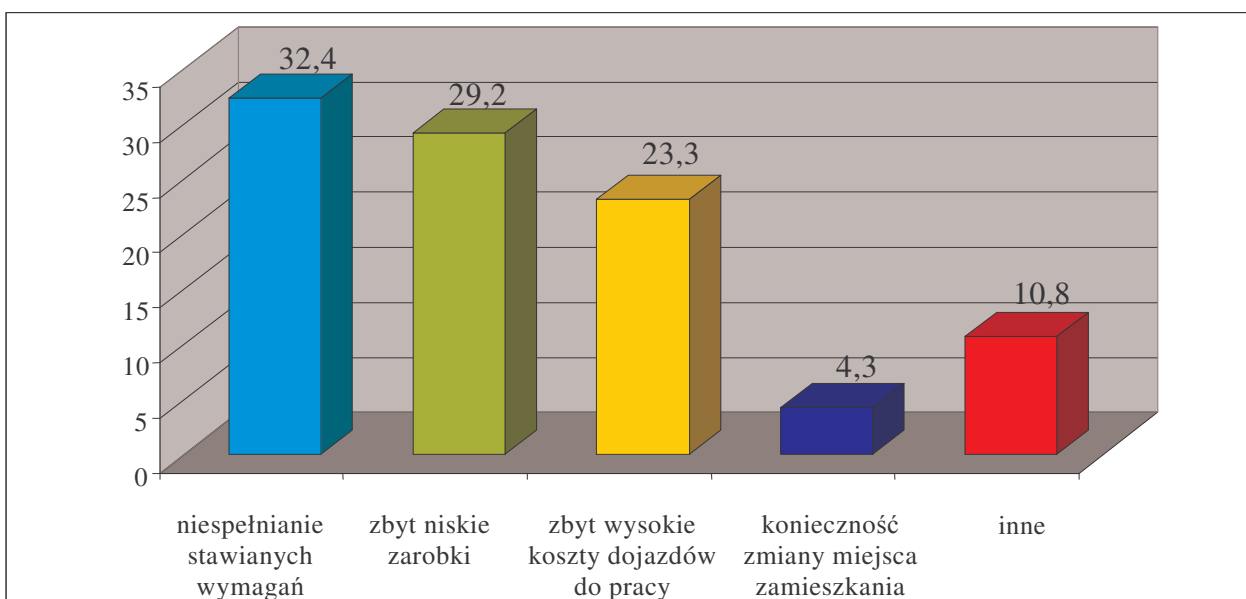
Kolejnymi czynnikami, które zadecydowały o tym, iż bezrobotny nie przyjął zaproponowanej pracy były niskie zarobki proponowane przez pracodawcę (29,2%) oraz zbyt wysokie koszty dojazdu do pracy (23,2%). Oferty zaproponowane bezrobotnym były także odrzucane ze względu na inne okoliczności (kontynuacja nauki zaocznej, zły stan zdrowia, opieka na dzieckiem) stanowiąc łącznie 10,8%.

Tabela 23. Przyczyny odrzucenia oferty pracy według długotrwale bezrobotnych(województwo wielkopolskie)

Przyczyny odrzucenia oferty pracy					Razem
niespełnienie stawianych wymagań	zbyt niskie zarobki	zbyt wysokie koszty dojazdów do pracy	konieczność zmiany miejsca zamieszkania	inne	
60	54	43	8	20	185

²⁸ Załącznik nr 24: Przyczyny odrzucenia ofert pracy według długotrwale bezrobotnych z podziałem na podregiony i powiaty

Wykres 26. Przyczyny odrzucenia oferty pracy według długotrwale bezrobotnych (w procentach – województwo wielkopolskie)

18. Aktywność długotrwale bezrobotnych

Analizując wyniki badania można wysunąć wnioski, iż w poszukiwaniu zatrudnienia badani korzystają z wielu metod, przy których muszą wykazać się mniejszą bądź większą aktywnością.

Duże znaczenie zarówno dla pracodawcy, jak i dla bezrobotnego mają bezpośrednie kontakty między nimi. Komunikowanie się potencjalnego pracodawcy z bezrobotnym po raz pierwszy najczęściej odbywa się podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Na pytanie jak często ankietowani brali udział w rozmowach kwalifikacyjnych 26,2% odpowiedziało, że średnio raz w miesiącu²⁹.

Spośród badanych 24,2% w takich rozmowach uczestniczyło średnio raz na trzy miesiące a 19,9% raz na sześć miesięcy.

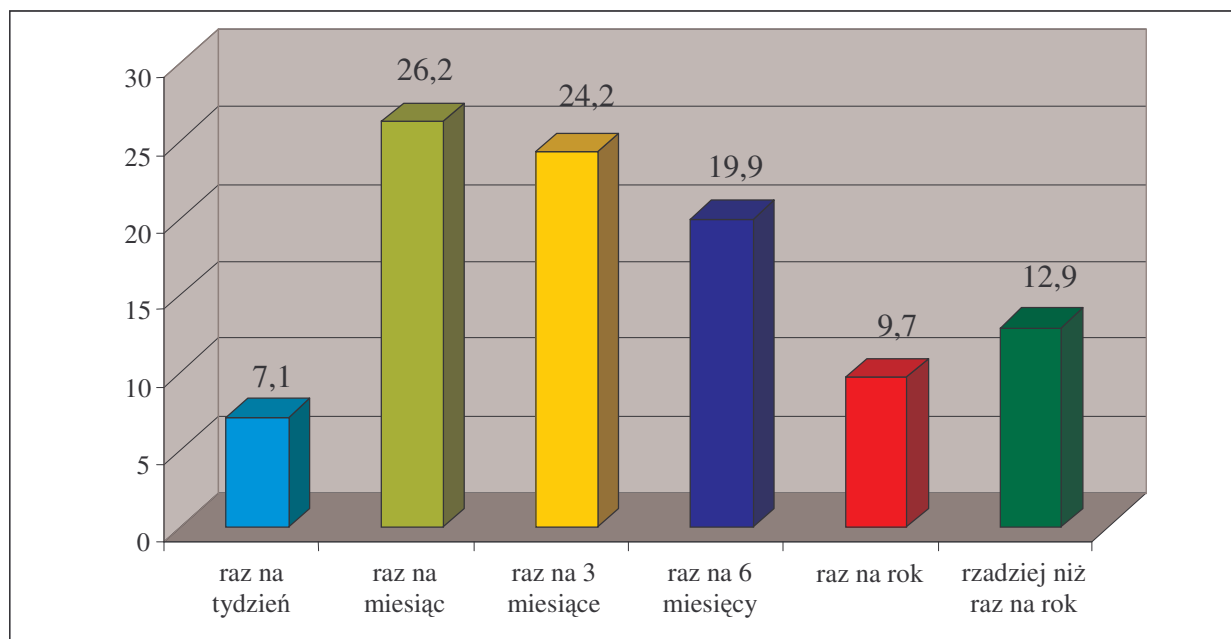
Rzadziej niż raz na rok bezpośredni kontakt z pracodawcą podczas rozmów kwalifikacyjnych miało 12,9% respondentów.

²⁹ Załącznik nr 25: Częstotliwość rozmów o pracę według długotrwale bezrobotnych z podziałem na podregiony i powiaty.

Tabela 24. Częstotliwość rozmów o pracę według długotrwale bezrobotnych (województwo wielkopolskie)

Częstotliwość rozmów o pracę						Razem
raz na tydzień	raz na miesiąc	raz na 3 miesiące	raz na 6 miesięcy	raz na rok	rzadziej niż raz na rok	
109	401	370	304	148	198	1 530

Wykres 27. Częstotliwość rozmów o pracę według długotrwale bezrobotnych (w procentach – województwo wielkopolskie)

19. Wymagania długotrwale bezrobotnych wobec pracodawców

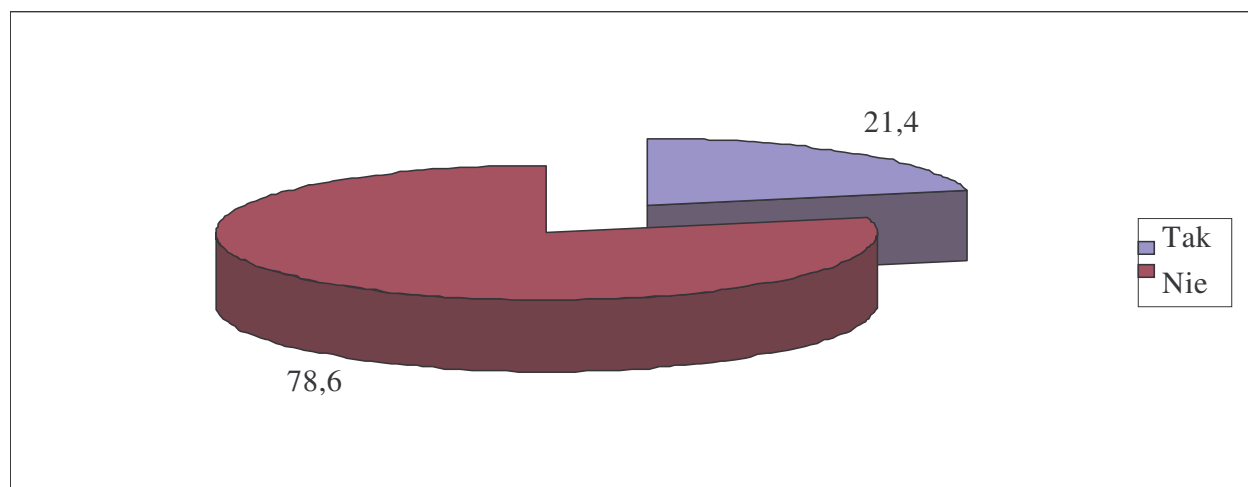
Wśród udzielonych odpowiedzi przez osoby długotrwale bezrobotne 78,6% nie miało żadnych wymagań wobec warunków zatrudnienia w stosunku do przyszłego pracodawcy³⁰.

Tabela 25. Długotrwale bezrobotni mający wymagania wobec warunków zatrudnienia (województwo wielkopolskie)

Wymagania wobec warunków zatrudnienia		Razem
TAK	NIE	
328	1 202	1 530

³⁰ Załącznik nr 26: Długotrwale bezrobotni mający wymagania wobec warunków zatrudnienia z podziałem na podregiony i powiaty.

Wykres 28. Długotrwale bezrobotni mający wymagania wobec warunków zatrudnienia (w procentach – województwo wielkopolskie)

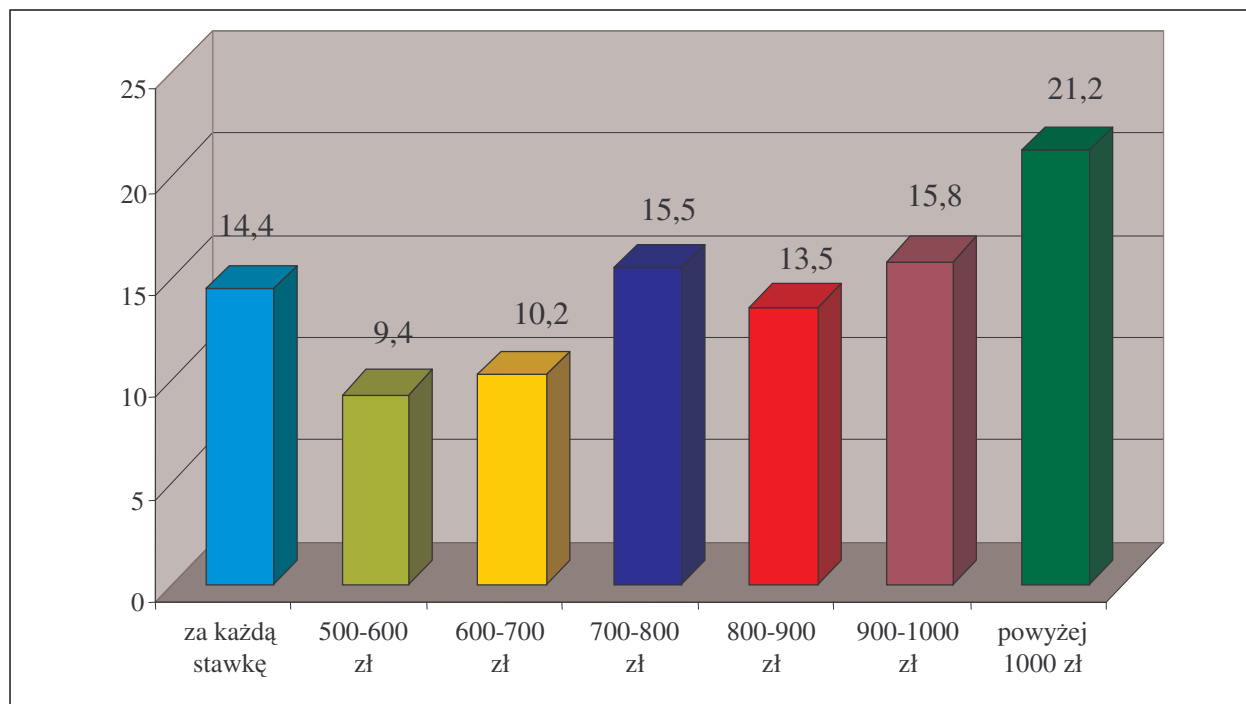
Natomiast 21,4 % respondentów miało oczekiwania kierowane w stronę pracodawców. Dotyczyły one głównie wysokości i wynagrodzenia za pracę³¹.

Tabela 26. Wymagania długotrwale bezrobotnych dotyczące wysokości zarobków (województwo wielkopolskie)

Wysokość wynagrodzenia							Razem
każda stawka	500 – 600 złotych	600 – 700 złotych	700 – 800 złotych	800 – 900 złotych	900 – 1000 złotych	powyżej 1000 złotych	
221	143	156	237	207	242	324	1 530

³¹ Załącznik nr 27: Wymagania długotrwale bezrobotnych dotyczące wysokości zarobków z podziałem na podregiony i powiaty.

Wykres 29. Wymagania długotrwale bezrobotnych dotyczące wysokości zarobków (w procentach – województwo wielkopolskie)

Poza odpowiednim wynagrodzeniem, badani oczekiwali również od pracodawców pracy w systemie jednozmianowym i zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy (umowa o pracę).

Bezrobotni oczekiwali również: zrozumienia, wyrozumiałości, tolerancji, dobrych stosunków panujących w pracy oraz przystosowania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i możliwości dokończania się.

20. Przyczyny pozostawania bez pracy w ocenie długotrwale bezrobotnych

Brak zatrudnienia zdaniem długotrwale bezrobotnych spowodowany jest przede wszystkim ogólnie złą sytuacją gospodarczą w kraju, na co wskazuje 37% udzielonych odpowiedzi.

Zdaniem 28,6% badanych przyczynę pozostawiania bez pracy upatruje w posiadaniu zbyt niskich kwalifikacji zawodowych. Bezrobocie wynika także zdaniem ankietowanych (14 %) z niespełnienia przez bezrobotnego pewnego kryterium wieku.

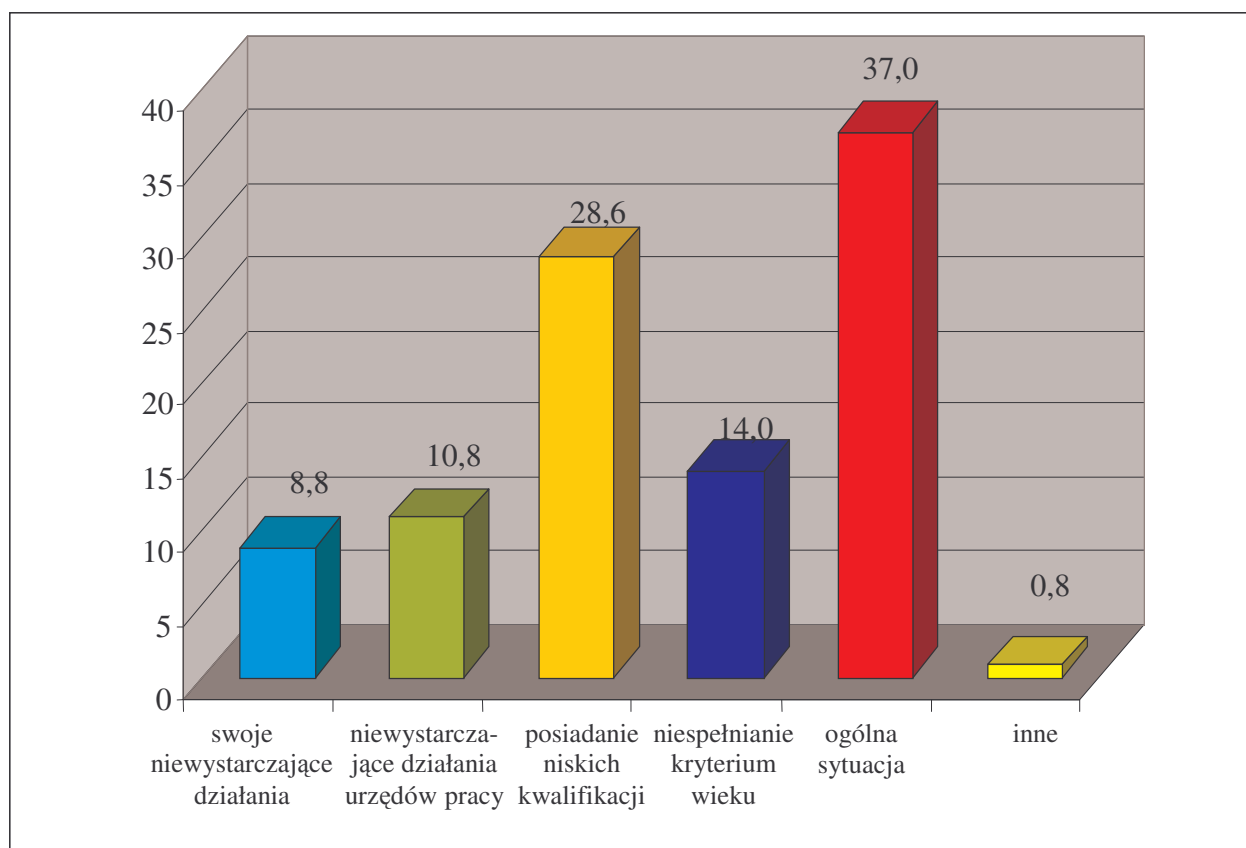
Według 10,8% ankietowanych przyczyną braku zatrudnienia są niewystarczające działania urzędów pracy. Niewystarczające działania zmierzające do pozostawiania przy statusie osoby bezrobotnej deklaruje 8,8% ankietowanych. Innymi przyczynami braku zatrudnienia

wykazywanymi przez badanych są: brak znajomości z wpływowymi ludźmi, brak doświadczenia, zły stan zdrowia, opieka nad dziećmi, brak prawa jazdy³².

Tabela 27. Przyczyny braku pracy według długotrwale bezrobotnych (województwo wielkopolskie)

Przyczyny braku pracy						Razem
swoje niewystarczające działania	niewystarczające działania urzędów pracy	posiadanie niskich kwalifikacji	niespełnienie kryterium wieku	ogólna sytuacja gospodarcza	inne	
134	166	438	214	566	12	1 530

Wykres 30. Przyczyny braku pracy według długotrwale bezrobotnych (w procentach – województwo wielkopolskie)

³² Załącznik nr 28: Przyczyny braku pracy według długotrwale bezrobotnych z podziałem na podregiony i powiaty.

21. Stan emocjonalny długotrwale bezrobotnych

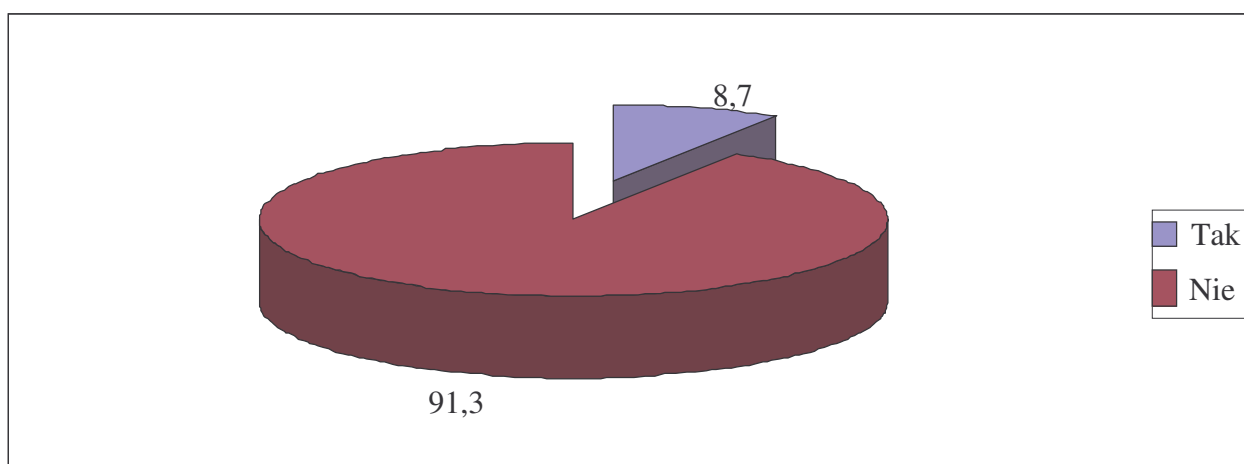
Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy jest bezrobocie długotrwałe, które w literaturze przedmiotu określane jest jako bezrobocie chroniczne, a skutki jakie ono wywołuje można rozpatrywać w wielu aspektach.

Wynikiem bezrobocia długotrwałego są zmiany w psychice bezrobotnych. Często znalezienie się w sytuacji długotrwałego pozostawania bez pracy powoduje izolację społeczną zarówno jednostki, jak i jego rodziny. Dla osób mieszczących się w tej kategorii bezrobocie staje się w coraz większym stopniu sposobem życia. Aktywizacja tych osób jest znacznie trudniejsza niż osób, które przez krótszy okres czasu pozostają bezrobotnymi. Osoby długo pozostające bez pracy w wielu przypadkach stają się także klientami opieki społecznej. Bezrobocie długotrwałe stwarza też zagrożenie patologią społeczną, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, a tym samym powoduje degradację materialną i społeczną jednostki oraz jej rodziny.

Tabela 28. Długotrwale bezrobotni, którzy skorzystali z pomocy psychologa (województwo wielkopolskie)

Pomoc psychologa		Razem
TAK	NIE	
133	1 397	1 530

Wykres 31. Długotrwale bezrobotni, którzy skorzystali z pomocy psychologa (w procentach – województwo wielkopolskie)

Można więc stwierdzić, że „Konsekwencje bezrobocia można rozpatrywać w płaszczyźnie ekonomicznej, społecznej, prawnej, politycznej, a także – psychologicznej,

zdrowotnej, etyczno – moralnej i obyczajowej; w odniesieniu do jednostek, rodzin, środowisk lokalnych i całego społeczeństwa (...)³³.

Podsumowanie

W badaniu ankietowym dotyczącym sytuacji długotrwale bezrobotnych wzięli udział przede wszystkim mieszkańcy wsi, osoby w przedziale od 25 do 44 roku życia. Legitymowali się przeważnie wykształceniem zasadniczym i średnim zawodowym. Analizując strukturę subpopulacji długotrwale bezrobotnych nasuwa się wniosek, że na terenach wiejskich długotrwałym bezrobociem zagrożone są w szczególności osoby młode. Natomiast długotrwale bezrobotni zamieszkali w mieście są lepiej wykształceni, co zwiększa prawdopodobieństwo, iż znacznie szybciej niż mieszkańcy terenów wiejskich znajdą zatrudnienie, bądź zostaną skierowani do pracy subsydiowanej.

W większości badani długotrwale bezrobotni pozostają bez pracy powyżej 24 miesięcy (72,6% badanych). Bezrobotni powyżej 12 miesięcy stanowią 27,4% badanych.

Respondenci jako najczęściej wymienianą przyczynę ustania ostatniego zatrudnienia wymieniają likwidację stanowiska pracy i zwolnienia grupowe.

Wśród długotrwale bezrobotnych, w zakresie posiadania dodatkowych kwalifikacji i umiejętności, połowa osób posiada prawo jazdy a około 30 % umie obsługiwać komputer. Badani jednak w zdecydowanej większości nie znają języków obcych, dzięki którym mogliby szybciej zaistnieć na rynku pracy.

Około 2/3 populacji osób badanych w województwie wielkopolskim nigdy nie korzystało z żadnej formy aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu (robót publicznych, prac interwencyjnych, szkoleń czy programów specjalnych).

Poszukując pracy, długotrwale bezrobotni korzystają najczęściej z metod pasywnych, przy których nie muszą wykazywać się nadmierną aktywnością i własną inwencją. Kontakt długotrwale bezrobotnych z urzędem pracy wynika zazwyczaj z proceduralnych uwarunkowań, natomiast śledzenie ogłoszeń w prasie (uznane przez ankietowanych za najbardziej skuteczną metodę poszukiwania pracy) czy kontakt ze znajomymi nie wymaga szczególnej inicjatywy.

Spośród ankietowanych 33,1 % potwierdziło fakt skorzystania z form aktywizacji zawodowej proponowanych przez powiatowe urzędy pracy w ramach:

- robót publicznych (5,9%),
- prac interwencyjnych (8,7 %),
- stażu (11,4),

---

³³ K. Mlonek „Bezrobocie w Polsce w XX wieku w świetle badań” Krajowy Urząd Pracy Warszawa 1999 s. 158.

- przygotowania zawodowego w miejscu pracy (7,2 %).

Zaledwie 03,% ankietowanych skorzystało z form pomocy w postaci pożyczek i dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, co wskazuje na konieczność zintensyfikowania działań urzędów pracy w zakresie promowania tych form pomocy.

Niemal połowa respondentów bardzo pesymistycznie ocenia swoje szanse na rynku pracy. Ich wiara w powodzenie i w możliwość zaistnienia na lokalnym rynku pracy jest znikoma – uważają, że ich niski poziom wykształcenia, brak doświadczenia zawodowego i dodatkowych umiejętności oraz zła sytuacja na rynku pracy z góry przesądza i utwierdza ich w przekonaniu o bezskuteczności tych starań.

W większości ankietowani nie mają większych problemów z przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych i zaprezentowaniem swojej osoby podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Również zdecydowana większość (78,6 %) długotrwale bezrobotnych nie stawia żadnych wymogów w stosunku do przyszłego pracodawcy.

Wykaz literatury

1. Leksykon Rynku Pracy, Krajowy Urząd Pracy, Warszawa 1997.
2. Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Nr 5, maj 2005.
3. Szkoły wyższe i ich finanse w 2003 r., GUS, Warszawa 2004.
4. Ministerstwo Gospodarki i Pracy- Departament Rynku Pracy, Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – Analiza zmian od 1993 roku do końca 2004 roku, Warszawa 2005.
5. Biuletyn Informacyjny Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Nr 1, styczeń 2005.
6. Narodowa Strategia Wzrostu Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w latach 2000–2006, MPiPS 2000.
7. K. Mlonek „Bezrobocie w Polsce w XX wieku w świetle badań” Krajowy Urząd Pracy Warszawa 1999.

Załączniki

Załącznik 1. Długotrwale bezrobotni według wieku (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Wiek w latach					
	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
kaliski	66	98	82	62	17	5
koniński	43	72	54	28	3	0
leszczyński	52	68	71	51	7	1
pilski	33	79	63	67	8	0
poznański	69	148	148	116	19	0
Ogółem 1 530	263	465	418	324	54	6

Załącznik 2. Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Wykształcenie					
	wyższe	policealne	średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
kaliski	26	27	67	23	123	64
koniński	12	9	51	15	87	26
leszczyński	6	10	54	22	126	32
pilski	14	20	68	19	94	35
poznański	27	37	91	45	190	110
Ogółem 1 530	85	103	331	124	620	267

Załącznik 3. Długotrwale bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Czas pozostawania bez pracy w latach				
	1-2	powyżej 2 do 3	powyżej 3 do 4	powyżej 4 do 5	powyżej 5
chodzieski	5	11	9	3	22
czarnkowsko-trzcianecki	18	13	6	5	8
gnieźnieński	20	12	9	4	5
gostyński	12	6	9	3	20
grodziski	6	13	9	9	13
jarociński	15	11	12	7	5
kaliski	13	10	4	6	17
kępiński	11	7	11	9	12
kolski	17	11	6	6	10
koniński	14	9	7	7	13
kościański	16	7	7	13	7
krotoszyński	11	11	10	5	13
leszczyński	7	10	7	11	15
międzychodzki	10	14	7	5	14
nowotomyski	14	10	9	7	10
obornicki	13	10	15	8	4
ostrowski	9	4	2	4	11
ostrzeszowski	9	9	11	8	13
pilski	15	13	2	6	14
pleszewski	16	4	4	10	16
poznański	17	9	5	7	12
rawicki	20	8	7	7	8
słupecki	16	8	5	3	18
szamotulski	13	11	8	4	14
średzki	6	7	6	6	25
śremski	22	10	7	4	7
turecki	23	9	3	4	11
wągrowiecki	11	6	3	2	28
olsztyński	9	8	11	7	15
wrzesiński	18	10	6	8	8
złotowski	13	8	6	5	18
Ogółem 1 530	419	289	223	193	406

Załącznik 4. Długotrwale bezrobotni według miejsca zamieszkania (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Miejsce zamieszkania						
	wieś	miasto do 20 tys. mieszkańców	miasto od 20 do 50 tys. mieszkańców	miasto od 50 do 80 tys. mieszkańców	miasto od 80 do 100 tys. mieszkańców	miasto od 100 do 500 tys. mieszkańców	miasto powyżej 500 tys. mieszkańców
kaliski	183	75	33	13	0	26	0
koniński	116	21	42	0	21	0	0
leszczyński	160	50	25	15	0	0	0
pilski	138	64	17	31	0	0	0
poznański	223	158	69	23	0	0	27
Ogółem 1 530	820	368	186	82	21	26	27

Załącznik 5. Długotrwale bezrobotni według liczby osób w gospodarstwie domowym (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Liczba osób w gospodarstwie domowym						
	1	2	3	4	5	6	powyżej 6
kaliski	48	57	65	60	48	33	19
koniński	21	33	34	52	28	24	8
leszczyński	27	34	47	63	42	24	13
pilski	36	27	46	75	41	14	11
poznański	78	70	85	102	83	61	21
Ogółem 1 530	210	221	277	352	242	156	72

Załącznik 6. Długotrwale bezrobotni według źródeł utrzymania gospodarstwa domowego (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Źródła utrzymania gospodarstwa domowego				
	dochody współmałżonka	pomoc rodziców, krewnych, znajomych	własne oszczędności	nie mam żadnych dochodów	inne
kaliski	99	122	6	94	9
koniński	70	73	10	44	3
leszczyński	92	81	1	68	8
pilski	106	80	14	43	7
poznański	169	158	5	156	12
Ogółem 1 530	536	514	36	405	39

Załącznik 7. Liczba osób pozostająca na utrzymaniu współmałżonka (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Czy współmałżonek pracuje?		
	TAK	NIE	NIE MAM WSPÓŁMAŁŻONKA
kaliski	101	103	126
koniński	73	61	66
leszczyński	95	67	88
pilski	91	68	91
poznański	176	162	162
Ogółem 1 530	536	461	533

Załącznik 8. Długotrwale bezrobotni z prawem do świadczeń pieniężnych z opieki społecznej (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Czy miesięczny dochód przekracza kwotę 316 zł ?	
	TAK	NIE
kaliski	83	247
koniński	57	143
leszczyński	66	184
pilski	67	183
poznański	104	396
Ogółem 1 530	377	1 153

Załącznik 9. Długotrwale bezrobotni posiadający orzeczenia o niepełnosprawności (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Posiadający orzeczenie o niepełnosprawności	
	TAK	NIE
kaliski	13	317
koniński	5	195
leszczyński	18	232
pilski	30	220
poznański	30	470
Ogółem 1 530	96	1 434

Załącznik 10. Długotrwanie bezrobotni według stopnia niepełnosprawności (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Stopień niepełnosprawności			Razem
	lekki / III grupa inwalidzka	umiarkowany / II grupa inwalidzka	znaczny / I grupa inwalidzka	
kaliski	11	1	1	13
koniński	3	2	0	5
leszczyński	14	4	0	18
pilski	26	3	1	30
poznański	24	6	0	30
Ogółem 192*	78	16	2	96

* sumuje się do 192 ze względu na stopień posiadania niepełnosprawności przez długotrwanie bezrobotnych

Załącznik 11. Powody ustania ostatniego zatrudnienia (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Przyczyny ustania ostatniego zatrudnienia							
	likwidacja miejsca pracy, zwolnienia grupowe	zwolnienie z innych przyczyn	zakończenie pracy dorywczej	złe warunki finansowe	złe warunki pracy (inne niż finansowe)	względy rodzinne, osobiste	choroba	inne
kaliski	116	51	34	29	19	36	20	25
koniński	57	41	29	14	8	26	14	11
leszczyński	116	40	21	12	4	18	17	22
pilski	93	52	32	12	6	22	21	12
poznański	181	92	37	49	10	59	61	11
Ogółem 1 530	563	276	153	116	47	161	133	81

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Przyczyny ustania ostatniego zatrudnienia							
	likwidacja miejsca pracy, zwolnienia grupowe	zwolnienie z innych przyczyn	zakończenie pracy dorywczej	złe warunki finansowe	złe warunki pracy (inne niż finansowe)	względy rodzinne, osobiste	choroba	inne
chodzieski	16	11	10	3	0	6	4	0
czarnkowsko-trzcianecki	20	10	3	4	2	6	3	2
gnieźnieński	15	13	7	3	2	2	7	1
gostyński	30	6	5	0	0	4	1	4
grodziski	23	5	5	4	2	0	11	0
jarociński	10	10	5	9	5	9	2	0
kaliski	20	7	2	6	4	5	6	0
kępiński	20	8	8	3	0	6	3	2
kolski	12	8	7	3	2	4	5	9
koniński	11	14	8	3	0	10	2	2
kościański	17	10	4	2	2	5	4	6
krotoszyński	16	7	5	4	7	7	4	0
leszczyński	24	8	3	1	0	4	3	7
międzychodzki	16	13	4	6	0	7	3	1
nowotomyski	18	8	3	9	3	5	4	0
obornicki	14	8	4	6	3	9	6	0
ostrowski	13	4	5	0	3	0	0	5
ostrzeszowski	22	7	6	4	0	4	5	2
pilski	18	16	5	0	3	2	6	0
pleszewski	15	8	3	3	0	5	0	16
poznański	15	8	0	12	0	12	3	0
rawicki	21	12	6	6	2	2	1	0
słupecki	16	8	6	6	4	7	3	0
szamotulski	18	10	5	4	0	6	5	2
średzki	26	8	4	2	0	3	3	4
śremski	20	7	2	1	0	7	13	0
turecki	18	11	8	2	2	5	4	0
wągrowiecki	20	8	3	1	1	4	5	8
wolsztyński	24	4	3	3	0	3	8	5
wrzesiński	16	12	3	2	0	8	6	3
złotowski	19	7	11	4	0	4	3	2
Ogółem 1 530	563	276	153	116	47	161	133	81

Załącznik 12. Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy więcej niż jeden raz (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Zarejestrowanie więcej niż jeden raz	
	TAK	NIE
kaliski	214	116
koniński	128	72
leszczyński	156	94
pilski	180	70
poznański	288	212
Ogółem 1 530	966	564

Załącznik 13 Długotrwale bezrobotni według posiadanych kwalifikacji i umiejętności (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Posiadane kwalifikacje i umiejętności					Razem
	prawo jazdy	obsługa komputera	znajomość języka	uprawnienia do obsługi urządzeń mechanicznych	inne	
kaliski	158	114	41	15	1	329
koniński	118	73	34	20	2	247
leszczyński	126	62	27	10	8	233
pilski	102	83	49	7	6	247
poznański	212	122	76	40	4	454
Ogółem 1 530	716	454	227	92	21	1 510*

* nie sumuje się do 1530 ze względu na brak 20 odpowiedzi bez kwalifikacji zawodowych

Załącznik 14. Długotrwale bezrobotni posiadający staż pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Posiadanie stażu pracy	
	TAK	NIE
kaliski	235	95
koniński	132	68
leszczyński	179	71
pilski	183	67
poznański	370	130
Ogółem 1 530	1 099	431

Załącznik 15. Długotrwale bezrobotni według stażu pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Długość stażu pracy						Razem
	do 1 roku	od roku do 5 lat	od 5 do 10 lat	od 10 do 20 lat	od 20 do 30 lat	powyżej 30 lat	
kaliski	41	62	55	41	27	9	235
koniński	29	32	32	27	11	1	132
leszczyński	28	34	35	49	30	3	179
pilski	17	35	43	51	29	8	183
poznański	71	79	89	65	40	26	370
Ogółem 1 099	186	242	254	233	137	47	1 099*

*nie sumuje się do 1530 ze względu na brak odpowiedzi bez stażu pracy

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Długość stażu pracy					
	do 1 roku	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	20-30 lat	powyżej 30 lat
chodzieski	3	4	8	9	5	3
czarnkowsko-trzcianecki	8	9	8	8	8	2
gnieźnieński	5	5	16	4	4	4
gostyński	3	9	2	11	2	0
grodziski	4	5	10	16	6	2
jarociński	7	11	16	5	4	2
kaliski	9	7	16	11	1	0
kępiński	3	9	2	7	4	1
kolski	5	12	10	7	3	0
koniński	8	6	7	12	1	0
kościański	5	10	6	9	6	0
krotoszyński	3	4	9	7	9	2
leszczyński	1	4	9	13	13	1
międzychodzki	11	8	11	1	2	0
nowotomyski	5	10	6	5	4	2
obornicki	10	12	5	2	2	2
ostrowski	7	3	3	3	0	0
ostrzeszowski	6	12	1	5	4	1
pilski	2	9	12	10	8	0
pleszewski	6	16	8	3	5	3
poznański	10	5	11	9	3	1
rawicki	13	8	11	2	2	0
słupecki	7	7	8	5	3	1
szamotulski	13	14	9	2	0	0

średzki	4	4	9	13	7	3
śremski	4	6	2	11	9	6
turecki	9	7	7	3	4	0
wągrowiecki	2	4	9	11	4	1
wolsztyński	6	3	7	14	7	2
wrzesiński	5	10	10	2	3	6
złotowski	2	9	6	13	4	2
Ogółem 1 099*	186	242	254	233	137	47

*nie sumuje się do 1530 ze względu na brak odpowiedzi bez stażu pracy

Załącznik 16. Długotrwale bezrobotni według metod poszukiwania pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Metody poszukiwania pracy								Razem
	ogłoszenia w prasie	ogłoszenia w internecie	pośrednictwo urzędów pracy	pośrednictwo agencji zatrudnienia	osobiste kontakty z pracodawcą	targi i giełdy pracy	rodzina, znajomi	inne	
kaliski	194	75	130	14	126	20	115	3	677
koniński	92	37	98	5	87	24	80	2	425
leszczyński	150	26	121	8	74	2	95	5	481
pilski	108	34	134	10	128	3	131	1	549
poznański	257	70	245	27	178	44	175	1	997
Ogółem	801	242	728	64	593	93	596	12	3 129*

*nie sumuje się do 1530 ze względu na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi

(powiaty województwa wielkopolskiego),

Powiat	Metody poszukiwania pracy							
	ogłoszenia w prasie	ogłoszenia w internecie	pośrednictwo urzędów pracy	pośrednictwo agencji zatrudnienia	osobiste kontakty z pracodawcą	targi i giełdy pracy	rodzina, znajomi	inne
chodzieski	22	5	22	0	25	1	19	0
czarnkowsko-trzcianecki	21	10	33	2	29	0	31	0
gnieźnieński	20	8	19	4	14	7	12	0
gostyński	27	6	22	1	20	0	21	0
grodziski	31	2	22	0	18	3	14	0
jarociński	17	7	16	2	11	4	8	0
kaliski	20	9	13	2	16	6	12	0
kępiński	30	8	20	2	22	1	17	1
kolski	17	9	22	1	24	2	18	1
koniński	29	3	38	0	21	10	29	0
kościański	40	7	27	0	14	0	24	1
krotoszyński	35	21	12	3	22	5	18	0
leszczyński	32	2	28	2	18	1	19	2
międzychodzki	32	14	35	5	21	5	22	1
nowotomyski	11	4	12	1	6	0	9	0
obornicki	24	8	22	4	23	4	16	0
ostrowski	26	15	16	1	11	2	18	0
ostrzeszowski	36	11	25	1	18	1	18	2
pilski	31	10	35	3	30	2	28	0
pleszewski	30	4	28	3	26	1	24	0
poznański	21	7	13	6	14	15	14	0
rawicki	25	9	19	3	10	1	11	1
słupecki	21	15	12	3	16	4	10	0
szamotulski	36	11	39	3	14	4	21	0
średzki	31	4	26	1	17	1	26	0
śremski	25	7	26	1	29	2	19	0
turecki	25	10	26	1	26	8	23	1
wągrowiecki	17	4	27	3	21	0	25	0
wolsztyński	26	2	25	2	12	0	20	1
wrzesiński	26	5	31	2	22	3	22	0
złotowski	17	5	17	2	23	0	28	1
Ogółem 3 129*	801	242	728	64	593	93	596	12

* nie sumuje się do 1530 ze względu na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi

Załącznik 17. Formy aktywizacji zawodowej, z której korzystali długotrwale bezrobotni (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Aktywne formy				
	roboty publiczne	prace interwencyjne	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	staż	nie korzystali
kaliski	14	23	8	21	264
koniński	11	15	17	32	125
leszczyński	14	18	19	24	175
pilski	23	38	13	20	156
poznański	28	39	53	77	303
Ogółem 1 530	90	133	110	174	1 023

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Aktywne formy				
	roboty publiczne	prace interwencyjne	przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	staż	nie korzystali
chodzieski	7	5	4	2	32
czarnkowsko-trzcianecki	2	7	1	10	30
gnieźniński	2	4	13	7	24
gostyński	1	4	2	1	42
grodziski	4	4	4	0	38
jarociński	1	0	2	1	46
kaliski	3	2	0	4	41
kępiński	2	6	1	1	40
kolski	6	5	5	13	21
koniński	2	4	3	6	35
kościański	1	4	6	9	30
krotoszyński	1	5	2	5	37
leszczyński	3	5	5	4	33
międzychodzki	3	5	1	13	28
nowotomyski	3	1	1	3	42
obornicki	5	4	2	2	37
ostrowski	1	2	1	2	24

ostrzeszowski	4	5	2	3	36
pilski	4	7	3	4	32
pleszewski	2	3	0	5	40
poznański	7	8	9	14	12
rawicki	6	3	1	9	31
słupecki	3	3	2	7	35
szamotulski	2	4	2	15	27
średzki	0	2	6	4	38
śremski	0	2	8	9	31
turecki	0	3	7	6	34
wągrowiecki	2	11	2	3	32
wolsztyński	3	2	5	1	39
wrzesiński	2	5	7	10	26
złotowski	8	8	3	1	30
Ogółem 1 530	90	133	110	174	1 023

Załącznik 18. Oferowane przez powiatowy urząd pracy formy pomocy, z których skorzystali długotrwale bezrobotni (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Formy pomocy					
	skierowanie do pracy	szkolenia, kursy	pożyczka lub dotacja na własną działalność gospodarczą	rozmowa z doradcą zawodowym	uczestnictwo w zajęciach klubu pracy	inne
kaliski	106	96	2	66	60	0
koniński	69	50	2	42	35	2
leszczyński	101	63	0	41	45	0
pilski	88	77	0	52	33	0
poznański	148	132	1	106	109	4
Ogółem 1 530	512	418	5	307	282	6

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Formy pomocy					
	skierowanie do pracy	szkolenia, kursy	pożyczka lub dotacja na własną działalność gospodarczą	rozmowa z doradcą zawodowym	uczestnictwo w zajęciach klubu pracy	inne
chodzieski	23	17	0	5	5	0
czarnkowsko-trzcianecki	17	18	0	11	4	0
gnieźniński	19	13	0	7	11	0
gostyński	19	14	0	8	9	0
grodziski	15	13	1	11	10	0
jarociński	11	19	0	13	7	0
kaliski	18	10	0	17	5	0
kępiński	16	15	0	10	9	0
kolski	22	13	0	8	7	0
koniński	13	16	1	12	8	0
kościański	22	13	0	7	8	0
krotoszyński	19	16	1	8	6	0
leszczyński	20	13	0	6	11	0
międzychodzki	11	13	0	14	12	0
nowotomyski	14	16	0	10	10	0
obornicki	15	12	0	12	11	0
ostrowski	13	11	0	4	2	0
ostrzeszowski	15	15	0	11	9	0
pilski	17	17	0	13	3	0
pleszewski	14	10	1	3	22	0
poznański	6	18	0	14	12	0
rawicki	17	12	0	12	9	0
słupecki	14	16	0	11	9	0
szamotulski	20	10	0	14	6	0
średzki	16	7	0	4	23	0
śremski	16	14	0	9	7	4
turecki	20	5	1	11	11	2
wągrowiecki	11	14	0	9	16	0
wolsztyński	23	11	0	8	8	0
wrzesiński	16	16	0	11	7	0
złotowski	20	11	0	14	5	0
Ogółem 1 530	512	418	5	307	282	6

Załącznik 19. Zaangażowanie długotrwale bezrobotnych w poszukiwanie pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Ocena własnego zaangażowania w poszukiwaniu pracy				
	podejmuję wiele starań	staram się, ale nie wykorzystuję wszystkich możliwości	wykazuję małe zaangażowanie	uważam, że nie uda mi się znaleźć pracy	brak odpowiedzi
kaliski	182	38	13	59	38
koniński	109	29	8	49	5
leszczyński	151	37	16	40	6
pilski	106	45	8	53	38
poznański	212	92	23	95	78
Ogółem 1 530	760	241	68	296	165

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Ocena własnego zaangażowania w poszukiwaniu pracy				
	podejmuję wiele starań	staram się, ale nie wykorzystuję wszystkich możliwości	wykazuję małe zaangażowanie	uważam, że nie uda mi się znaleźć pracy	brak odpowiedzi
chodzieski	28	5	2	15	0
czarnkowsko-trzcianecki	8	8	0	0	34
gnieźnieński	28	3	0	6	13
gostyński	26	8	5	11	0
grodziski	17	6	3	14	10
jarociński	12	0	0	10	28
kaliski	27	10	0	9	4
kępiński	28	8	2	11	1
kolski	21	11	5	10	3
koniński	33	6	0	11	0
kościański	32	12	0	6	0
krotoszyński	35	2	5	5	3
leszczyński	38	7	1	4	0
międzychodzki	16	18	1	11	4
nowotomyski	11	1	2	5	31
obornicki	14	3	8	17	8

ostrowski	23	5	0	1	1
ostrzeszowski	30	5	2	12	1
pilski	25	16	2	6	1
pleszewski	27	8	4	11	0
poznański	34	7	3	0	6
rawicki	24	4	6	10	6
słupecki	21	6	3	18	2
szamotulski	18	20	3	6	3
średzki	27	8	2	12	1
śremski	27	12	0	11	0
turecki	34	6	0	10	0
wągrowiecki	23	6	0	18	3
wolsztyński	31	6	4	9	0
wrzesiński	20	14	1	13	2
złotowski	22	10	4	14	0
Ogółem 1 530	760	241	68	296	165

Załącznik 20. Czynniki mające wpływ na znalezienie pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Co decyduje o znalezieniu pracy?											Razem
	staż, doświadczenie zawodowe	kompetencje, wykształcenie	młody wiek	dotatkowe umiejętności	umiejętność zaprezentowania się podczas rozmów	umiejętność przygotowywania dokumentów	sytuacja na rynku pracy	znajomości	przypadek, szczęście	zdecydowanie, silna wola	inne	
kaliski	155	118	145	129	35	12	63	118	29	15	0	819
koniński	106	70	79	68	28	11	32	78	21	17	0	510
leszczyński	117	104	108	93	32	13	56	72	23	14	0	632
pilski	111	85	108	97	29	8	39	103	44	19	0	643
poznański	186	163	182	164	56	26	106	181	52	24	0	1 140
Ogółem	675	540	622	551	180	70	296	552	196	89	0	3 744*

* nie sumuje się do 1530 ze względu na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Co decyduje o znalezieniu pracy?										
	staż, doświadczenie zawodowe	kompetencje, wykształcenie	młody wiek	dotatkowe umiejętności	umiejętność zaprezentowania się podczas rozmów	umiejętność przygotowywania dokumentów	sytuacja na rynku pracy	znajomości	przypadek, szczęście	zdecydowanie, siła wola	inne
chodzieski	19	17	25	17	5	1	9	13	9	1	0
czarnkowsko-trzcianecki	32	24	20	22	5	2	6	23	8	0	0
gnieźniński	16	17	12	13	1	1	14	16	3	1	0
gostyński	24	21	17	23	5	1	6	18	5	1	0
grodziski	13	12	23	16	4	2	7	10	2	2	0
jarociński	16	11	11	14	1	1	5	8	2	0	0
kaliski	19	17	21	14	3	2	8	16	6	0	0
kępiński	24	14	26	28	5	2	12	18	6	4	0
kolski	18	16	25	19	6	4	1	17	6	5	0
koniński	30	17	22	17	6	3	7	18	6	5	0
kościański	31	25	18	19	6	3	8	11	4	6	0
krotoszyński	26	20	30	12	9	2	12	19	3	2	0
leszczyński	21	24	33	22	12	6	7	14	4	7	0
międzychodzki	19	21	18	26	6	6	15	22	6	3	0
nowotomyski	12	10	13	14	3	0	5	12	5	1	0
obornicki	21	16	18	14	5	2	15	21	3	0	0
ostrowski	17	14	18	7	3	2	5	11	2	3	0
ostrzeszowski	28	16	26	32	5	3	18	18	2	2	0
pilski	23	24	20	23	9	4	10	22	11	4	0
pleszewski	25	26	13	22	9	0	3	28	8	4	0
poznański	17	13	13	18	5	1	20	11	3	3	0
rawicki	18	16	18	11	3	2	27	13	3	0	0
słupecki	29	19	20	16	8	3	19	21	3	1	0
szamotulski	20	17	21	18	15	8	6	21	13	4	0
średzki	16	14	24	18	6	1	7	11	9	5	0
śremski	28	19	22	13	6	2	5	26	5	3	0
turecki	29	18	12	16	8	1	5	22	6	6	0
wągrowiecki	17	11	16	17	6	1	5	17	8	8	0
wolsztyński	23	18	22	18	6	1	8	16	7	0	0
wrzesiński	24	24	18	14	5	3	12	31	3	2	0
złotowski	20	9	27	18	4	0	9	28	8	6	0
Ogółem 3 744*	675	540	622	551	180	70	296	552	196	89	0

* nie sumuje się do 1530 ze względu na możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi

Załącznik 21. Długotrwale bezrobotni, potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy	
	TAK	NIE
kaliski	75	255
koniński	71	129
leszczyński	93	157
pilski	91	159
poznański	158	342
Ogółem 1 530	488	1 042

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Potrzebujący pomocy przy poszukiwaniu pracy	
	TAK	NIE
chodzieski	18	32
czarnkowsko-trzcianecki	11	39
gnieźniński	17	33
gostyński	20	30
grodziski	14	36
jarociński	19	31
kaliski	10	40
kępiński	9	41
kolski	16	34
koniński	24	26
kościański	21	29
krotoszyński	13	37
leszczyński	14	36
międzychodzki	20	30
nowotomyski	14	36
obornicki	8	42
ostrowski	7	23
ostrzeszowski	8	42

pilski	15	35
pleszewski	9	41
poznański	6	44
rawicki	17	33
słupecki	11	39
szamotulski	23	27
średzki	26	24
śremski	18	32
turecki	20	30
wągrowiecki	20	30
wolsztyński	21	29
wrzesiński	12	38
złotowski	27	23
Ogółem 1 530	488	1 042

Załącznik 22. Długotrwale bezrobotni, którzy w ostatnich trzech miesiącach otrzymali ofertę pracy z powiatowego urzędu pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Czy w ostatnich trzech miesiącach otrzymali ofertę pracy z PUP?	
	TAK	NIE
kaliski	33	297
koniński	26	174
leszczyński	19	231
pilski	25	225
poznański	80	420
Ogółem 1 530	183	1 347

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Czy w ostatnich trzech miesiącach otrzymali ofertę pracy z powiatowego urzędu pracy?	
	TAK	NIE
chodzieski	1	49
czarnkowsko-trzcianecki	9	41
gnieźniński	14	36
gostyński	1	49
grodziski	6	44
jarociński	5	45
kaliski	13	37
kępiński	2	48
kolski	5	45
koniński	9	41

kościański	7	43
krotoszyński	6	44
leszczyński	3	47
międzychodzki	10	40
nowotomyski	6	44
obornicki	8	42
ostrowski	3	27
ostrzeszowski	3	47
pilski	9	41
pleszewski	1	49
poznański	13	37
rawicki	6	44
słupecki	4	46
szamotulski	11	39
średzki	3	47
śremski	4	46
turecki	8	42
wągrowiecki	4	46
olsztyński	2	48
wrzesiński	5	45
złotowski	2	48
Ogółem 1 530	183	1347

Załącznik 23. Długotrwale bezrobotni, którzy odrzucili ofertę pracy zaproponowaną przez powiatowy urząd pracy (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Odrzucenie oferty pracy	
	TAK	NIE
kaliski	48	282
koniński	19	181
leszczyński	34	216
pilski	12	238
poznański	72	428
Ogółem 1 530	185	1 345

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Odrzucenie oferty pracy	
	TAK	NIE
chodzieski	1	49
czarnkowsko-trzcianecki	5	45
gnieźniński	3	47
gostyński	9	41
grodziski	7	43
jarociński	5	45
kaliski	9	41
kępiński	7	43
kolski	1	49
koniński	6	44
kościański	5	45
krotoszyński	8	42
leszczyński	6	44
międzychodzki	11	39
nowotomyski	15	35
obornicki	5	45
ostrowski	4	26
ostrzeszowski	9	41
pilski	0	50
pleszewski	6	44
poznański	4	46
rawicki	5	45
słupecki	7	43
szamotulski	15	35
średzki	6	44
śremski	2	48
turecki	5	45
wągrowiecki	1	49
olsztyński	9	41
wrzesiński	4	46
złotowski	5	45
Ogółem 1 530	185	1 345

Załącznik 24. Przyczyny odrzucenia ofert pracy według długotrwale bezrobotnych (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Przyczyny odrzucenia oferty pracy					Razem
	niespełnienie stawianych wymagań	zbyt niskie zarobki	zbyt wysokie koszty dojazdów do pracy	konieczność zmiany miejsca zamieszkania	inne	
kaliski	15	17	8	2	6	48
koniński	4	7	5	1	2	19
leszczyński	6	8	10	3	7	34
pilski	5	3	4	0	0	12
poznański	30	19	16	2	5	72
Ogółem 185	60	54	43	8	20	185

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Przyczyny odrzucenia oferty pracy				
	niespełnienie stawianych wymagań	zbyt niskie zarobki	zbyt wysokie koszty dojazdów do pracy	konieczność zmiany miejsca zamieszkania	inne
chodzieski	0	1	0	0	0
czarnkowsko-trzcianecki	2	1	2	0	0
gnieźnieński	2	1	0	0	0
gostyński	1	3	3	1	1
grodziski	1	0	2	0	4
jarociński	0	2	3	0	0
kaliski	4	4	1	0	0
kępiński	2	3	1	1	0
kolski	0	0	1	0	0
koniński	0	3	2	1	0
kościański	0	1	2	1	1
krotoszyński	1	3	1	0	3
leszczyński	2	1	2	0	1
międzychodzki	9	2	0	0	0
nowotomyski	5	5	3	2	0
obornicki	1	3	1	0	0
ostrowski	2	1	1	0	0
ostrzeszowski	3	4	1	1	0

pilski	0	0	0	0	0
pleszewski	3	0	0	0	3
poznański	3	0	1	0	0
rawicki	3	1	0	0	1
słupecki	3	2	2	0	0
szamotulski	6	3	5	0	1
średzki	2	2	2	0	0
śremski	0	1	1	0	0
turecki	1	2	0	0	2
wągrowiecki	1	0	0	0	0
wolsztyński	0	2	3	1	3
wrzesiński	1	2	1	0	0
złotowski	2	1	2	0	0
Ogółem 185	60	54	43	8	20

Załącznik 25. Częstotliwość rozmów o pracę według długotrwale bezrobotnych (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Częstotliwość rozmów o pracę					
	raz na tydzień	raz na miesiąc	raz na 3 miesiące	raz na 6 miesięcy	raz na rok	rzadziej niż raz na rok
kaliski	20	64	95	80	29	42
koniński	20	49	46	33	20	32
leszczyński	20	64	66	34	21	45
pilski	21	81	45	48	26	29
poznański	28	143	118	109	52	50
Ogółem 1 530	109	401	370	304	148	198

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Częstotliwość rozmów o pracę					
	raz na tydzień	raz na miesiąc	raz na 3 miesiące	raz na 6 miesięcy	raz na rok	rzadziej niż raz na rok
chodzieski	4	22	2	7	13	2
czarnkowsko-trzcianecki	7	14	11	10	3	5
gnieźnieński	10	14	16	8	1	1
gostyński	3	13	13	8	2	11
grodziski	1	26	4	5	4	10
jarociński	2	9	21	12	4	2
kaliski	1	7	12	20	6	4

kępiński	4	6	16	9	3	12
kolski	3	9	8	11	6	13
koniński	7	17	12	6	2	6
kościański	5	14	8	5	5	13
krotoszyński	4	12	12	12	6	4
leszczyński	6	9	18	3	3	11
międzychodzki	2	12	13	10	9	4
nowotomyski	2	14	14	13	5	2
obornicki	2	10	11	13	8	6
ostrowski	2	10	6	5	2	5
ostrzeszowski	3	6	18	6	5	12
pilski	4	19	9	8	4	6
pleszewski	4	14	10	16	3	3
poznański	2	10	11	18	4	5
rawicki	4	10	15	12	7	2
słupecki	3	13	13	8	10	3
szamotulski	1	11	12	14	10	2
średzki	3	18	12	9	3	5
śremski	3	13	12	9	3	10
turecki	7	10	13	8	2	10
wągrowiecki	2	12	14	15	2	5
wolsztyński	2	18	12	6	4	8
wrzesiński	2	15	13	10	5	5
złotowski	4	14	9	8	4	11
Ogółem 1 530	109	401	370	304	148	198

Załącznik 26. Długotrwale bezrobotni, mający wymagania wobec warunków zatrudnienia (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Wymagania wobec warunków zatrudnienia	
	TAK	NIE
kaliski	73	257
koniński	47	153
leszczyński	52	198
pilski	73	177
poznański	83	417
Ogółem 1 530	328	1 202

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Wymagania wobec warunków zatrudnienia	
	TAK	NIE
chodzieski	9	41
czarnkowsko-trzcianecki	19	31
gnieźnieński	8	42
gostyński	13	37
grodziski	3	47
jarociński	11	39
kaliski	7	43
kępiński	14	36
kolski	9	41
koniński	15	35
kościański	12	38
krotoszyński	11	39
leszczyński	6	44
międzychodzki	6	44
nowotomyski	16	34
obornicki	11	39
ostrowski	9	21
ostrzeszowski	10	40
pilski	21	29
pleszewski	11	39
poznański	8	42
rawicki	12	38
słupecki	8	42
szamotulski	5	45
średzki	13	37
śremski	8	42
turecki	15	35
wągrowiecki	9	41
olsztyński	9	41
wrzesiński	5	45
złotowski	15	35
Ogółem 1 530	328	1 202

Załącznik 27. Wymagania długotrwale bezrobotnych dotyczących wysokości zarobków (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Wysokość wynagrodzenia						
	każda stawka	500 – 600 złotych	600 – 700 złotych	700 – 800 złotych	800 – 900 złotych	900 – 1000 złotych	powyżej 1000 złotych
kaliski	43	25	32	51	46	50	83
koniński	30	21	37	28	24	29	31
leszczyński	27	23	28	35	41	49	47
pilski	32	36	34	44	32	35	37
poznański	89	38	25	79	64	79	126
Ogółem 1 530	221	143	156	237	207	242	324

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Wysokość wynagrodzenia						
	każda stawka	500–600 złotych	600–700 złotych	700–800 złotych	800–900 złotych	900-1000 złotych	powyżej 1000 złotych
chodzieski	7	8	4	9	5	6	11
czarnkowsko-trzcianecki	3	11	9	12	3	5	7
gnieźniński	9	3	3	7	3	7	18
gostyński	4	3	9	9	2	15	8
grodziski	19	3	3	7	3	4	11
jarociński	6	3	5	6	9	8	13
kaliski	4	1	2	5	6	9	23
kępiński	5	2	5	11	8	10	9
kolski	3	1	14	11	4	7	10
koniński	9	6	12	4	3	11	5
kościański	3	9	4	7	13	11	3
krotoszyński	8	6	7	3	5	6	15
leszczyński	5	7	7	7	9	8	7
międzychodzki	7	2	2	3	8	11	17
nowotomyski	5	3	5	10	5	7	15
obornicki	8	5	2	10	7	8	10
ostrowski	5	2	3	4	4	2	10
ostrzeszowski	10	2	3	7	7	9	12
pilski	8	7	6	8	6	9	6
pleszewski	5	9	7	15	7	6	1

poznański	8	2	1	2	5	11	21
rawicki	13	2	4	6	8	5	12
słupecki	9	6	5	5	11	3	11
szamotulski	9	1	2	2	8	13	15
średzki	12	1	1	11	12	6	7
śremski	5	8	3	12	8	7	7
turecki	9	8	6	8	6	8	5
wągrowiecki	9	7	7	9	2	7	9
olsztyński	2	2	4	6	9	10	17
wrzesiński	7	10	3	15	5	5	5
złotowski	5	3	8	6	16	8	4
Ogółem 1 530	221	143	156	237	207	242	324

Załącznik 28. Przyczyny braku pracy według długotrwale bezrobotnych (podregiony województwa wielkopolskiego)

Podregion	Przyczyny braku pracy					
	swoje niewystarczające działania	niewystarczające działania urzędów pracy	posiadanie niskich kwalifikacji	niespełnianie kryterium wieku	ogólna sytuacja gospodarcza	inne
kaliski	40	29	88	32	140	1
koniński	22	24	54	22	73	5
leszczyński	23	25	79	36	81	6
pilski	15	29	73	47	86	0
poznański	34	59	144	77	186	0
Ogółem 1 530	134	166	438	214	566	12

(powiaty województwa wielkopolskiego)

Powiat	Przyczyny braku pracy					
	swoje niewystarczające działania	niewystarczające działania urzędów pracy	posiadanie niskich kwalifikacji	niespełnienie kryterium wieku	ogólna sytuacja gospodarza	inne
chodzieski	3	3	17	10	17	0
czarnkowsko-trzcianecki	3	6	13	7	21	0
gnieźnieński	2	5	16	5	22	0
gostyński	2	3	20	7	16	2
grodziski	3	2	23	7	15	0
jarociński	9	10	12	0	19	0
kaliski	9	2	15	8	16	0
kępiński	5	3	16	6	20	0
kolski	3	4	16	8	18	1
koniński	3	9	16	4	17	1
kościański	7	6	13	6	17	1
krotoszyński	12	5	9	5	19	0
leszczyński	4	6	14	12	14	0
międzychodzki	5	8	11	5	21	0
nowotomyski	4	7	12	8	19	0
obornicki	5	4	14	5	22	0
ostrowski	0	3	6	1	20	0
ostrzeszowski	4	2	14	6	24	0
pilski	4	2	15	7	22	0
pleszewski	1	4	16	6	22	1
poznański	4	9	10	7	20	0
rawicki	9	3	16	3	19	0
słupecki	15	4	6	5	20	0
szamotulski	4	10	11	5	20	0
średzki	4	2	21	14	9	0
śremski	1	5	13	13	18	0
turecki	1	7	16	5	18	3
wągrowiecki	2	8	17	11	12	0
olsztyński	1	7	16	8	15	3
wrzesiński	2	7	13	8	20	0
złotowski	3	10	11	12	14	0
Ogółem 1 530	134	166	438	214	566	12

ANEKS Ankieta dotycząca sytuacji osób długotrwale bezrobotnych

1. PŁEĆ (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	Kobieta	
2.	Mężczyzna	

2. WIEK

..... lat

3. Jak długo pozostaje Pan/i bez pracy ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	1 rok – 2 lata	
2.	2 lata – 3 lata	
3.	3 lata – 4 lata	
4.	4 lata – 5 lat	
5.	powyżej 5 lat	

4. WYKSZTAŁCENIE (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	Wyższe	
2.	policealne	
3.	średnie zawodowe	
4.	średnie ogólnokształcące	
5.	zasadnicze zawodowe	
6.	gimnazjalne i poniżej	

5. MIEJSCE ZAMIESZKANIA (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	Wieś	
2.	miasto do 20 tys. mieszkańców	
3.	miasto 20 tys. – 50 tys. mieszkańców	
4.	miasto 50 tys. – 80 tys. mieszkańców	
5.	miasto 80 tys. – 100 tys. mieszkańców	
6.	miasto 100 tys. – 500 tys. mieszkańców	
7.	miasto powyżej 500 tys. mieszkańców	

6. Ile osób liczy Pana/i gospodarstwo domowe? ..... w tym dzieci

.....

7. Czy Pana/i współmałżonek pracuje ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	Tak	
2.	nie	
3.	nie mam współmałżonka	

8. Jakie są źródła utrzymania gospodarstwa domowego, w którym Pan/i pozostaje ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	dochody współmałżonka	
2.	pomoc rodziców, krewnych, znajomych	
3.	własne oszczędności	
4.	nie mam żadnych dochodów	
5.	inne - jakie?	

9. Czy miesięczny dochód w Pana/i rodzinie przekracza kwotę 316 zł na osobę (*dla osoby prowadzącej gospodarstwo domowe w rodzinie*) ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

10. Czy szukał/a Pan/i wsparcia w ośrodkach pomocy społecznej? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

11. Czy posiada Pana/i orzeczenie o stopniu niepełnosprawności/grupę inwalidzką?

1.	tak	
2.	nie	

Jeśli tak – proszę zaznaczyć krzyżykiem

1.	st. lekki / III gr. inwalidztwa	
2.	st. umiarkowany / II gr. inwalidztwa	
3.	st. znaczny / I gr. inwalidztwa	

12. Jakie były powody ustania Pana/i ostatniego zatrudnienia? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	likwidacja stanowiska pracy, zwolnienia grupowe	
2.	zwolnienie z innych przyczyn	
3.	zakończenie pracy dorywczej	
4.	złe warunki finansowe	
5.	złe warunki pracy (inne niż finansowe)	
6.	ze względów rodzinnych, osobistych	
7.	z powodu choroby	
8.	inne – jakie?	

13. Czy rejestrował/a się Pan/i się w urzędzie pracy więcej niż jeden raz?

(proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

Jeśli tak – ile razy?

.....

14. Jakie posiada Pan/i kwalifikacje i umiejętności? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	prawo jazdy	
2.	obsługa komputera	
3.	znajomość języka	
4.	uprawnienia do obsługi urządzeń mechanicznych (np. wózek widłowy, dźwig)	
5.	inne - jakie?	

15. Jaki jest Pana/i zawód wyuczony? Jeśli Pan/i nie posiada zawodu wyuczonego, proszę wpisać NIE POSIADAM

.....

16. Jaki był Pana/i ostatni zawód wykonywany?

.....

17. Czy posiada Pan/i staż pracy?

1.	tak	
2.	nie	

Jeśli tak – jaki ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	do 1 roku	
2.	1 rok – 5 lat	
3.	5 lat – 10 lat	
4.	10 lat – 20 lat	
5.	20 lat – 30 lat	
6.	powyżej 30 lat	

18. Jakie metody poszukiwania pracy uznaje Pan/i za najskuteczniejsze i z nich Pan/i korzysta? (proszę zaznaczyć krzyżykiem, można wskazać do 3 odpowiedzi)

1.	ogłoszenia w prasie	
2.	ogłoszenia w Internecie	
3.	pośrednictwo urzędów pracy	
4.	pośrednictwo agencji zatrudnienia	
5.	osobiste kontakty z pracodawcą	
6.	targi i giełdy pracy	
7.	rodzina, znajomi	
8.	inne – jakie?	

19. Z których z oferowanych przez powiatowe urzędy pracy form pomocy Pan/Pani korzystał/a ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	skierowanie do pracy	
2.	szkolenia, kursy	
3.	pożyczka lub dotacja na własną działalność gospodarczą*	
4.	rozmowa z doradcą zawodowym	
5.	uczestnictwo w zajęciach klubu pracy	
6.	inne – jakie?	

* Jeśli nie korzystał/a Pan/i z dotacji na własną działalność gospodarczą, czy byłby/aby Pan/i gotów/owa ją podjąć? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

20. Czy korzystał/a Pan/i z aktywizacji zawodowej w ramach:

1.	robót publicznych	
2.	prac interwencyjnych	
3.	przygotowania zawodowego w miejscu pracy	
4.	stażu	

(proszę zaznaczyć krzyżykiem formę, z jakiej Pan/i korzystał/a)

21. Jak ocenia Pan/i swoje zaangażowanie w poszukiwanie pracy? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	podejmuję wiele starań w celu podjęcia pracy	
2.	staram się o pracę, ale nie wykorzystuję wszystkich możliwości	
3.	wykazuję małe zaangażowanie	
4.	uważam, że nie uda mi się znaleźć pracy	

22. Co Pana/i zdaniem decyduje o znalezieniu pracy? (proszę zaznaczyć krzyżykiem, można wskazać do 3 możliwości)

1.	staż, doświadczenie zawodowe	
2.	kompetencje, wykształcenie	
3.	młody wiek	
4.	dotatkowe umiejętności (np. obsługa komputera, prawo jazdy, znajomość języków obcych)	
5.	umiejętność zaprezentowania się podczas rozmów kwalifikacyjnych	
6.	umiejętność przygotowywania dokumentów niezbędnych przy przyjmowaniu do pracy	
7.	sytuacja na rynku pracy	
8.	znajomości	
9.	przypadek, szczęście	
10.	zdecydowanie, silna wola	

11.	inne – jakie ?	
-----	----------------	--

23. Czy potrzebuje Pan/i pomocy przy poszukiwaniu pracy (przy pisaniu CV i listu motywacyjnego, przy przygotowaniu się do rozmowy kwalifikacyjnej) ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

24. Czy w ostatnich 3 miesiącach otrzymał/a Pan/i ofertę/y pracy z powiatowego urzędu pracy ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

25. Czy odrzucił/a Pan/i ofertę/y pracy z powiatowego urzędu pracy? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

Jeśli tak – dlaczego ? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	Nie spełnianie przez Pana/ią stawianych wymagań	
2.	zbyt niskie zarobki	
3.	zbyt wysokie koszty dojazdów do pracy	
4.	ponieważ wiązała się ze zmianą mojego miejsca zamieszkania	
5.	inne – jakie ?	

26. Czy i kiedy ostatni raz był/a Pan/i na rozmowie o pracę?

.....

Jak często Pan/i bierze udział w rozmowach o pracę? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	raz na tydzień	
----	----------------	--

2.	raz na miesiąc	
3.	raz na 3 miesiące	
4.	raz na 6 miesięcy	
5.	raz na rok	
6.	rzadziej niż raz na rok	

27. Czy ma Pan/i wymagania wobec warunków zatrudnienia? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

Jeśli tak – jakie?

.....

.....

.....

28. Czy przyczyny braku pracy widzi Pan/i w (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	swoich niewystarczających działaniach	
2.	niewystarczających działaniach urzędów pracy	
3.	posiadaniu niskich kwalifikacji	
4.	niepełnieniu przez Pana/ią kryterium wieku	
5.	ogólnej sytuacji gospodarczej	
6.	innych – jakich ?	

29. Proszę krótko opisać jakie uczucia pojawiają się u Pana/i w związku z Pana/i sytuacją

.....

.....

.....

30. Czy korzystał/a Pan/i z pomocy psychologa? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	tak	
2.	nie	

31. Za jakie miesięczne wynagrodzenie netto podjąłby/podjęłaby Pan/i pracę? (proszę zaznaczyć krzyżykiem)

1.	za każdą stawkę	
2.	500-600 zł	
3.	600-700 zł	
4.	700-800 zł	
5.	800-900 zł	
6.	900-1 000 zł	
7.	powyżej 1 000 zł	

Dziękujemy za wypełnienie ankiety